

Skopo sonce

Tako deževnih počitnic prav gotovo že dolgo ni bilo; zato je treba izkoristiti vsak trenutek, ko posije sonce in se igrati kar med visokimi stenami blokov. Kdo pa verjame, da bo s sprehoda v bližnji gaj sploh prišel suh nazaj? No, počitnice in poletje bosta še trajala, ni šment, da bo tudi deževje enkrat usahnilo. Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 53

GLAS

Kranj, petek, 11. 7. 1980

Cena: 5 din

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin - Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj - Glavni urednik Igor Slavec - Odgovorni urednik Andrej Zalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

13. julij - dan šoferjev in avtomehanikov

Cesta - grenak drugi dom

Dolgo je tega, že celih sedemintrideset let, odkar je bila v Laščah pri Žužemberku 13. julija 1943 ustanovljena prva motorizirana partizanska enota. Tu so naši poklicni šoferji in avtomehaniki vzeli datum za svoj praznik...

Od tistih redkih tovornih vozil, ki smo jih »izpuli« okupatorju, so v letih po vojni nastala pri nas močna avtoprevoznitva, zgostil se je avtobusni promet. Morda celo nekoliko preveč, da je zasenčil dobro staro železnico...

Iz dneva v dan je bilo na naših cestah več vozil, več šoferjev za volani, vse bolj obremenjene ceste. Delo šoferja brez urnika, brez pravega počitka, brez urejene prehrane, izpostavljen vročini in mrazu, razbeljenemu ali zaledenemu asfaltu. Delo, ki ne vpraša za noč, za dan, le kilometri in kilometri makadama, asfalta, ravnine, bregov...

Toliko časa prežive na cesti, da jim pomeni njihov drugi dom. Toda ta njihov drugi dom je grenak. Od njih terja vsako leto več žrtev. Bela pota postajajo vse bolj utesnjena. Nič čudnega torej, da ljudje uhajajo izza volanov. Kamorkoli. Le tja, kjer ne preži nanje vsak trehutek toliko nevarnosti hkrati. In potem ugotavljajo, da se na veliko lažjem, veliko manj nevarnem delu ne zasluži prav nič slabše...

Dvatisoč voznikov D-kategorije imamo v Sloveniji, toda povsod jih primanjkuje. Prav zaradi težkih delovnih pogojev. Saj, nekaj let že zdržiš... V močnejših transportnih organizacijah so jim uredili vsaj beneficiran delovni staž. Toda brez števila delovnih organizacij je še, kjer poklicni šoferji s svojimi zahtevami vedno naletijo na gluha ušesa. Pa vendar delajo pod enako težkimi pogoji, kot kolegi v urejenih transportnih delovnih organizacijah. Pri tridesetletnem delu je šofer iztrošen. In ko ga zdravniška kontrola izvrže, je ob svoje delo, ob svoj poklic. Lahko gre kamorkoli. Toda, se lahko zanj najde enakovredno delo?

Pa sindikat? Zdi se, kot da nič ne vidi in ne sliši, pravijo šoferji. Pa vendar bi se v delovnih organizacijah prav on moral zavzemati za njihove pravice.

S šoferjem praznuje 13. julij tudi njegov avtomehanik. Eden brez drugega ne moreta. Šoferjeva srečna vožnja je še kako odvisna od njegove pazljivosti pri delu, od njegovega prizadevanja, da bo vozilo vsak trenutek kos zahtevni cesti. Zatorej, srečno obema!

D. Dolenc

Stabilizacija še nima »domicila«

V številnih samoupravnih sredinah še vedno menijo, da se bo »neurje« ki je prineslo stabilizacijske ukrepe v gospodarstvu, kmalu umirilo vsaj tja do jeseni, potem pa bomo delali in gospodarili po starem. Tudi v kranjski občini je ponekje še mnenje, da z ustaljitvijo gospodarstva ne mislimo zares in da bo kaj kmalu vse kot je bilo. To se bo tudi lahko zgodilo, če se ne bomo zresnili in se uresničevanja stabilizacijskih ukrepov lotili - ne verbalno na sestankih, pač pa pri dejanjih. Nikogar ne bi smelo uspravati varljivo upanje, da bo kaj kmalu vse po starem, ko se je morda še dalo pluti v dokaj majavem čolnu delavnosti in produktivnosti in ob sicer ugodnih vetrovih kreditiranja. Vračanja na staro pa ne bo več, saj je alternativa jasna: ali gospodariti v trših pogojih in počasi plezati na zeleno vejo, ali pa se bodo marsikomu plani in obeti razvoja v nekaj letih sesuli.

Ko so o tem razpravljali na skupni seji predsedstev kranjske občinske konference SZDL in sveta zveze sindikatov, so še posebej poudarili, da nikakor ne bi smeli pozabljati na izčrpano in pošteno informiranje delavcev o pogojih gospodarjenja, možnostih pridobivanja dohodka in novih nalogah ustaljitvenega gospodarstva. Iz stabilizacijskih programov, ki so jih naredile organizacije združenega dela, se delavci pač ne morejo veliko

naučiti in spoznati: za večino namreč velja, da so izredno slabi, saj so načelni, kar ne omogoča učinkovitega izvajanja stabilizacijskega programa. Izstopata pa programa kranjskega IBI in pa Save, ki sta daleč od načelnega pisanja, na njiju bi se lahko marsikje kaj naučili. Bitko za ustalitev gospodarstva namreč ne bomo dobili na papirju, zapisovanju načelnosti, na verbalizmu sestankov. V kranjskem gospodarstvu so težave z uvozom reprodukcijskega materiala, preučiti je treba upravičenost nekaterih investicij, lotiti se je treba nedodelanega vprašanja negrajevanja po delu, po katerem je - kdo ve zakaj - proizvodno delo slabše plačano od tega v administraciji; ne povsod, a tako neugodno razmerje

bi lahko označili za splošno. Ko govorimo, da je in da bo treba boljše delati, mislimo predvsem na taka dela in opravila, kjer se pridobiva osebni dohodek že s samo prisotnostjo na delu, brez izkazanega učinka, teh del pa je pri nas vsaj polovico. Razprave ob periodičnih polletnih obradunih so pač priložnost, ko je treba z odprtimi kartami pred delavce: treba je najti način, da bi prav vsakega pridobili za boljše delo. Vendar pa - delavec v proizvodnji že sedaj krepko dela, torej je treba spodbuditi organizatorje dela in proizvajalce, da bodo upoštevali ustaljitvene okvire gospodarjenja. Odgovornosti pred tem ne sme zmanjšati še posebej ne bližnja sezona dopustov.

L. M.

Na Bledu razpravljali o politiki cen

V torek je bila na Bledu v Park hotelu razširjena seja Komisije za prodajo in cene pri blejski Turistični skupnosti. Poleg članov komisije so se je udeležili direktorji vseh hotelov in člani poslovnega odbora. Razprava je tekla predvsem o usklajevanju politike cen za leto 1981.

Janez Zirovec, predsednik poslovnega odbora, je v uvodu podal poročilo o zasedanju Komisije za sodelovanje z Nemčijo, s Holandijo in Skandinavskimi državami pri Splošnem združenju turizma in gostinstva Jugoslavije, ki je bilo konec junija v Zagrebu in ki je kot edini točki dnevnega reda obravnavalo enotno nastopanje na inozemskem tržišču v letu 1981 ter izdajo zveznega zakonika.

Po analizi gospodarskega stanja v posameznih inozemskih državah je blejska Komisija za prodajo in cene sprejela sklep, da bodo cene v nemških markah dvignili usklajeno z inflacijo v Z Nemčiji za 4 odstotke, cene v ostalih valutah pa bodo glede na zdajšnjo vrednost na denarnem trgu uskladjili z nemško valuto.

Ker se je pogosto dogajalo, da so prodajali skupinske aranžmaje (alotmane) preveč pod rednimi cena-

mi, so sprejeli sklep, da sme biti alotmanska cena v prihodnjem obdobju maksimalno 15 odstotkov pod rednimi cenami individualnega cenika, ki je prilagojen vsakemu hotelu posebej glede na kategorijo in usluge, ki jih more nuditi gostu.

Podprli so še predlog Gospodarske zbornice, da pomagajo pri financiranju ponatisa nekaterih turistično-informativnih prospektov in sklep, da enotno vsi blejski hoteli podaljšajo posezonsko obdobje do 15. oktobra.

Blejski hoteli si prizadevajo, da bi preseegli razdrobljenost in posamično nastopanje ter pojačali medsebojno dogovarjanje ter spoštovanje sprejetih dogovorov.

MARKET ŠPECERIJA BLED
DELIKATESA - SPOMINKI

v PARK HOTELU na Bledu
posluje julija in avgusta vsak dan od 8. do 21. ure, ob nedeljah pa od 8. do 11. ure.

Cenjenim strankam priporočamo, da se poslužijo nakupa v večernih urah, ko so druge trgovine že zaprte. MARKET je dobro založen s specialnimi delikatesnimi izdelki in s celotnim izborom pijač.

Priporočamo se!

Neurejena postajališča - Ob magistralni cesti med Jesenicami in Kranjem se utrujeni popotnik lahko ustavi le na maloštevilnih urejenih in označenih parkirnih prostorih. Zal niti za ta niti za številnejša »divja« postajališča in moč trdit, da so urejena. Skoraj na vseh je podoben nered kot na tem, med Javornikom in Potoki. Ob pogledu na postajališče se vsiljuje vprašanje, ali se tu ustavljajo zares civilizirani ljudje. Smeti in vsemogoči odpadki ob (odprtem) smetnjaku, še več umazanije - tudi take, ki opozarja na pomanjkanje stranišč - v travniku pod postajališčem, za okras pa še pozabljena registrska tablica na veji drevesa; zares mikavna podoba za bolj civiliziranega turista! Ali takšna slika moti tudi odgovorne za urejanje postajališč in sanitarne inšpektorje? - Besedilo in slika: S. Saje

DOGOVORIMO SE KRANJ

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 5. strani objavljamo povzetke gradiva za sejo skupščine občine Kranj, ki bo v sredo, 16. julija, ob 15. uri. Delegati vseh treh zborov bodo razpravljali o osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije, poslušali poročilo o začetku gradnje hidrocentrale Mavčiče, o zamudi gradnje asfaltne baze; prav tako pa bodo razpravljali o predlogu nagrad občine Kranj in priznanj skupščine občine Kranj ter o predlogu za dodelitev Velike plakete občine Kranj ter o delitvi združenih sredstev krajevnim skupnostim.

Ali želite značko-
ožanžno pžučko?
Dobite jo lahko..

Zborniševalni center
Sava Skopljak
Ljubljana
L. A. 10

Spet surovine za pralne praške

V temeljni organizaciji anorganskih kislin in sode hrasniške kemične tovarne, kjer iz žveplove kisline proizvajajo fosforjeve in iz nje natrijev tripolifosfat – surovino za proizvodnjo pralnih praškov, so zaradi pomanjkanja surovine od 30. junija do 9. julija morali ustaviti stroje. Minuli teden so sicer iz celjske cinkarne dobili sto ton žveplove kisline – dnevno jo potrebujejo od 120 do 130 ton, vendar premalo za redno proizvodnjo. Ko so si zagotovili 500 ton surovine iz Šabca, Avstrije in z Madžarske, so ponovno začeli z delom. Vseeno še ne bomo kmalu imeli dovolj domačih surovin za proizvodnjo pralnih praškov; saj tovarna kemičnih izdelkov ne more zagotoviti dovolj denarja za načrtovano naložbo v povečanje proizvodnih zmogljivosti.

Posebna dvigala iz Goše

Tovarna tirnih vozil, industrije vozil in opreme Goša iz Smederevske Palanke bo v kratkem razširila svoj delovni program. Kot predvidevajo, bo ta tovarna po licenci znane finske firme Kone izdelovala posebna dvigala, ki jih bodo uporabljali v javnih objektih, hotelih in industrijskih zgradbah. Tako naši državi predvidevamo 1982. leta ne bo več treba uvažati posebnih tovornih dvigal.

Začetek obiranja tobaka

V prilepski občini, največjem središču za pridelovanje tobaka v državi, se je začelo spravljnje letošnjega pridelka. Z zbiranjem so najprej začeli v prilepski vasi Topolčani, množično spravilo tobaka pa bo predvidoma konec meseca. Po podatkih prilepskega tobačnega kombinata bodo letos odkupili predvidoma okrog 7 milijonov kilogramov tobaka, kar je približno toliko kot lani.

Širjenje turizma v Srbiji

Na nedavni skupščini turistične zveze Srbije v Kruševcu so obravnavali aktualne naloge za razvoj turističnega gospodarstva do 1985. leta. Kot predvidevajo, bodo imeli konec prihodnjega srednjeročnega obdobja v Srbiji približno 16 milijonov prenočitev, devizni dohodek od turizma pa naj bi znesel 200 milijonov dolarjev. Za uresničitev takšnih ciljev bodo morali zgraditi nove gostinske objekte z najmanj 20 tisoč posteljami in povečati restavracijske prostore za približno 40 tisoč sedežev.

Srečanje mladih na Ohridu

Dó 20. julija se bodo v pionirskem počitniškem domu Sutjeska pri Ohridu vrstili obiski mladih iz 20 evropskih in neevropskih držav. Okrog 160 deklic in dečkov bo s pionirji iz vseh naših republik in pokrajin izmenjavalo izkušnje pri delu pionirskih organizacij, se seznanjalo s samoupravljanjem in gospodarjenjem v nekaterih organizacijah združenega dela in obiskalo zanimive kulturno-godovinske spomenike v Ohridu in bližnji okolici.

Sodelovanje z brigadirji – Občinska konferenca ZSMS Radovljica je pripravila program sodelovanja z republiko MDA Bohinj 80, po katerem bodo do zaključka akcije vse osnovne organizacije radovljiške občine obiskale brigadirje v Bohinju. Pomagali jim bodo na udarnih dnevih in udarniških akcijah, prav tako pa sodelovali pri kulturno-zabavnih aktivnostih in se pomerili v športu.

V okviru tako zastavljenega programa je v petek brigadirje obiskala mladina z Bleda. Pomerili so se v šahu, odbojki, namiznem tenisu. Po ogorčenih bojih so v odbojki in šahu zmagali gostje, v namiznem tenisu pa so slavili domači brigadirji. Pripravili so tudi pester kulturno-zabavni večer, na katerem so nastopali tako brigadirji kot blejski mladinci.

Za to soboto pa občinska konferenca ZSMS Radovljica brigadirjem v Bohinju pripravlja obisk skupine mladih iz Slovenske gimnazije v Celovcu. – M. Potočnik – Foto: V. Piber

Skupna seja predsedstev Ok SZDL Kranj in Os Zveze sindikatov Kranj

Soglasje kandidaturi J. Zemljariča

Člani obeh predsedstev so na skupni seji podprli kandidato Janeza Zemljariča za novega predsednika slovenskega izvršnega sveta, obenem pa dosedanjemu predsedniku dr. Antonu Vratušu izrekli vse priznanje za njegovo delo – Stabilizacijska prizadevanja v občini še niso dočela »osvojenja«, malce kasnije pa tudi plani naslednjega srednjeročnega razvoja

Kranj – V sredo sta se na skupni seji sestala predsedstvo Občinske konference SZDL in predsedstvo Občinskega sveta Zveze sindikatov, da bi razpravljala o vrsti pomembnih zadev, ki jih prav sedaj obravnavajo v vseh sredinah ne le kranjske pač pa tudi ostale gorenske in slovenske družbenopolitične organizacije in skupnosti.

Predsedstvi sta razpravljali in sprejeli soglasen sklep glede predloga kandidata za predsednika slovenskega izvršnega sveta, za katerega je bil evidentiran Janez Zemljarič, član izvršnega sveta in republiški sekretar za notranje zadeve. Predsedstvi menita, da ima novi mandatar za slovenski izvršni svet, ki je že doslej opravljal vrsto odgovornih nalog v republiki, vse potrebne lastnosti in sposobnosti za prevzem tako odgovorne naloge, kot je predsednik izvršnega sveta. V razpravi pa so še posebej naglasili, da ni dovolj le, če izvršni svet dobi drugega predsednika

in doživi še morebitno spremembo v sestavi, pač pa bo učinkovitost tega republiškega izvršnega organa največja le, če bomo v sleherni občini, skratka v vseh sredinah odgovorno izvrševali vse dogovorjene sklepe; samo verbalna podpora je premalo, če si obetamo iz sedanje gospodarske prav nič rožnate situacije, pripraviti start v prihodnje – treba je pač izpolnjevati dogovorjeno.

Ob tem so še posebej poudarili vse dosedanje delo sedanjega predsednika izvršnega sveta dr. Antona Vratuše: zamenjava na tako odgovornih funkcijah ne more pomeniti spremembo v ceni vsakega dosedanjega prispevka dr. Vratuše, saj ostane še naprej na pomembnih delih in nalogah v republiki in predsedstvu CK ZKS. Naloge izvršnega sveta so sedaj take, da bo treba v zvezi s pripravami in uresničevanjem srednjeročnega plana in izvajanjem ustalitev gospodarstva, več operativnega dela in operativnih posegov v prakso, po drugi strani pa je potrebno tudi večje sodelovanje Slovenije s tujino predvsem na gospodarskem, kulturnem in tehničnem področju predvsem z deželami v razvoju in neevropskimi. Zamenjava predsednika izvršnega sveta je sicer odmevna zadeva, ki pa nikakor ne bi smela vzbujati neosnovanega spekulativnega razmišljanja, pač pa bi jo morali vzeti kot nekaj razumljivega, kadar gre za uresničevanje pomembnih ciljev republike. Odločilne za kandidaturu za predsednika IS so bile prav gotovo dosedanje izkušnje Janeza Zemljariča, ki se je izkazal že kot direktor Kliničnega centra, bil je tudi predsednik Mestne konference SZDL Ljubljana, načelnik službe državne varnosti in na vrsti drugih pomembnih dolžnostih, od leta 1978 pa je bil član izvršnega sveta SRS in republiški sekretar za notranje zadeve; Janeza Zemljariča ocenjujejo kot človeka akcije, kar je v sedanjem trenutku, ko so pred nami predvsem ustalitev gospodarstva in pa srednjeročni plan, prav gotovo pomembno. Slovenski izvršni svet je prav gotovo v sedanjem mandatnem obdobju mnogo napravil za razvoj republike, zasluge ima tudi njegov dosednji predsednik, ki odgovorne in pomembne naloge pelje še naprej na novih dolžnostih.

Nagrade so podelili na zadnji skupščini izobraževalne skupnosti, saj so se šolniki zaradi »stabilizacije« odločili, da letos dneva prosvetnih delavcev ne bodo posebej praznovali. Prejeli so jih: **Franc Ahačič**, učitelj razrednega pouka v osnovni šoli Štane Žagar, za življenjsko delo, ki ga je posvetil vzgoji, izobraževanju in mentorstvu mladih; **Ivka Bunc**, učiteljica-elementarka v osnovni šoli Simon Jenko, za 35-letno delo, posvečeno učenju in vzgoji otrok ter za uspešno mentorstvo učiteljicam v oddelkih podaljšanega bivanja; **Marta Hrustelj**, učiteljica razrednega pouka v osnovni šoli France Prešeren, za dolgoletno plodno delo v šoli in zunaj nje; **Oskar Klančar**, učitelj v kranjski gimnaziji, za 25-letno poučevanje obrambe in zaščite ter pomembno delo na področju prometne vzgoje; **Nika Tavželj**, učiteljica v osnovni šoli Davorin Jenko v Cerkljah, za nesebično in izredno uspešno življenjsko delo v šoli ter na drugih področjih družbenega in kulturnega življenja; **Alojzija Trilar**, učiteljica v osnovni šoli Lucijan Seljak, za uspešno življenjsko delo učiteljice-elementarke in mentorice ter za družbenopolitično in kulturno delo v šoli in krajevni skupnosti.

H. J.

L. M.

Svet v tem tednu

Indijska poteza

Indijska vlada je te dni priznala sedanji kampučijski režim, kar v drugem jeziku pomeni, da je priznala tudi okupacijo Kampučije in na bajonetih prinešeni – ve se katerih – prvovietnamski režim. Brez dvoma obstajajo indijski »interesi« v tem delu sveta, uprašanje pa je, kakšne posledice bo dejanje Indije imelo na gibanje neevropskih dežel, katerih članica je

Sredi tega tedna so se oči svetovne javnosti spet obrnile na dogodek v Jugovzhodni Aziji. Pa ne zato, ker se ameriški predsednik Carter mudi v Tokiu na pogrebu v juniju preminulega premiera Ohire, in se bo tam sestal – prvič – tudi s kitajskim voditeljem Hua Guofengom; pozornost je namreč vzbudila – ne pa tudi presenetila – odločitev Indije, da prizna sedanjo vsiljeno vlado Kampučije. V času, ko se v tem delu sveta, na mejah Kampučije spet križajo meči, saj so baje vietnamski vojaki vdrli na Tajsko in udarili po taboriščih številnih khmerskih beguncev iz Kampučije, je indijska vlada sporočila svetu, da priznava režim v Phnom Penhu. Obenem pa je v gorah ob kampučijsko tajski meji zbranih okoli deset tisoč kampučijskih gverilcev, bojevnikov Demokratične Kampučije, pripravljenih na boj z Vietnamci, kadar bodo spet udarili v deželo za obrambo sedanjega ljudstvu vsiljenega režima.

Indija seveda ni bila prva država, ki je priznala sedanji kampučijski režim, pred njo ga je priznalo še kakih trideset držav. Vendar pa je prav priznanje indijske vlade izredno pomembno prav zaradi vpliva in odmeva med neevropskimi državami, kjer Indija svoj vpliv kot članica in ena od ustanoviteljic gibanja prav gotovo ima. Spomimo se samo, kako je lani v Organizaciji združenih narodov odjeknilo glasovanje za umik tujih, to je vietnamskih čet iz Kampučije, saj je zanj glasovala večina članic OZN, med njimi seveda neevropske. Pravzanje – za neevropske dežele – je ta poteza sedanje indijske vlade prav gotovo najbolj neprijetna, čeprav po drugi strani sploh ne nepričakovana. Ze nekaj časa se je namreč po napovedih vedelo, da bo Indija po poldrugem letu sprememb v Kampučiji prej ali slej novi režim priznala. Čeprav neevropska Indija prisega na dokumente in načela neevropskih, ki jim je vsekakor tuje vojaško vmešavanje v notranje zadeve drugih dežel in to je bila doslej vedno tudi »domena« velikih sil, pa so sedaj očitno v sedanji indijski vladi oziroma v njenem političnem vrhu prevladali drugačni pogledi in interesi.

Indijsko dejanje je treba prav gotovo gledati povsem v luči strahu pred velikim kitajskim sosedom, saj odnosi med njima zaradi že starih »ozemeljskih interesov« niso najbolj prirščni; ta poteza z indijske strani prav gotovo škoduje Peking. Vendar pa sedanja situacija na veliki jugovzhodni azijski šahovnici tudi sedaj ni jasnejša. Prav gotovo pa Indija za tak korak ne bi odločila, če ne bi poprej o tem govorila tudi v Moskvo, prav tako pa tudi v Vietnamom. Korak, ki ga po vesteh iz Pekinga, kitajska vlada obžaluje, prav tako pa tudi države ASEAN, je indijska vlada komentirala z nujnostjo, da se ublaži napetost v tem delu sveta.

Indija je s priznanjem sedanjega režima v Kampučiji z drugimi besedami priznala okupacijo vietnamskih čet in pa režima, ki se je lahko vzpostavil v tej deželi le z vojaško pomočjo od zunaj. Prav zato pa je tak indijski zorni kot gledanja na sedanji položaj v Kampučiji zelo ozek, čeravno se ga da »razlagati« s popuščanjem napetosti: prav lahko se namreč zgodi, da bo indijskemu zgedu sledila še kaka neevropska dežela. Prav zato neevropski ocenjujejo ta dogodek kot ne posebno dober omet za prihodnje – še posebej zato ne, ker bo prihodnja ministrska konferenca neevropskih prihodnje leto prav v New Delhiju.

L. M.

Prvi krajevni praznik

Prebivalci jeseniške krajevne skupnosti Sava bodo odslej ob svojem prazniku počastili spomin na stavko jeseniških kovinarjev 12. julija 1935. leta – Prvo praznovanje spremlja več prireditev

Jesenice – Velika stavka jeseniških in javorniških kovinarjev 12. julija 1935. leta je imela precejšen pomen ne le za enotnost delavskega gibanja v kratkem času, ampak tudi za razvoj revolucionarnega gibanja med narodnoosvobodilno borbo. Zato je v zgodovini jeseniškega delavstva zapisana z velikimi črkami.

Spomin na to stavko bo ostal živ tudi med prebivalci krajevne skupnosti Sava, kjer stoji večina sedanjih železarskih objektov. Kot so se odločili v skupščini krajevne skupnosti, bodo namreč od letos dalje praznovali dan krajevne skupnosti 12. julija v počastitev zmagovitega dogodka v delavskem gibanju. Prvo praznovanje pripravljajo po 45 letih, zato bo še posebno svečano. Med tridnevnimi slovesnostmi bo v krajevni skupnosti več kulturnih in športnih prireditev.

Praznovanje so začeli že včeraj, 10. julija, ob 15. uri s turnirjem v malem nogometu in tekmovaljem v streljanju z zračno puško. Obe tekmovalni je v sodelovanju s krajevno skupnostjo pripravilo športno društvo Železar v železarskem izobraževalnem centru pod pokroviteljstvom koordinacijskega sveta ZSMS in konference osnovnih organizacij Zveze sindikatov Železarne Jesenice. Prireditve bodo nadaljevali danes, 11. julija, ob 10. uri, ko se bo na kopališču Ukova začel 30-urni plavalni maraton. To prireditve, ki jo organizira jeseniški plavalni klub, bodo sklenili jutri ob 16. uri.

Danes ob 17. uri bodo v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli dokumentarno razstavo

45 let velike stavke jeseniških kovinarjev, ki jo je pripravil oddelek za delavsko gibanje in NOB pri tehniškem muzeju Železarne Jesenice. Praznovanje pa bodo končali jutri, 12. julija, ko bodo ob 18. uri v jeseniškem gledališču izvedli slavnostno akademijo. V kulturnem spremljevanju bodo predstavili jeseniški recitatortorji in leški pihalni orkester. Med praznovanje bodo tudi razglasili dobitnike letošnjih priznanj Osvobodilne fronte in priznanj borbevske organizacije iz krajevne skupnosti Sava. Po akademiji bo za nagrajence in vabljene goste še tovariško srečanje. S. Saje

V nedeljo v Lajše!

Krajevna organizacija ZVB NOV in krajevna skupnost Selca vabijo v nedeljo, 13. julija, ob 10. uri na slovesno odkrite spominske plošče padlimo partizankama in aktivistkama Vidi Sinkovec-Janini in Cilki Odar-Tatjanin iz Kranja, ki so ju 19. aprila 1945 nad Lajšami ujeli domobranci in ju grozovito mučili do smrti.

Spomenik bo odkrit ob Partizanski poti Dražgoše – Kropa. V kulturnem programu bodo sodelovali krajevni skupnosti Selca in kranjska godba na pihala, glavni govornik pa bo Alojz Drobnič, predstavnik občinske konference ZSMS Kranj. Na slovesnost prireditelji vabijo vse Gorince, predvsem pa mladino.

Delavec

naj odloča o stanovanjskem dinarju

Živahna razprava o osnutku zakona o stanovanjskem gospodarstvu osvetlila že znane probleme – Zapostavljeni hišni sveti – Velika žeja po reševanju stanovanjskih vprašanj

Kamnik – Osnetek zakona o stanovanjskem gospodarstvu, ki je bil zaradi tehničnih pripomb umaknjen, je tudi v kamniški občini doživel živahno razpravo. Osvetlila že znane probleme, ki so jih kamničani že aprila lani analizirali na pobudo občinske konference zveze komunistov.

Med vsebinskimi problemi je razprava izpostavila nezadostno delovanje hišne samouprave. V občini imajo 214 hišnih svetov, praktično jih dela le 20 odstotkov, žiro račune pa trije, razpolagajo le s 6 odstotki stanarine, odločajo le o tekočem vzdrževanju. Podatki torej, ki govorijo, da hišni sveti nimajo materialne osnove. Prav velika razdrobljenost hišnih svetov oziroma zborov stanovančev pa tudi razdrobljenost sredstev za tekoče pa tudi investicijsko vzdrževanje zmanjšuje učinek tako skromnih sredstev. V stanovanjski samoupravi bo treba zagotoviti večjo delegatsko povezavo hišne samouprave s samoupravno stanovanjsko skupnostjo. Okrepiti bo treba odgovornost do gospodarjenja s stanovanji kot družbeno imovino, saj dostikrat prav neodgovorno obnašanje stanovančev onemogoča učinkovito in racionalno gospodarjenje. V kamniški občini tudi menijo, da bi morali biti etažni lastniki in imetniki stanovanjske pravice sorazmerno enako obremenjeni.

V kamniški občini so tudi menili, bi se morala sredstva za stanovanjski sklad oblikovati po enotnem merilu, glede na velike potrebe iz dohodka, vendar bi se vezala na akumulacijo. Poudarili so, da mora delavec v temeljni organizaciji odločati o stanovanjskem dinarju, o tistem, ki se steka pri samoupravnih stanovanjskih skupnostih.

V kamniški občini se še vedno soočajo z željo po reševanju stanovanjskih vprašanj. Pravkar je potekal razpis samoupravne stanovanjske skupnosti za stanovanjske kreditne: 6 milijonov dinarjev za organizacijo združenega dela in 9 milijonov

za individualne graditelje. Slednji so poslali 349 prošelj za 60 milijonov dinarjev. Pripravljajo pa razpis za 3 milijone dinarjev, ki bodo namenjeni revitalizaciji. V teku je tudi ustanovitev stanovanjske zadruge in morda že jeseni bo v Novem trgu zazidljivih 20 hektarov zemljišča za 200 stanovanjskih hiš.

V tekočem srednjeročnem razdobju so v kamniški občini zgradili 800 stanovanj in 300 individualnih hiš. Tako imajo danes 1.820 družbenih stanovanj. Če je želja po gradnji individualnih hiš veliko, pa je

povpraševanje po stanovanjih ustaljeno, podobno kot že od leta 1974 naprej. Gradbincev gradi ob Titanu 80 novih stanovanj, ki jih bodo odkupile predvsem organizacije združenega dela in posamezniki. Prednost bodo dali domačinom. Predvsem sodliarstnih pa bo 61 stanovanj, ki jih na Duplici dokončuje Graditelj. Za 56 stanovanj so že prejeli 153 prošelj, 60 solidarnostnih stanovanj so razdelili tudi lani, 60 odstotkov so jih namenili mladim družinam. V prihodnjih petih letih pa v kamniški občini nameravajo zgraditi 300 solidarnostnih in 300 družbenih najemnih stanovanj. Poleg že omenjenih 200 individualnih hiš v usmerjeni družbeni gradnji, bo v občini predvidoma zraslo še 200 stanovanjskih hiš.

M. Volčjak

Dvanajst krajevnih samoprispevkov

V radovljški občini plačuje krajevne samoprispevke kar dvanajst krajevnih skupnosti – Večinoma namenjajo denar za izgradnjo komunalnih naprav

Radovljica – V dvanajstih krajevnih skupnostih radovljške občine plačujejo delovni ljudje in občani krajevni samoprispevek. Tako se je že iztekel – glasovali so že za novega – v Podnartu, kjer so s prispevki krajanov asfaltirali in rekonstruirali ceste, v prihodnjih petih letih pa bodo uredili še kopalnice s parkiriščem in obnovili kulturni dom. Na Srednji Dobravi se bo krajevni samoprispevek iztekel prihodnje leto, denar pa namenjajo za obnovo in asfaltiranje cest. Tudi v krajevni skupnosti Brezje bodo še do prihodnjega leta plačevali odstotek od neto osebnih dohodkov za izgradnjo leta osebnih dohodkov za izgradnjo doma družbenih organizacij, enako v krajevni skupnosti Krova za izgradnjo poslovalne vežice in naprav

druga televizijskega programa ter asfaltiranje cest, v Gorjah pa za gradnjo komunalnih naprav.

Ob koncu leta se izteka krajevni samoprispevek v Lescah, samoprispevek, ki ga namenjajo za izgradnjo komunalne infrastrukture, leta 1984 pa bodo končali s plačevanjem samoprispevka za asfaltiranje cest na Koprivniku in na Gorjušah. Krajin Bohinjske Bistrice bodo do leta 1983 plačevali prispevek za izgradnjo družbenega doma Joža Ažmana in spominskega muzeja Tomaža Godca, v istem letu pa bodo nehali plačevati prispevek v Srednji vasi v Bohinju. Še tri leta bodo od neto osebnih dohodkov namenili 1,5 odstotka sredstev krajin Stare Fužine, ki želijo zgraditi družbeni center v Stari Fužini, v krajevni skupnosti Mošnje pa bodo leta 1984 izpolnili obveznosti plačevanja samoprispevka za izgradnjo vrta in gasilskega doma.

V občini je dvajset krajevnih skupnosti, od tega kar dvanajst krajevnih skupnosti plačuje samoprispevke, večinoma za izgradnjo komunalnih naprav v posameznih krajevnih skupnostih. Ljudje se torej zavedajo pomena samoprispevkov, saj so z njimi že do zdaj razrešili številne pereče komunalne in druge probleme v krajevnih skupnostih.

D. S.

Mimo dogovorjenega

Osnutki samoupravnih sporazumov o temeljih planov družbenih dejavnosti tržiške občine za naslednje srednjeročno obdobje so nesprejemljivi, saj so v nasprotju z občinskimi smernicami oziroma možnostmi gospodarstva

Tržič – Izvršni svet skupščine občine Tržič je prejšnji torek pregledoval osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov družbenih dejavnosti za naslednjih pet let. Ugotovil je, da so ti dokumenti tako v vsebinskem kot vrednostnem smislu skoraj popolnoma enaki elementom, ki so jih interesne skupnosti izoblikovale pred pol leta. Pa vendar je bilo že tedaj rečeno, da so njihovi računi preprognunji v primerjavi z možnostmi gospodarstva in da jih je treba oklestiti.

Morda gre v zagovor interesnim skupnostim, čeprav to po drugi strani ne sme biti izgovor, dejstvo, da v javni razpravi o elementih ni bilo pripomb iz združenega dela. Delavci so, kot kaže, sploh zelo nezainteresirani za razvoj družbenih dejavnosti. To potrjuje tudi podatek, da na skupščinah interesnih skupnosti, ki so bile v zadnjih dneh junija in na skupščinah interesnih skupnosti, ki so bile v zadnjih dneh junija in so obravnavale osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov, ni bilo zaželeno večine. Sklepični sta bili samo skupnost otroškega varstva in zdravstvena skupnost. Socialistična zveza in druge družbenopolitične organizacije bodo morale res končno nekaj okreniti, da bo delegatski sistem bolj zaživel.

Celotno skupno porabo za prihodnjih pet let bo po sedanjih planih potrebno skrčiti za okroglo 200 milijonov dinarjev. Postopek bo seveda boleč, toda nujen. V tržiški občini namreč računajo, da bo družbeni proizvod v naslednjih letih naraščal po 4-odstotni stopnji. Interesne skupnosti načrtujejo 8,8-odstotno rast skupne porabe, čeprav naj bi bila za deset odstotkov počasnejša od rasti družbenega proizvoda.

Interesnim skupnostim oziroma njihovim izvršnim odborom bo pri usklajevanju pomagala planska komisija izvršnega sveta. Kaj bodo s programom zbrali, je zdaj težko reči, vendar pa so občinske smernice dovolj dobra osnova, saj so prednostne naloge znane.

Izvršni svet je pristop interesnih skupnosti do planiranja označil kot neresnega, slabega. Razprava o dokumentih, ki so izdelani mimo vsakršnih dogovorov, bi bila zastoj, izgubljanje časa. Zato bo potrebno do začetka avgusta, ko se končajo kolektivni dopusti, združenemu delu ponuditi usklajene, stvarne programe. Hkrati s plani družbenih dejavnosti naj bi v razpravo posredovali tudi paket planov s področja gospodarskih dejavnosti.

H. Jelovčan

Zirovnica – V krajevni skupnosti Zirovnica so tudi letos s številnimi pridelavci počastili spomin na 1. julij 1942. leta, ko so okupatorji ustrelili v Mostah 29 talcev. Ob krajevnem prazniku so pri spomeniku talcem pripravili žalno svečanost. Med drugimi so se praznovanju pridružili tudi člani Društva upokojencev v Zirovnici, ki so razvili nov društveni prapor. Na sliki: slovesnost ob razvijanju prapora pred domom društva na Selu. – Tekst in slika: J. Rabič

Nova izobraževalna skupnost

Initiativni odbor za ustanovitev republiške posebne izobraževalne skupnosti za družboslovno usmeritev je te dni poslal v združeno delo predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi te skupnosti, ki je plod javne razprave o osnutku.

Posebna izobraževalna skupnost za družboslovno usmeritev zajema vzgojo in izobraževanje za pravno, sociološko, politološko, novinarsko, obrambno, filozofsko, jezikovno, upravno, socialno in administrativno področje ter za področje organizacije dela. V predlogu samoupravnega sporazuma je dodana filozofska fakulteta kot izvajalec izobraževanja za filozofsko in jezikovno področje.

V razpravi je bilo postavljeno vprašanje financiranja posebne izobraževalne skupnosti. Dosedanja ureditev namreč ni vključevala večine podpisnikov tega sporazuma v sistem zagotavljanja denarja za izvajanje izobraževanja. Dajale so ga le organizacije združenega dela s področja gospodarstva. Nov način financiranja pa bo tak, da bodo zagotavljali denar vsi delavci v združenem delu iz dohodka temeljnih organizacij, gospodarstva in družbenih dejavnosti ter iz dohodka delovnih skupnosti ne glede, kako se ta dohodek pridobiva.

Sistem financiranja ureja zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela, vir določa zakon o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja, osnove pa bodo opredeljene v družbenem dogovoru in samoupravnem sporazumu o temeljih plana za srednjeročno obdobje, kjer bo vključena tudi višina prispevne stopnje.

H. J.

Napačna smer

Namesto da bi osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Tržič za naslednje petletno obdobje izhajal iz planov osnovnih nosilcev planiranja, je zamujanje rokov pripeljalo na obratno pot – Neodgovoren odnos do dajanja podatkov kazi realno sliko, kje so Tržičani trenutno na področju planiranja

TRŽIČ – O pripravah na srednjeročno planiranje je pred nedavnim spregovorila že konferenca tržiških komunistov, v ponedeljek pa so tej žgoči problematiki namenili posebno pozornost tudi člani predsedstev občinske konference SZDL in občinskega sveta zveze sindikatov Tržič.

Socialistična zveza je že na eni prejšnji sed predstava obravnavala aktivnost družbenopolitičnih organizacij v zvezi s planiranjem. Tedaj so tudi sklenili, da bodo ugotovitve prenesli na papir in jih posredovali skupščinskemu zboru. Vendar pa poročila, o katerem bi veljalo razpravljati, niso mogli sestaviti.

Znano je, da se nosilci planiranja ne držijo rokov za pripravo in sprejem posameznih planskih dokumentov, kar ogroža sočasnost planiranja in usklajenost njihovih planov. Po drugi strani pa je tudi očitno, da so nekateri dokumenti, gre predvsem za osnutke dogovorov o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti, nestvarni, v primerjavi z materialnimi možnostmi prezahtevni.

Zamujanje na področju planiranja vodi še v drugo skrajnost; namesto da bi osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Tržič za naslednje srednjeročno obdobje izhajal iz planov osnovnih nosilcev planiranja, je v resnici narobe. Združeno delo, krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti bodo gradile na osnovi občinskega dokumenta, kar je njihov dodatni »greh«.

Je jih pa še več. V Tržiču niti planska komisija pri izvršnem svetu niti socialistična zveza ne moreta ustvariti realne slike o stanju na področju planiranja. Za ilustracijo samo podatek, da je imelo februarja 23 temeljnih organizacij izdelane elemente, ob koncu junija le 20 oziroma po drugi inačici celo samo 15. Delavci, zadolženi za posredovanje podatkov, so zatajili kot ne bi smeli.

Če naj družbenopolitične organizacije vodijo kakršnokoli akcijo v zvezi s planiranjem, morajo imeti pred seboj čisto sliko. Na seji so zato poudarili, da bo potrebno zaostri osebno odgovornost, saj se s tako pomembno stvarjo, kot je srednjeročno planiranje, res ne bi smeli šaliti.

Nosilec planiranja so tudi pripravili, naj bi, čeprav je čas dopustov, skušali do septembra zamude nadoknaditi. Težave seveda so in še bodo, nekatere celo objektivne, vendar pa je načrtovanje bodočega gospodarskega in družbenega razvoja tržiške občine le toliko pomembno, da bo morda moral komu »odpasti« tudi dopust.

H. Jelovčan

Osnovna šola Lucijan Seljak Kranj

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

- **KUHARICE** na centralni šoli – KV kuharica
- **VARUHINJE** v VVO v Mavčičah – končana šola za varuhinje
- **HISNIKA – ŠOFERJA** šofer B kategorije ter instalater ali mizar
- **šnažilke** na podr. šoli Orehek – polovični delovni čas
- **SNAŽILKE** v VVO na podr. šoli Mavčiče – polovični delovni čas

Kandidati naj oddajo vloge in dokazila o strokovnosti v 15 dneh po objavi.

Nastop službe s 1. 9. 1980.

V kranjski občini se zmanjšuje obseg investicij

Letošnje prednostne naložbe

Kranj – Izvršni svet skupščine občine Kranj je na eni svojih zadnjih sej razpravjal in tudi sprejel predloge o prednostnih investicijskih programih v občini za letošnje leto. Izvršni odbor Temeljne banke Gorenjske je namreč zaradi ohranitve likvidnosti sprejel vrsto ukrepov, ki pa seveda pomenijo tudi omejevanje investicij na Gorenjskem in seveda tudi v kranjski občini. Za nedoločen čas so po sklepu banke ustavljene vse investicije v osnovna in trajna obratna sredstva razen izjem, ki pa v skupni vsoti pomenijo 260 milijonov din.

Bančna sredstva namenjena za investiranje v letošnjem letu na Gorenjskem so zdaj omejena na 1545 milijonov novih din, za večino teh sredstev pa so bili krediti že odobreni do konca aprila letos.

Izvršni svet je zato predlagal izbor investicij iz vrste investicijskih programov o temeljih planov družbenih dejavnosti za naslednjih pet let. Ugotovil je, da so ti dokumenti tako v vsebinskem kot vrednostnem smislu skoraj popolnoma enaki elementom, ki so jih interesne skupnosti izoblikovale pred pol leta. Pa vendar je bilo že tedaj rečeno, da so njihovi računi preprognunji v primerjavi z možnostmi gospodarstva in da jih je treba oklestiti.

Morda gre v zagovor interesnim skupnostim, čeprav to po drugi strani ne sme biti izgovor, dejstvo, da v javni razpravi o elementih ni bilo pripomb iz združenega dela. Delavci so, kot kaže, sploh zelo nezainteresirani za razvoj družbenih dejavnosti. To potrjuje tudi podatek, da na skupščinah interesnih skupnosti, ki so bile v zadnjih dneh junija in na skupščinah interesnih skupnosti, ki so bile v zadnjih dneh junija in so obravnavale osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov, ni bilo zaželeno večine. Sklepični sta bili samo skupnost otroškega varstva in zdravstvena skupnost. Socialistična zveza in druge družbenopolitične organizacije bodo morale res končno nekaj okreniti, da bo delegatski sistem bolj zaživel.

Uspehi in težave Kovinarja

Obiskali smo komunalno podjetje Kovinar na Jesenicah, kjer so pred nedavnim praznovali 20. obletnico delovanja – S sedanjim delom kolektiva so nas seznanili direktor delovne organizacije Franc Rožič, vodja temeljne organizacije Nizke gradnje Jože Dolenc in predsednik centralnega delavskega sveta Matjaž Kalan

»Predstavite najprej organiziranost in dejavnost komunalnega podjetja Kovinar!«

Jože Dolenc: »V naši delovni organizaciji, ki zaposluje skupno okrog 260 delavcev, imamo tri temeljne organizacije in delovno skupnost skupnih služb. Največ delavcev je v temeljni organizaciji Nizke gradnje z delovnimi enotami Nizke gradnje, Transportni in strojni obrat, Vzdrževanje strojev, Mizarstvo, Pleskarstvo, Samski dom in Kuhinja z menzo. Osnovna dejavnost te temeljne organizacije so gradbena dela pri cestah, kanalizacijskem in vodovodnem omrežju ter urejanju okolja. V temeljni organizaciji Kovinska predelava proizvajajo armaturne mreže. Temeljna organizacija Komunalne službe pa opravlja razne storitve; gre za vzdrževanje in pluježne cest, vzdrževanje kanalizacije, zbiranje in odvoz odpadkov, čiščenje ulic in drugih površin, urejanje zelenic, parkov in nasadov ter pogrebno službo.«

»Kako uresničujete letošnji delovni načrt in kakšne poslovne rezultate dosegate?«

Franc Rožič: »Prav tako kot dejavnosti je tudi poslovanje najlaže predstaviti po posameznih temeljnih organizacijah. V Nizkih gradnjah so načrtovali, da bodo z letošnjim delom ustvarili 68 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Poslovanje v prvem četrtletju je bilo uspešno. Isto potrjuje podatek o delu v prvih petih mesecih letošnjega leta, saj so dosegli 33,7 milijona dinarjev celot-

nega prihodka in s tem izpolnili že skoraj polovico celoletne načrtovane vrednosti. Za drugo polovico leta pa predvidevamo, da se bo zaradi nezadostnih naročil obseg del v tej temeljni organizaciji zmanjšal. Čeprav bo težje doseči načrtovani celotni prihodek, pričakujemo vseeno zadovoljiv poslovni rezultat in ohranitev predvidenih delitvenih razmerij. K slednjemu težimo tudi zato, da bi raven osebnih dohodkov približali povprečju dohodkov v gradbeništvu in sploh višjim povprečjem izven panoge.

Delavci Kovinske predelave so prvotno predvideli, da bodo letos proizvedli 18.500 ton armaturnih mrež in s tem dosegli 280 milijonov celotnega prihodka. Zaradi težav pri oskrbi z reprodukcijskim materialom so v drugem četrtletju s popravkom plana to količino znižali na 15.000 ton, kar bo omogočilo doseči le 240 milijonov celotnega prihodka. Tudi dohodek se bo z 31 milijonov znižal na 26 milijonov dinarjev. Sicer pa delovne naloge dobro uresničujemo, saj so v prvem četrtletju proizvedli 4753 ton armaturnih mrež in v drugem 4247 ton. Za tretje četrtletje načrtujejo proizvodnjo 2800 ton mrež, za četrto pa 3200 ton.

Komunalne službe, ki so letos začele poslovati kot temeljna organizacija, so predvidele 20,5 milijona celotnega prihodka in 10,5 milijona dohodka. V prvih petih mesecih se je obseg del, predvsem pri vzdrževanju cest, glede na načrt povečal. Tako so ustvarili 7,71 milijona celotnega pri-

hodka in plan presegle za 19 odstotkov. Približno takšen obseg del pričakujejo tudi do konca leta.«

»Omenili ste nekatere težave pri delu. Povejte kaj več o njih!«

Franc Rožič: »Najbolj pereč je problem oskrbe z reprodukcijskim materialom za proizvodnjo armaturnih mrež. Pred petimi leti smo se odločili za sovlaganje z jeseniško železarno v nove stroje za vlečeno žico in si zagotovili potrebne količine tega materiala. Ker se je železarna zaradi znanih težav letos usmerila v proizvodnjo kvalitetnejših izdelkov, nam omogoča nakup le še 200 namesto 800 ton vlečene žice. Edini izhod v sedanosti je bil zmanjšati plan temeljne organizacije Kovinska predelava, zaradi česar bo treba konec julija preiti z dvoizmenskega dela na eno izmeno. V prihodnje si bomo prizadevali reševati ta problem z dolgoročnejšimi povezovanjem z metalurškim kombinatom Zenica, kjer že sedaj kupujemo del potrebnih količin vlečene žice.«

Jože Dolenc: »V temeljni organizaciji Nizke gradnje nas ovira predvsem pomanjkanje rezervnih delov za mehanizacijo. Gre za pogoste okvare na nekaterih starejših strojih, ki jih bo treba kmalu nadomestiti s sodobnejšimi. Neljub pojav je tudi okrog 30-odstotna fluktuacija delavcev, med katerimi jih je večidel iz drugih republik. Podobno je v komunalnih službah, kjer nekatera dela niso posebno privlačna.«

Matjaž Kalan: »Težave so tudi v delovanju samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Zaradi razvejane organiziranosti delovne organizacije in dokaj malega števila delavcev je namreč težko najti dovolj primernih ljudi za vse dolžnosti. Znano je, da je v komunalnih dejavnostih precej delavcev z nizko stopnjo izobrazbe, poleg tega pa nam vodenje sestankov otežuje terensko delo. Večkrat prihaja do nesklepnosti pa tudi do nerazumevanja obravnavanih vprašanj.«

»Katero pa so značilnosti v razvojnih usmeritvah vaše delovne organizacije?«

Franc Rožič: »Pomembnejše širjenje bodoče dejavnosti je značilno le za temeljno organizacijo Kovinska predelava. Za boljše oskrbo z materialom smo že kupili dva stroja za vlečenje žice iz vroče valjanega železa, ki ju bomo postavili najbrž še letos. Proizvodnjo armaturnih mrež naj bi do konca 1985. leta povečali na 25 tisoč ton letno, ob tem pa predvidevamo za prihodnje srednjeročno obdobje tudi uvedbo novega izdelka.«

S. Saje

Kreditni za obrtnike

Radovljica – Radovljiški izvršni svet je že pred dvema letoma sprejel sklep, da se v skladu z družbenim dogovorom o pospeševanju malega gospodarstva v minulem srednjeročnem obdobju nudijo ugodnejši kreditni pogoji za deficitarne obrtne dejavnosti. Razen tega pa so bili do kreditov upravičeni vsi tisti obrtniki, ki so imeli dolgoročne kooperacijske pogodbe z organizacijami združenega dela, pod pogojem, da ne prihaja do večjega onesnaževanja okolja, nadalje obrtniki, ki proizvajajo naprave za odpravljanje onesnaževanja, gostinci, ki bi dopolnjevali turistično ponudbo in tisti, ki trajno poslovno sodelujejo s stanovanjsko zadrugo ali so vključeni s svojim delom v okvir stanovanjske skupnosti. Obenem so našli vse deficitarne dejavnosti, tako, da so bili in so kriteriji za dodeljevanje kreditov jasni in ni moglo priti do nesoglasij. Maja letos pa so odlok dopolnili tudi tako, da dobijo kredite vsi zasebni podjetniki pod normalnimi pogoji, medtem ko veljajo za deficitarne obrti še ugodnejši krediti.

V kreditiranje malega gospodarstva se vključuje tudi Ljubljanska banka, temeljna banka za Gorenjsko v Radovljici. Med splošnimi pogoji nudi investicijske kredite do višine 600.000 dinarjev, odvisno od predračuna in od tega, če gre za proizvodno ali storitveno obrt. Ta znesek kreditira za največ šest let, odvisno od kreditne sposobnosti posilca, za storitveno obrt so 6-odstotne obresti, za proizvodnjo pa od 8 do 10 odstotne obresti. Za tiste, ki izpolnjujejo kriterije za ugodnejše kredite, je odplačilna doba deset let, kreditirajo pa do 70 odstotkov predračunske vrednosti. Za obratna sredstva lahko dobijo obrtniki največ do 400.000 dinarjev posojila, za eno leto in z 10-odstotno obrestno mero. Kredite obrtniki lahko dobijo tudi na osnovi vezanih sredstev v banki, vsa vprašanja kreditiranja pa urejajo s posebnim pravilnikom.

D. S.

Nova trgovina Almire – Na Titovi cesti na Jesenicah so 14. junija odprli novo prodajalno radovljiške Almire. Obisk v trgovini, ob delavnikih je odprta med 8. in 12. uro pa 16. in 19. uro, ob sobotah pa od 8. do 13. ure, je že od začetka dober. Kot sta povedali prodajalki Magda Smolej in Marjeta Kosančič z Jesenic, so si obiskovalci sprva blago bolj ogledovali, zdaj pa ga kar dobro v prodajo. V prodajalni je moč kupiti ženske in moške pletenice ter ženske konfekcije po znižanih cenah in tudi prvovrstne izdelke Almire – Besedilo in slika: S. Saje

Dodatne zmogljivosti Termike

Povpraševanje po kameni volni narekuje gradnjo novega obrata – Letna proizvodnja bo dosegla 70.000 ton izdelkov – Krajanji opozorili na ekološko zaščito

Škofja Loka – Termika iz Ljubljane, ki ima v škofjeloški občini svojo proizvodnjo, se je na osnovi tržnih analiz odločila za izgradnjo dodatnih proizvodnih zmogljivosti na Trati. Preseliti in posodobiti namerava sedanji obrat za izdelavo kamene volne v Bodovljah ter zgraditi povsem novo linijo za predelavo odpadkov, ki nastajajo pri sedanji izdelavi kamene volne. Termika bo tako dosegla 70.000 ton oziroma milijon kubičnih metrov izdelkov letne proizvodnje. S tem bo skušala zadovoljiti potrebe trga, saj danes ne more ustreči vsem, ki želijo kupiti kameno volno.

Sedanji obrat Termike na Trati obsega površino 3,4 hektarov, z novogradnjo se bo razširila za okrog 3 hektare severno od železniške proge Jesenice–Ljubljana ter tako zaključila gradnjo na tem področju. Tolikšno industrijsko površino za potrebe Termike je predvidel novelirani urbanistični program, na čigar osnovi je bil izdelan zazidalni načrt. Poleg obeh proizvodnih obratov predvideva gradnjo skladišča, delavnice za vzdrževanje, parkirišča, ambulante, obrata družbene prehrane, garderobe, laboratorija, obratne pisarne, plinske postaje, dveh dimnikov, pokritega dvorišča, dveh transformatorskih postaj in plinovoda. Zemljišče je komunalno opremljeno, zato večjih posegov ne bo. Za prevoz, ki ga potrebuje proizvodnja, Termika uporablja cestni in železniški prevoz. Napaja se z internimi železniškimi tiri in z novogradnjo je predviden še eden. Cestni prevoz uporablja za surovine, ki jih prevažajo z avtocisternami. Do obratov pripeljejo po cesti skozi industrijsko cono na Trati, preko nivojskega prečkanja železniške proge ter skozi stanovanjsko naselje. Takšna rešitev je začasna, dokler ne bo novelirana cestno prometna ureditev Škofje Loke.

Izdelava kamene volne ima niz okolju škodljivih posledic, zato bo morala Termika ekološki zaščiti posvetiti posebno pozornost. Ne le zaradi onesnaževanja zraka temveč

tudi zaradi varovanja podtalne vode, saj so objekti na robu Sorškega polja. Hrup povzročajo tovornjaki, ki, ki danes skozi stanovanjsko naselje vozijo do tovarne. O teh problemih so krajanji Trate in Sv. Duha največ razpravljali, ko je bil pred njimi razgrnjen osnutek zazidalnega načrta. Filtrirane naprave morajo vedno delati, čimprej je treba vključiti tudi nove, ki bodo preprečile kosmičenje okolice. Termika mora redno meriti onesnaženost zraka in o tem poročati, so zahtevali krajanji. Sodelovanju Termike s krajevnimi skupnostima praktično doslej ni bilo in v prihodnje naj bi bili stalni. Na Trati nameravajo krajanji osnovati posebno komisijo, ki bi spremljala izvedbo sanacijskih del za čistejšo okolje. Termika pa bo za krajane pripravila obisk v Marofu in jih tako seznanila z delovanjem čistilnih naprav pri izdelavi kamene volne.

Pripombo na osnutek zazidalnega načrta je imela tudi škofjeloska kmetijsko zemljiška skupnost, ki je poleg upoštevanja vseh ukrepov za varovanje okolja in zraka poudarila, da mora biti Termikina proizvodnja zaokrožena na dodatnih treh hektarih površine, kakor je predvidel urbanistični program, kar je upoštevanje M. Volčjak

Vodstveni delavci Kovinarja med pogovorom – Foto: S. Saje

NA DELOVNEM MESTU

Viktor Žnidaršič

Rafinacija je tisti dan delala. Zaloge imajo še za nekaj časa, za naprej jim pa slabo kaže. Se bo že kako rešilo, saj se je še vedno, le tistega zagona ni več pri delu, kot je bil še pred letom, dvema. Takrat je bilo dela toliko, da so delali štiriizmensko. Po tri tedne skupaj se rafinacija ni ustavila. In koliko so tedaj prihranili pri energiji! Le ljudi je bilo vedno težko dobiti, kajti delati je bilo treba vse sobote, vse nedelje. Podnevi in ponoči. Prost si bil med tednom... Zdaj spet delajo triizmensko. V ponedeljek pozejno in proces teče neprekinjeno do sobote zjutraj, ko očistijo stroje. Če je treba, raje kakšno soboto več delajo.

Viktor Žnidaršič je v Oljarici že petindvajset let in štirindvajset let dela v rafinaciji. Vodja skupine je, z njim pa delajo še trije pomočniki. Njegova naloga je kontrola nad potekom proizvod-

nje, da je kvaliteta olja v redu. Na vrsto stvari je treba paziti. Lahko pride do izpada energije, lahko zmanjka vode za hlajenje, pride do okvare na stroju. Če je potrebno, Viktor skupaj z vzdrževalcem proizvodnje spet požene v tek.

Vsa rafinacija je vezana na paro. Dvanajst ur zagona je potrebno, da delo steče, zato se res ne izplača, da bi delo ustavljali po dveh, treh dneh. In teči mora noč in dan.

Vse te cevi, ki so speljane križem kražem po rafinaciji, spodaj in zgoraj, kotli, čistilne naprave, vse daje videz zapletenega procesa proizvodnje. Pa ni tako, pravijo. Surovo olje dobijo z rafinacijo po ceveh in gre najprej v nevtralizacijo, kjer mu odvzamejo proste mastne kisline, nato se začne beljenje, odvzamejo mu vonj, ohladijo ga, filtrirajo in potem odteče »na zalogo«. V rafinacijskem postopku mu dodajajo snovi, da dobi barvo in okus, kot ju poznamo.

Sojino in sončnično olje pridelujejo v Oljarici. Za sojino traja proces okrog štiri do šest ur – brez zagona, seveda – za sončnično olje pa tudi približno toliko, le priprava za rafinacijo zanj je daljša.

Stara rafinacija je imela majhne zmogljivosti. Le petindvajset ton olja dnevno so predelali. Nova, ki so jo postavili pred petimi leti, pa predela trikrat toliko: petinsedemdeset ton na dan. Predsednik delavskega sveta je Viktor Žnidaršič in zdi se mu, da se toliko težav hkrati še ni zgnilo nanje: pomanjkanje surovin, delavcev, embalaže... Pa vendar, nekako se bo že rešilo.

D. Dolenc

DEZURNE TRGOVINE VELETRGOVINE

Specerija BLEED

dne 12.7. 1980
MARKET BOHINJSKA BISTRICA, Trg svobode 1
SAMOPOSTREŽBA BLEED, Prešernova 18
trgovini sta odprti od 7. do 19. ure
MARKET DELIKATESA BLEED, Cesta svobode 15 (v Park hotelu) trgovini je odprta od 8. do 21. ure.

Klinični center Ljubljana To inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo

Golnik

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas

1. vodje rentgenološkega oddelka
2. referenta za varnost

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1.: medicinska fakulteta, specialistični izpit iz rentgenologije, akademska stopnja, 3 leta delovnih izkušenj

pod 2.: srednja šola ustrezne smeri.

Ponudbam je treba predložiti dokazila o strokovnosti in o dosedanjih delovnih izkušnjah.

Ponudbe na objavljeni prosta dela in naloge bo sprejemala kadrovska služba Inštituta za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik 15 dni po objavi.

Zanimanje za gledališče narašča

Uspešno zaključena gledališka sezona v Kranju – Zahtevni načrti v prihodnje – Poudarek na domači dramatik – Uspehi in potrebe terjajo boljše delovne pogoje

Kranj – Pravkar končana gledališka sezona pomeni za Prešernovo gledališče novo stopnjo razvoja komedijskega kolektiva, ki edino v Sloveniji, bržčas pa tudi v Jugoslaviji, pod gledališko streho uprizorja predstave za otroke in mladino, lutkovne predstave ter seveda predstave za odrasle. Tako razvejanost delo je za celotni delovni kolektiv, ki deluje le polpoklicno, izjemno zahtevno. Kljub temu pa zadnje gledališke sezone izpričujejo rast in zavidljivo kvaliteto. Posebej zadnja sezona je bila zelo naporena in uspešna. Sedem novih uprizoritev – štiri za odrasle, dve za mladino in ena lutkovna – ter ponovitev predstav preteklih sezon krepko presegajo dejanske zmoglosti gledališčenikov, ki delajo v slabih delovnih pogojih. Televizijsko snemanje predstav kranjskega gledališča, številna gostovanja, sodelovanje na različnih festivalih, izmenjalne predstave s slovenskimi poklicnimi gledališči govore o moči kranjskega gledališkega kolektiva.

Uspešno zaključena sezona pa terja kvaliteto tudi v prihodnje. Umetniško vodstvo gledališča je v širokopotezno zasnovanem okvirnem repertoarju za prihodnja igralna obdobja uvrstilo kar osem novih slovenskih gledaliških tekstov, ki doslej še niso bila odigrana. Zahtevni načrt je realno uresničljiv, saj v gledališču resnično rast tudi v prihodnje nujno povezujejo z domačo dramsko ustvarjalnostjo. Že sezona 80/81 ima v okvirnem repertoarju kar štiri nova in predvsem še neuprizorjena slovenska dela. Sezono bo odprla drama **R. Svobode: Grča**. Tekst je bil napisan že pred vojno, vendar doslej še ni bil uprizorjen. Izmed najnovejših tekstov pa so gledališčeniki uvrstili dramo kranjskega dramatika, ki se je uveljavil širom Jugoslavije, **Rudija Šeliga: Pri starem Mayerju**. Dramatik delo zaključuje in ponudil ga je kranjskemu gledališču. Če bo do uprizoritve prišlo – kar si res želimo – bo to prva kranjska uprizoritev priznanega dramatika. Projekt je ustvarjalno in finančno zahtevnejši od drugih, vendar v gledališču upajo, da bodo pridobili sodelavce-ustvarjalce ter še posebej potrebna sredstva, ki bodo omogočila realizacijo brez dvoma vzemirjivega dela.

Med lutkovnimi besedili bo doživel krstno uprizoritev tekst **Matije Logarja: Kvik žabe, rig**. V predstavi bodo združeno nastopile vse generacije kranjskih lutkarjev Prešernovega gledališča. Krstno uprizoritev bodo doživele tudi hudomušne zgodbe **Leopolda Suhadolčana:**

Peter Nos je vsemu kos, ki bodo za lutkovno predstavo pač posebej prirejene.

Izmed ostalih predstav naj omenimo komedijo **Borislava Pekića: Odločna zahteva**, ki bo s tem v Sloveniji prvič uprizorjena. **Emigranta Slawomira Mrožka**, za mlade kranjske gledalce pa pripravljajo dramsko kroniko **Zgodbe o tovarišu Titu**, predstavo, ki bo osvetlila dogodke iz življenja največjega prijatelja mladih, tovariša Tita. Ob novoletnem rajanju želijo gledališčeniki razveseliti najmlajše z uprizoritvijo pravljicne igre **B. Minolija in H. Grūna: Vilinček z lune**, ob koncu sezone pa bo za mlado publiko uprizorjena adaptacija znamenite komedije **Williama Shakespearea: Sen kresne noči**. Med lutkovnimi besedili naj v okvirnem repertoarju za prihodnja sezona omenimo še igrico **Jirija Stredre: Pravljica o sladkosnednem mesčku**. Razmišljajo tudi o projektu monodrame.

Prihodnja sezona je glede na pretekle prav gotovo najambicioznejše zastavljena. V kranjskem gledališču se pač zavedajo, da je zanimanje za gledališče iz sezone v sezono večje. Pretekli uspehi terjajo vse močnejši repertoar, ki bo zado-

voljil vsakogar. S prihodnjo sezono odpirajo v Prešernovem gledališču lutkovni abonma, ki bo vsaj deloma pokrival potrebe po lutkovnih predstavah. Kranjske lutke Prešernovega gledališča so znane, vendar na žalost bolj izven Kranja kot v Kranju. Z abonmajem žele uveljavljene predstave organizirano posredovati vrtcem ter nižjim razredom osnovnih šol. Igralci kranjskega gledališča pa bodo sodelovali tudi pri urah pravljic, ki jih pripravljajo pionirski oddelek Osrednje knjižnice v Kranju.

Ponovno, kot vsako leto, bo Prešernovo gledališče pripravilo najpomembnejši kulturni festival v Kranju, Teden slovenske drame, ki se bo z novimi in svežimi predstavami ponovil že enajstič.

Ob uspehi in ambiciozne načrte pa pade kaplja grenkobe: oder kranjskega gledališča že dolgo ne ustreza več. Ironično bi lahko zapisali, da se bo v naslednjem obdobju polagoma sesul pod bremenom številnih predstav, saj je že popolnoma dotrajan in potreben krepkega popravila. Če želimo festival, če želimo razgibano kulturno in gledališko življenje v Kranju – statistični podatki govore, da ga potrebujemo – potem bi morali začeti z nujno obnovo odra, če že ne moremo izboljšati drugih delovnih pogojev v gledališču, ki delovne norme, uzakonjene v poklicnih kulturnih ustanovah, daleč presega.

M. L.

Dokumentarna razstava o izgnancih

Škofja Loka – Na predvečer dneva borca se v galeriji na loškem gradu odprla dokumentarna razstava »Bratske vezi med srbskim in slovenskim narodom 1941–1978«. Loškemu muzeju sta jo posredovala Muzej ljudske revolucije Slovenije iz Ljubljane in Muzej ustanka 1941 iz Titovih Užic. Pripravil jo je kustos Loškega muzeja Vinko Demšar.

Naslov zgovorno pove kakšna je vsebina razstavljenih dokumentov, predvsem fotografij. V prvem delu so zajeta vojna leta, ko je bilo iz Škofje Loke, Selške in Poljske doline ter Zirov izseljenih 267 ljudi oziroma 108 družin in posameznikov v Srbijo ter v taborišča Nemčije oziroma v sosednje takrat okupirane države. Posebna pozornost je posvečena izseljencem, ki so našli svoj drugi dom pri bratskih Srbih. Ti so jih sprejeli z odprtim srcem in vso toplino. Fotografije in dokumenti so veran dokaz, da so ljudje drugače čutili medsebojne odnose kot je to prikazovala uradna politika stare Jugoslavije, saj so izgnance sprejeli v svoje domove, čeprav zanje in za naše kraje morda niso nikoli slišali ali vedeli.

Vezi skovane v težkih vojnih letih se danes poglabljajo in utrjujejo. K temu je veliko prispeval Vlak bratstva in enotnosti, ki že od leta 1961 izmenično na dve leti zblizuje ne samo medvojnje izseljenice in bratske Srbe, ki so jim nudili ognjišče, pač pa postaja široka in bogata manifestacija utrjevanja bratstva, enotnosti in sožitja z našimi narodi in narodnostmi, kar je osnovni pogoj obstoja in nadaljnega razvoja Jugoslavije in ena temeljnih točk Titove politične dediščine in njegovih življenjskih ciljev.

Krog osebnih poznanstev je vse večji, pogosto se obiskujejo izgnanci in gostitelji tudi med letom, odpira in krepi se sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in drugih področjih. Občina Škofja Loka in Smederevska Palanka, v kateri je med vojno dobilo zatočišče največ izseljencev z Loškega, sta se leta 1973 ob praznovanju 1.000 letnice škofjeloškega mesta pobratili, kar je še utrdilo sodelovanje. O tem govori sodelovanje med šolami, kulturnimi institucijami, sindikati, izmenjava Male Groharjeve slikarske kolonije, sodelovanje nekaterih delovnih organizacij in še bi lahko naštevali.

V kleti Prešernove hiše v Kranju razstavlja **Radoljičan Miha Dalla Valle**. Osnova vsem njegovim slikam je nepravilna polkrožna črta. Red, ki ga je čutili na ploskvi, ni naključen, ampak kompozicijski in vsebinsko pretehtan. Gledalčeva naloga je, da sam po svoji presoji iz del razbere vsebino. – D. Šeško, foto F. Perdan

Tomaž Kržišnik razstavlja v mali galeriji Mestne hiše – Poznati smo doslej bolj kot oblikovalca knjige in plakata, zdaj pa se nam predstavljajo svojimi risbami. Kržišnikova risba obuja prvinskost slikarstva z dokončanimi potezami, ki ne dopuščajo popravkov, barve pa mu pomagajo, da se ti ploskev poglabi v globino. Otvoritev razstave so pripravile in posredovale Obalne galerije Piran, tako da se po nekaj razstavah širom po Sloveniji lahko predstavi tudi domači gorenjski publiki. – D. Šeško – Foto Perdan.

Širjenje slovenske besede

Šentjakob v Rožu na Koroškem je po petdesetih letih spet dobil slovensko knjižnico – Zanjso jeseniški občini kupili okrog 800 knjig – Prireditelji ob pomembnem kulturnem dogodku

Šentjakob v Rožu – Mlade iz jeseniške občine in prebivalce okraj jugoslovansko-avstrijske meje povezuje prijateljsko sodelovanje na raznih področjih delovanja. Tako je občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije z Jesenic konec lanskega leta navezala stike z odborom slovenske mladine v Rožu na Koroškem in slovenskim prosvetnim društvom Rož iz Šentjakoba. Med pogovori za obširen program sodelovanja so jeseniški mladinci med drugim sklenili podpreti akcijo zbiranja slovenskih knjig za novo knjižnico pri šentjakobskem prosvetnem društvu.

Za uresničevanje tega sklepa so si v jeseniški občini temeljito prizadevali. Od začetka letošnjega leta so v osnovnih organizacijah Zveze socialistične mladine in Zveze sindikatov ter več družbenih organizacijah v ta nameh zbirali finančna sredstva. Zbrali so blizu 8 milijonov starih dinarjev in s tem denarjem kupili okrog 800 slovenskih knjig. Gre predvsem za mladinsko literaturo, po kateri bodo segali bralci med 14. in 17. letom starosti, pa za manjšo zbirko knjig za mladino do 18. leta starosti in nekaj knjig za starejše.

V tem času so tudi Šentjakobčani premestili vse težave, na katere so

naleteli pri urejanju in opremljanju prostora za novo knjižnico. Tako v soboto, 5. julija, slovesno odprli objekt, ki je nadvse pomemben ohranjanje in širjenje slovenske besede na avstrijskem Koroškem. Na slovesnosti, ki so se je udeležili številni obiskovalci z obeh strani meje, je sodeloval tudi koroški pesnik in kulturno politični delavec Valentin Poljanšek z Obirskega.

Po slovesnosti v knjižnici zbrani odšli v nov dom kulture, kjer sta občinska konferenca mladincih Jesenic in Glasbena mladina Slovenije skupaj z domačini pripravili kulturno prireditve Glasba, besede in pesem. V sporedu so se predstavili igralec Boris Kralj, harmonika Silvester Mihelčič in obirski ženski okelet.

Organizatorji so srečanje izkoristili tudi za utrjevanje prijateljskih vezi in predstavitev razmer, v katerih žive naši koroški rojaki. Zato delegacija iz Šentjakoba popeljala na krajsi izlet po Koroški predstavnike organizacij iz jeseniške občine, ki so prispevale denar za nakup knjig. S tem so Šentjakobčani pr tako izrazili hvaležnost za pomoč pri ureditvi slovenske knjižnice, ki ponovno zaživela po petih desetletjih.

S. Šajc

Za letošnji škofjeloški izseljenski piknik lahko rečemo, da so prireditelji to spominkom posvetili pozornost. Plastične navlake ni bilo, poleg množice izdelkov suhe robe pa so našo pozornost pritegnili lični punkelčki z malimi kleklji, ki jih je ponujala **Julka Fortuna** iz Vrhnike, naša znana ljubiteljica izdelovanja čipk. S seboj je pripeljala tudi mladi dekletki in obiskovalci so z zanimanjem opazovali, kako jim tečejo kleklji. Čipke torej ne bodo utonile pozabo. – M. V.

Afera ob »Aferi«

Kranjsko gledališče je za letošnjo nagrado »4. julij« prijavilo svojo predstavo **Primoža Kozaka: Afera**. Iz Beograda je pred mesecem prišlo sporočilo, da je predstava uvrščena v konkurenco in da si jo bo ogledala komisija oziroma njen član. Gledališče je predstavo objavilo. Ponovitev je brezplačno ponudilo članom zveze borcev, ki so polnoštevilno zasedli dvorano. Iz Beograda je bilo javljeno, da člani žirije pridejo. Vodstvo gledališča jih je čakalo, čakali so jih igralci, režiser... Tudi publika je čakala. Predstava se je začela s precejšnjo zamudo, večjo kot je v navadi v Kranju. O članih ali članu žirije pa ni bilo ne duha ne sluha. Predstava je bila odigrana silovito, z vso ustvarjalno resnostjo in je doživela med borci izjemen uspeh.

Naslednji dan so se kranjski gledališčeniki spraševali, kje je bila

žirija. Protestirali skoraj niso upali. Končno so dobili odgovor, da je član žirije (mogoče več članov) predstavo videl, da je prišel, vendar anonimno. Malce čudno. Pred predstavo nihče ni omenjal, da je žirant anonimni. Res pa je, da kranjski gledališčeniki nikakor niso mogli izvedeti, kdo pride. Uveljavljena praksa žirije je, da ob javnih kulturnih dogodkih javno nastopa. Moč žirije vendar v njeni anonimnosti (menda se ni bal kranjskih vplivov), ampak njeni strokovnosti.

Pisanje nima namena spodbijati že podeljenih nagrad. Postavlja pa se vprašanje o načinu dela ob takih pomembnih nagradah. Prijavljeni je javno, razglasitev nagrad pred tako, le vmesni člen je anonimni Zakaj? Morda ne zato, da bi bilo kulturi manj afer?

Matija Logar

ZA LETNI ODDIH OB MORJU IN PLANINAH • ZA LETNI ODDIH OB

Na otroškem oddelku v blagovnici TINA je bogata izbira: letnih majic in pletenin, kopic in klobučkov, kopalk in kopalnih plaščev

BLAGOVNICA TINA KRANJ • BLAGOVNICA TINA KRANJ

Osnovna šola Stane Žagar Kranj

Komisija za kadrovska vprašanja delavcev v združenem delu razpisuje dela in naloge

RAČUNOVODJE s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoj:
- srednja izobrazba ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- moralna neoporečnost

Prednost imajo kandidati s prakso na enakem delovnem mestu.

2 SNAŽILKI s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoj:
- končana osnovna šola,
- poskusna doba 6 tednov.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov Osnovna šola Stane Žagar, Kranj, Cesta 1. maja 10 a - za razpisno komisijo.

Po sklepu odbora za gospodarjenje TOZD Promet blaga organiziramo dne 29. 7. 1980 javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

- kabina TAM 2000, 1500 din
- zastava poltovorni 620, nevozen 10.000 din
- most diferenciala od FAPA, 1000 din
- motor FAP 130 KM, izpraven, 10.000 din
- gume 11-0020 s platišči, 9 kom, 500 din za komad
- faktorni stroj SOEMTRON, leto izdelave 1968, 1000 din

Licitacija bo ob 10. uri pred mehanično delavnico Alplesa.

Za potrebe Tovarne avtopnevmatike kadrovskega sektorja delovne organizacije vabi k sodelovanju

več proizvodnih delavcev

Nudimo: nastanitev v samskem domu delovne organizacije, organizirano uvajanje in usposobitev za opravljanje delovnih nalog, možnost pridobitve kvalifikacije v gumarski stroki

Pogoji:
8. razredov osnovne šole, odslužen vojaški rok, starost do 30 let, Poskusno delo 2 meseca.

Nastop dela možen v mesecu avgustu. Sklenitev delovnega razmerja velja za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo, da se zgledajo osebno v sredo, 30. 7. 1980, ob 8. uri v kadrovskega sektorja, oddelku za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6 ali pošljejo pismene prijave najkasneje do 9. avgusta t. l.

ČGP DELO TOZD PRODAJA Podružnica Kranj Koroška 16

išče garaži za svoji vozili za kombi in za R-4

Ponudbe pošljite na naslov ČGP DELO, Podružnica Kranj, Koroška 16.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE KRANJ

DEŽURNI VETERINARIJ

od 11. 7. do 18. 7. 1980
za občini Kranj in Tržič
RUS Jože, dipl. vet., Cerklje 147, tel. 42-015
SOKLIČ Drago, dipl. vet., Strahinj 116, tel. 47-192
za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 130, tel. 69-280
LIKOSAR Dušan, dipl. vet., Škofja Loka, Podlubnik 64, tel. 60-939
za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljaka pot 3/a, tel. 74-636 (začasni)
Dežurna služba pri Živino-rejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

Servisno podjetje Tavčarjeva 45 Kranj

Komisija za delovna razmerja in delitev sredstev za OD razpisuje potrebe po delavcih za opravljanje del in nalog:

1. VEČ KLEPARJEV
2. VEČ KROVCEV
3. VEČ POLAGALCEV KERAMIKE
4. SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoji: pod 1. - 3. - poklicna šola ustrezne smeri:
- poskusno delo 45 dni
pod 4. - nepopolna osnovna šola,
- poskusno delo 30 dni.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite kadrovske službi v 15 dneh od objave razpisa. Nastop dela takoj.

Veletrgovina ŽIVILA Kranj TOZD Maloprodaja

Komisija za delovna razmerja objavlja na podlagi sklepa naslednja prosta dela in naloge

1. vzdrževanje in popravila hladilnih naprav

Pogoji:
- VK monter hladilnih naprav,
- 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju del servisiranja hladilnih naprav
- poskusno delo 60 dni

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba VT Živila Kranj, poslovni prostori Naklo, 15 dni po objavi.

Osnovna šola dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge v COŠ:

ravnatelja

Pogoj:
- strokovna usposobljenost za vzgojnoizobraževalno delo,
- najmanj pet let delovnih izkušenj pri vzgojnoizobraževalnih nalogah,
- opravljen strokovni izpit

Prijave pošljite na naslov: Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja OŠ dr. Janez Mencinger, Bohinjska Bistrica.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

Nova pridobitev boroveljske posojilnice

Lansko leto novi prostori in letos nova menjalnica v Podljubelju (na avstrijski strani) - Kompletan bančni servis za naše koroške rojake in druge - Sodelovanje v uvozno-izvoznih poslih - Najugodnejša menjava denarja

Boroveljska posojilnica je bila ustanovljena leta 1907, kot slovenska zadruga, ki je med drugim za svoje člane opravljala tudi denarne posle. Ta dejavnost se je vse bolj razvijala in danes predstavlja Posojilnica Borovlje, vključena v Zvezo slovenskih zadrug na Koroškem, zglede na bančno ustanovo, ki opravlja vse denarne posle za svoje člane, to je: razna podjetja v lasti naših rojakov, slovenske kmete in druge, prisotna pa je tudi v ostalih gospodarskih krogih na južnem Koroškem. Prav tako se finančno vključuje pri uvozno-izvoznih poslih med gospodarstvom z obeh strani meje, aktivna pa je tudi pri izmenjavi stikov med slovenskimi političnimi, gospodarskimi, športnimi in drugimi organizacijami na Koroškem in v domovini.

Posojilnica ima svoje poslovne prostore v Borovljah, v Poštni ulici 4 (za cerkvijo). Odprta je vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. ure do 16.30, razen ob sobotah in nedeljah.

Tam boste lahko najugodnejše zamenjali denar, čaka pa vas tudi domača slovenska beseda, saj so v Posojilnici zaposleni samo koroški Slovenci. Ti so nam omenili, naj vas opozorimo, da pred morebitnim nakupom v Borovljah ali drugje zamenjate denar, saj trgovci običajno slabše menjajo kot Posojilnica.

Najnovjša pridobitev Posojilnice je nova menjalnica v Podljubelju (na avstrijski strani), ki je odprta vsak dan od 8. do 18. ure (tudi ob sobotah in nedeljah). Tudi tam vas čaka slovenska beseda in najugodnejša menjava.

Nova menjalnica je v Podljubelju, 500 metrov od odcepa v Borovlje, v smeri proti Celovcu. Stoji na levi strani ceste, na prostoru, kjer je bila prej bencinska črpalka, zato s parkiranjem ne bo problemov.

TOMO KRIŽNAR:

12

»BOS PO ČRNI CELINI«

Studentoma omenim, da so si kopičili moč in bogastvo v vojnah, ki so imele za cilj pridobivanje sužnjev. Kadarkoli se je na obali zasedla ladja, so oborožili vojake in se podali na drugo stran svojih meja. Pobjali so, lovili, požigali. Dragoceni predmeti, orožje, rum in gnile navade Evropejcev so prihajale v deželo kot zamenjava za prodane sužnje, njihove brate. Ali to ni barbarstvo?

Črni intelektualci skoči pokonci in mi vrže v obraz zadnji vojni, Hitlerja, Mussolinija, preganjanje in množično pobijanje Židov. Zamislil se in naš pogovor se počasi prekine.

Ko sam stopam naprej skozi črnske vasi, me ni strah. Ne ponoči ne podnevi. Življenje mora imeti v duši ljudi, ki imajo za najvišje žrtvovanje življenje samo, sveto vrednost. Njihove žrtve so umrle zato, da bi izkazali čast pokojnim in živim.

Vem, ne bodo me ubili zaradi mojih štipendij, naloženih v dolarjih...

Sedaj pa na jug, do morja, kjer rastejo banane in kokosovi orehi. Rad bi se okopal v slani vodi. V Candiyo opazim prve kokosove palme. Palme niso drevesa; so rože — znanilke tropskih krajev. Nalivi so vrste drug za drugim, cesta je razmočena ilovnata brozga. Kmetje nosijo čevlje v rokah, ker drugače ostanejo v zemlji. Vasico za vasico z bomo obdelanimi polji puščam za sabo. Peljem se s taksijem kot redkim prevoznim sredstvom, ki pa odpelje takrat, ko je poln. Včasih kdo teče za njim, držeč se za razbito karoserijo. Zgodi se tudi, da kdo pade z njega. Največkrat se šofer postavi za mojega varuha in noče vzeti plačila. Zavem se, da pravih črncev, ne tistih iz ameriških gangsterskih filmov, niti tistih, o katerih pripovedujejo naši mornarji, ki so se vrnili iz Abidjana ali Lagosa, doslej nisem poznal. Pravi Afričani so doma tu, na podeželju, zunaj velikih mest. Kmetje so. Vabijo me na pečeno koruzo, me spremljajo tudi po pol ure peš hoda, potem pa se mirno vrnejo na svoje njive kasava. Tisti, ki prihajajo nasproti, me pozdravljajo in pojoči glasovi se oglašajo, ko že izginejo za ovinkom.

Jutra so hladna in žalostna. Običajno spim na polju nekaj metrov od ceste. Ob prvem svitu me prebude ženske, mlade in stare, ki pojoč nosijo polne buče jedi na trg. Ne vidijo me. Prvi me opazi mlad fant. Z velikim krikom se zvrne s koleca. Enako boječe so tudi ženske. Takoj, ko me zagledajo, poskačejo s ceste v grmovje, bežijo čez polje in pridejo niže spet na cesto. Nekatere počakajo, da se zbero v gručo, in jo potem korajžno primahajo mimo mene, z otroki na hrbtu in golimi prsmi.

Potovati po Afriki je najbolj primerno z motorjem

Afriška avtocesta

Skoraj v vsaki vasi me že pričakujejo, saj gre glas, da prihajam, naprej s kolesarji. Peljejo me k vaškemu poglavarju, ki se sedaj po revoluciji imenuje delegat. Rokujem se z vso žlahto in se najem do sitega. V vsej deželi nisem zamenjal niti dolarja. Študentu pride gostoljubnost zelo prav. Ob slovesu dirkajo za mano in mi tlačijo v koruzne liste zavite popotnice v malho. Malo težko hodim. Vsi skupaj smo se malo nalezli močnega afriškega gina. Na pogled je kot kava, okusa je kiselkastega, močan pa tako, da bi slona vrglo.

V naslednjo vas pridem na smrt zbit in do glave umazan. Žive duše ni videti. Že dolgo pripravljajoče se neurje se sprosti s šumečo zavoso vode in z mogočnim grmenjem. Kokosovi orehi padajo s palm in odskačejo okoli mene. Še vedno rahlo omotičen se zavlečem v prvo kočjo. Spominjam se kadečega se ognjišča in dveh koz v kotu. V temi odvijem svoje edino premoženje in čofnem v lužo. Ko ugotovim, da ni pregloboka, ležem in že me zmanjkuje, ko se skozi luknjo v steni primaje velik pes. Prav nič ni migal z repom. Vsaj mislim, da je bil pes. Po prvem strahu si mislim, da me ne bo ugriznil, če se bom delal mrtvega. Laja dolgo v noč.

Visoki glasovi so naslednje, kar slišim. Trije črnci se sklanjajo nadme. Dan je. Dež ne pada več in psa ni nikjer. Strašno sem utrujen. Z bolečo glavo se obrnem stran in spet zaspiam.

...

Ko me zbude v drugo, jih je več. Puške imajo, oblečeni so v nekakšne pižame. Z brcami me spravijo pokonci in med glasnim vpitjem odvedejo skozi vas. Revolucionarni odred. Republic populaire de Benin pripre vsakega sumljivega belca, ki se mota po deželi. Bojijo se kontrarevolucionarjev in nekdanjih belih gospodarjev, ki so pred pokolom zbežali v džunglo. Nič čudnega. Tudi mene imajo zaradi moje zunanosti za takega skrivača. Za nami gre najmanj petdeset otrok in hihitajočih se žensk. Moški bolj prikrito oprežajo izza drevesnih orjakov. V večji, za spremembo štirioglati kočji, me pretipajo. »Ni hašiša,« jim rečem. Pisati zna samo komandir. Ko prepriše moje ime v debelo umazano knjigo, je ves prepoten. Zapre oči, zastoka od prestanega napora in omahne v naslanjač. Tisti, ki me najbolj zasmehuje, me porine za rešetke. Opoldne mi dajo bučo kosmate vode in dve žlici riža. Tudi v drugo ječo me porinejo. V njej ostanem dva dni. Spustijo me zjutraj brez kakega pojasnila, kakor so me tudi zaprli, ne da bi povedali, kaj sem zagrešil. Čudovito je bos čofotati po lužah na cesti, ki pelje proti jugu. Vendar samo do prve vasi, samo osemsto metrov. Sem že na ozemlju drugega delegata.

Laže je bilo glede lokomotive, ker so bili strojevodje na razpolago; zbirali pa so tudi vagonce. Večina naj bi se peljala z vlakom. Ustrežno povelje sta dobila tudi štab 2. in 3. bataljona, oba pa sta v Bistrici pustila toliko ljudi, kolikor jih je bilo potrebno za stražo pri ujetnikih in za vzdrževanje splošnega reda.

Ziger je na železniški postaji s skupino borcev poskrbel, da so bili vagoni (bili so le štirje) kmalu naredi za vkrcavanje. Hiteli so, da bi bili res prvi v Celovcu!

Prvi! S tem poveljem so bili zdaj seznanjeni vsi odredni funkcionarji in tudi del moštva. Opremili so se tudi z zastavami. Z njimi so se odpravljali na pot še nekateri borci Kokrškega bataljona, predvsem obveščevalci, glavnina Koroškega odreda pa je bila zaposlena drugod.

In katere enote so se peljale z vlakom? Niso se peljali razdeljeni po bataljoni, temveč pomešano: tako na vlaku kot tovornjakih so bili borci iz obeh bataljonov. Natanko pa je znano, da se je s tovornjaki peljala Jurišna četa, ki je bila v sestavi 2. bataljona. Z vlakom pa se je med drugimi peljala štabna zaščita z različnimi referenti, obveščevalci in drugim pomožnim osebjem odrednega štaba.

Ožji odredni štab se je peljal z osebnim avtom. Vanj so sedli 3 člani štaba: komandant, politkomisar in njegov namestnik so se uvrstili v kolono in razvili zastavo. V koloni sta bila z osebnim avtomobilom tudi koroška aktivista Janez Weiss in Pavle Bajželj, ki sta vozila takoj za predhodnico, a sta pozneje pohitela naprej.

Vsi so bili pripravljani le malo čez 12. uro in takoj nato so se odpeljali; vlak je krenil malo pozneje, in sicer ob 13. uri. Med vožnjo ni imel nobenih težav, kajti železniški most je bil prost.

Drugače pa je bilo s kolono tovornjakov z manjšim delom odreda. Kmalu potem, ko so krenili, so naleteli na kolono tovornjakov in tankov, za katero so sprva mislili, da je nemška. To bi se bilo hudo končalo. A pokazalo se je, da so Angleži. Po eni strani dobro, po drugi strani pa slabo: tudi oni so bili usmerjeni k mostu in proti Celovcu. Tja so namreč zahodni zavezniki, i Britanci i Američani, prodirali s treh smeri. Tudi oni so 8. maja dopoldne z oklopniki krenili iz Beljaka in se potem razdelili na tri kolone.

K odredni koloni je privozil neki avto in borci Jurišne čete so se že pripravili na obrambo. A ni bilo potrebno. Ti zavezniški oficirji so se proti borcem Kokrškega odreda kar prijazno obnašali, ko so spoznali, da imajo opravka s partizani: Tito, Jugoslavija. Za silo je prevajal eden izmed borcev-studentov.

Obrtno podjetje

Elita

moško in žensko krojaštvo

BLED

Razpisna komisija razpisuje prosta dela

individualnega poslovnega organa — direktorja

po 35. členu Statuta. Ni reelekcija.

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima poklicno šolo tekstilne stroke, mojstrski izpit VK s 3 leti prakse,
- da ima poklicno šolo za krojača KV s 5-letno prakso in znanjem krojenja,
- da ima srednjo strokovno izobrazbo — tekstilni tehnik s 5-letnimi delovnimi izkušnjami.

Rok za prijavo je 20 dni od dneva objave.

Vloge z dokazili sprejema razpisna komisija Elita Bled, Rikljeva 19.

Nastop zaposlitve je 1. 10. 1980.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

z n.šol.o. Kranj, C. JLA 2

objavlja na podlagi sklepov Komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

TOZD KOOPERACIJA RADOVLJICA

VODENJE RAČUNOVODSTVA HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

Posebni pogoji: — ekonomist, — 2 leti delovnih izkušenj na računovodskih delih

TOZD KLVNICA KRANJ

ČIŠČENJE PISARNIŠKIH PROSTOROV

Posebni pogoji: — delavka brez poklica, — smisel za red in čistočo

Kandidati naj pošljejo pisemne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Osnovna šola

Stane Žagar Kranj

Svet osnovne šole Planina v ustanavljanju, občine Kranj razpisuje prosta dela in naloge

1. SPECIALISTA PEDAGOGA

Pogoj:

- dokončana PA specialna pedagoške smeri,
- družbeno-politična aktivnost,
- nastop dela 1. 9. 1980

2. ŠESTIH SNAŽILK

Pogoj:

- končana osnovna šola,
- nastop dela 1. 9. 1980

Prijave z dokazili pošljite na naslov Svet osnovne šole Planina v ustanavljanju, Kranj (sedež: Osnovna šola Stane Žagar, Kranj)

Rok za prijave je 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Ivan Jan

2

Kokrški odred
8. maja 1945
prvi v Celovcu

V štabu cone se še niso niti dobro unesli od veselja in niso še uredili načrtov za podvig, ki ga je zahtevala ta brzjavka, ko je radijski sprejemnik (čez eno uro) že sprejel dopolnilo, naj takoj z enotami krenejo na Koroško in prvi skušajo zasesti Celovec, nato pa še Beljak. Za zgled naj jim bo hitrost 9. korpusa pri zasedanju Gorice in Trziča. To povelje je veljalo tudi za Kokrški odred.

Toda iz oddaljene Štajerske štab 4. operativne cone ni mogel vsega ne vedeti ne predvideti. Zato je štab Kokrškega odreda tudi to pot v marsičem deloval samoiniciativno.

...

Ko je štab Kokrškega odreda v Bistrici ugotovil, da v Celovcu silijo tudi že Anglo-Amerikanci in da je most čez Dravo že možno uporabiti, so zbrali nekaj zaplenjenih tovornjakov in se začeli odpravljati k Dravi.

Drava je bila najhujša zapreka do Celovca.

...

Zdaj je bila važna vsaka ura.

Komandant in pomočnik politkomisarja sta torej 8. maja 1945 okoli 7. ure zjutraj šla na poizvedovanje prek Drave. Ugotovila sta, da je treba s pohodom kar poskusiti, in okoli 10. ure je pri Ljudevitu Zigerju-Petru zavzvil telefon. Naročila sta, naj se vse, kar se more, čimprej vkrcna na vozila in odrine proti Celovcu.

Poleg tovornjakov pa naj usposobijo še vlak, kar je bila seveda odlična ideja, kajti železniški most ni bil zastražen.

Začela se je dirka za šoferji, ki jih je nasplošno manjkalo, ali pa so za volan sedali taki, ki so poprej le malo poskusili voziti. Začeli so tudi zbirati bencin.

* Danes te slike ni mogoče obnoviti, ker je bil ta mestni predporešen in na novo pozidan.

V Senčurju je bila v počastitev dneva samoupravljalcev svečana manifestacija Titova pot — naša pot. Govoril je predsednik delavskega sveta v Inteksu, Pavel Draksler, ki je udeležence spomnil na glavne mejnike našega samoupravljanja in poudaril nujnost stabilizacijskega obnašanja. V nadaljevanju so pevski zbor osnovne šole, instrumentalni ansambel Naša stvar, plesna in recitatorska skupina DPD Svoboda Senčur izvedli kulturni program. — D. Papler

Turistične informacije Bleda

Bled — Turistično društvo Bled je tudi letos izdalo turistične informacije v več tujih jezikih. Letošnje so prav tako skrbno pripravljene kot lanske, gostu Bleda pa želijo prikazati vse lepote Bleda in okolice ter možnosti rekreacije in oddiha. Informacije so izšle v nakladi 50.000 izvodov, ob enem pa so izdali še zimski prospekt Bleda v nakladi 80.000 izvodov.

Ker prav letos slavijo obletnico Arnolda Riklija, ustanovitelja blejske turistične dejavnosti, so izdali tudi lepe letake z Riklijevo podobo. Nameravajo pa obnoviti spomenik na Straži in pripraviti razstavo o življenju in delu Arnolda Riklija. D. S.

Še enkrat:

Radio Žiri

V zvezi s člankom »Radio Žiri«, ki smo ga objavili 27. junija na šesti strani, smo prejeli naslednji odgovor:

Razprava o delovanju lokalne radijske postaje Žiri in odločitve v zvezi s pričetkom gradnje lokalne radijske postaje Žiri je padla v krajevni skupnosti Žiri leta 1978. O tem sklepu je bil svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka obveščen z dopisom številka 979/78 z dne 11. septembra 1978.

Svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka je na podlagi predhodnih razprav in izdelane analize sistema obveščanja v občini in »sprograma razvoja celovitega sistema obveščanja«, ki so ga sprejeli zbori občinske skupščine Škofja Loka na sedmem skupnem zasedanju, sprejel sklep, da se pri RTV Ljubljana naroči idejni projekt za pričetek delovanja lokalne radijske postaje v občini Škofja Loka.

Idejni projekt je bil izdelan in dostavljen občinski konferenci SZDL aprila 1980. Na podlagi tega je svet za informiranje na svoji 9. in 10. seji dne 26. maja in 25. junija sprejel osnutek stališč sveta za informiranje, ki se nanašajo na delovanje lokalne radijske postaje v občini Škofja Loka. Ta osnutek stališč je svet posredoval v obravnavo predsedstvu in konferenci občinske konference SZDL.

Dokončna odločitev o izgradnji lokalne radijske postaje v občini Škofja Loka pa bo vsekakor opredeljena v planskih dokumentih občine Škofja Loka za obdobje 1981 do 1985.

Predsednik sveta za informiranje
Pavel Okorn

Mladi Tenetišani gradijo

Tenetiše — Po izgubi nekdanjega nogometnega in odbojkarskega igrišča so v Tenetišah dobili novo lokacijo za športno igrišče na robu vasi. Predsedstvi krajevnih konferenc ZSMS in SZDL sta sprejeli plan urejevanja športnega parka, ki bo obsegal nogometno igrišče, naravno drsališče, poleti primerno za rokomet, odbojko, košarko in tenis, in igrišče za najmlajše. Mladi gradijo tudi klubski prostor, ki ga doslej niso imeli. Sredstva za delo so mladinci zbirali z najrazličnejšimi akcijami in prireditvami, del denarja pa je prispeval tudi svet krajevnih skupnosti. Dela še niso končana. Mladi delajo, pomagajo pa jim tudi starejši. K sodelovanju vabijo tudi tiste, ki so doslej stali ob strani.

M. M.

VAŠA PISMA

KAKŠNE SO POTI NA VINTGAR?

Gorenjci se radi pobahamo z Vintgarjem, saj je tu soteska s čudovitimi slapovi. Prav posebno lep je Vintgar, kadar ima Radovna veliko vode. Voda pada bučno v globino in se razbija ob skalah. Vsa razpenjena prši v okolico vodne kapljice v obliki meglic, ki se usedajo bočno na skale in v tankih curkih padajo nazaj v tolmun reke. Kadar posije sonce, se čez te meglice razlije mavrica... Vintgar ostane v trajnem spominu!

Dostop je mogoč s treh strani. Glavni dostop je v zgornjem delu toka, iz Sp. Gorij (Fortune). Le-ta je dosegljiv z avtomobilom. Pred vstopom je večje parkirišče. Ostala dva vstopa, eden z Blejske Dobrave in drugi iz Zasipa preko Homa in mimo starinske cerkvice Sv. Katarine. Na žalost sem kot domačin ugotovil, da sta oba v kaj neprijetnem stanju.

Dostop z Blejske Dobrave je slabo označen. Pri današnjem avtomobilizmu bi morali biti smerokazi razurščeni vse od glavne ceste Javornik—Jesenice pa do samega vstopa, in sicer vsaj pri odcepu za Blejsko Dobravo, pri mostu čez Savo, pri odcepu ceste za Bled in Kočno, dalje na križpotju cest za vas in pokopališče ter končno pri odcepu iz vasi na smer Vintgar.

Pot iz Blejske Dobrave v Vintgar je slaba. Ob slabem vremenu skoraj neprehodna, saj vodi čez polja, ki so blatna in na nekaterih mestih poplavljeni. Sestop v sotesko pa je prav obupen: kamnite sklade stopnišča so delno prevrnjene, delno v razkoraku, da si potnik lahko polomi noge, četudi ima dobro obuvalo (da ženskih čevljev ne omenjamo!). Prav tako je veliko kamenja, ki se kar ponuja za spotikanje in drsanje.

Pa pogledmo zdaj še tretji dostop. Do Katarine se lahko vsak pripelje z avtom, naprej pa je treba peščiti. Obiskovalec pride običajno z letnim obuvalom. Začetek poti je še kar v redu, a po nekaj minutah hoje se najverjetneje marsikdo vpraša, ali naj pot nadaljuje ali naj se raje vrne. Blato, kamenje, strmina, nikjer izogibašča. Na poti leže že daj časa posekane smreke, ki jih je potrebno prekoračiti. Za nameček je tudi spust k soteski kamnit, blaten in mlakužast vse do vstopa v Vintgar. Ilovica pa lahko pripomore še k novemu laku na čevljih in k madežem na obleki.

Zaželeno bi bilo, da se odgovorni turistični delavci potrudijo enkrat takoj po dežju na sprehod in se sami seznanijo, kako prijetno se je sprehajati po tako urejenih letovišnih poteh.

RAK

BREZSRČNO RAVNANJE Z ŽIVALMI

V časopisih sicer veliko pišejo o krutem ravnanju z živalmi, a do sobotnega dogodka nisem imela lastnega mnenja.

V soboto se je namreč ob cesti Kranj—Besnica ustavila oranžna stoenka KR 410-44. Voznik je odprl prtljžnik in urgel ven majhnega mačka, sam pa se odpejal naprej. Drobnega in trepetajočega mačka, ki je žalostno mijavkal, sem odnesla domov in mu dala hrane. Bil je ves prestrašen. Maček je sedaj ostal pri hiši, saj nimamo srca, da bi ga tako brezsrčno zavrgli, kot je to storil voznik.

Na žalost verjetno to ni osamljen primer. Takšno ravnanje gotovo ni pravilno, posebno ne v času, ko razsaja steklina. Tako je ne bomo nikoli preprečili.

Ljudje, ki ne marajo živali, naj jih raje oddajo takim, ki jih imajo radi (saj jih je še nekaj!), ne pa da z njimi ravnajo kot s smetmi! Vozniku, ki se je mačka znebil, pa sporočam, da je zdaj pri ljudeh, ki tega ne bodo storili.

M. P.

V avto-moto Podnart kar živahno

V nedeljo je Avto-moto Podnart organiziralo tradicionalni izlet, ki se ga je udeležilo več kot 200 članov društva in njihovih svojcev, 47 članov pa se je v okviru SLO udeležilo športne prireditve. Pomerili so se v spretnostni in ocenjevalni vožnji, streljanju z zračno puško, metanju pikada in kegljanju. Rezultati so pokazali, da je največ točk pri moških zbral Albert Krnc, pri ženskah pa Slava Berce. Najboljši strellec je bil Stane Miklavčič, metalec pikada Janez Finžgar, v spretnostni vožnji je bil prvi Albert Krnc in v kegljanju Janez Rozman. Najboljši motorist je bil Janez Lotrič.

Na cilju pri Mišcah je bilo ob Savi tovariško srečanje z nekaj zabavnimi tekmovanji.

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(33. zapis)

Se preden pripešačim med Dovžane, moram zastati ob njihovi farni cerkvi sv. Mihaela. Ker spešim po Dolini v smeri savskega toka, mi je na roko najprej vaško pokopališče s tolikimi grobovi planincev, ki so v triglavskih gorah omahnili v smrt. Kajti tudi dovška farna cerkev je kar precej oddaljena od vasi (podobno kot v Podkorenu) in to zahodno od naselja (kot tudi v Podkorenu). Dovški župnik mi je to razložil z nekdanjo nevarnostjo požara, ki je zvečine leseno vas večkrat vpepelil — a do cerkve ogenj nikoli ni segel. Večji požari so divjali na Dovjem v letih 1847, 1854 in 1900.

Aljažev nagrobnik

(po načrtu arhitekta Ivana Vurnika in z besedilom pesnika Silvina Sardenka)

koč, kapelic in poti v Triglavskem pogorju.

Vsekakor markantna osebnost, vsaj po imenu znana vsem Slovincem. Sloves mu poje še vedno lepa pesem Oj, Triglav, moj dom... širi mu ga poimenovanje koč in naprav (Aljažev dom, Aljažev stolp) pa tudi v živi govorici domačinov in planincev je ohranjen spomin na duhovitega silaka.

Z daljnogledom je spremljal z oken župnišča drzne plezalne v severni triglavski steni — in se je jezil, ker po njegovem sami silijo v nesrečo. Grozil je, da bo pod Steno postavil tablo, da je plezanje prepovedano, tembolj če bo od dovške občine odkupil vso Steno (tako kot je kupil vrh Triglava in svet na Kredarici).

Prav posebno se je jezil na nasmejanega nagajivca Jožo Čopa. Obljubljal mu je, da ga bo še mrtvega z lopatico po riti, preden se bo podrla naravnost v peklenko brezno. Čopov Joža ne bi bil Čopov Joža, če ne bi hudemu župniku zabrusil, da bo pač splezal navzgor in ven — kot je že tolikokrat v svojih gorah.

JAKOB ALJAŽ

Četudi je Aljažovo ime tako tesno povezano z Dovjem — tu je župnikoval od l. 1889 do smrti l. 1927, torej celih 38 let! — je vendar le prav, če povem, da je bil mož rojen 6. julija 1845 v Zavrhu pod Šmarno goro. Svoje najboljše življenjske moči je v celoti posvetil glasbi in planinam.

V slovenski glasbi je Aljažovo ime močno cenjeno. Napisal je vrsto kompozicij za zборе in izdal dva zvezka popularne Pesmarice, ki je pravzaprav vzpodbudila številna društva, da so pričela gojiti zborovski pesem.

Na prisojni strani dovške cerkve je vgrajen lep nagrobnik, ki pove, da tu spi Jakob Aljaž, župnik in duhovni svetnik. Na posebni plošči so vklepane pesniške besede Silvina Sardenka:

Vsako jutro v zarji novi, naši zažare vrhovi, Gledajo kdaj prideš spet, ki si bil jim varih svet, Naš triglavski kralj Matjaž — župnik z Dovjega — Aljaž!

Spominski plošči ima Jakob Aljaž vzdani tudi na rojstnem domu na Zavrhu in na cerkvi na Šmarni gori.

Jakob Aljaž triglavski župnik

TRIGLAVSKI ŽUPNIK

Seveda pa je z imenom dovške fare najtesneje povezano ime slovitega »triglavskega župnika« Jakob Aljaža, glasbenika, planinskega pisatelja in graditelja

ZDRAVJE V-NARAVI

ČEŠNJA (Pninus avium)

Naravno zdravilo pri srčnih in ledvičnih boleznih, protinu, revmatizmu in debelosti.

Maj, junij, julij — to je čas češenj. Zelo dobro so poznane kot okusno in osvežujoče sadje, manj znane pa kot naravno zdravilo, ki poživlja deluje na naše počutje. V plodovih je jabolčna, citronska in druge kislina, sladkor, pektin, tanin, dušikove spojine, encimi itd. Niso zdravilni le plodovi, pač pa tudi peclji, ki so znani kot droga pod strokovnim imenom Stipites Cerasi. V zdravilne namene priporočajo praktiki tudi češnjeve koščice in smolo, ki se cedi iz debla.

Zaradi majhne količine maščob, soli in beljakovin, so češnje (plodovi) zelo pomembne za bolniško dieto, posebno pri srčnih boleznih, boleznih obtočil in ledvičnih boleznih, izredno ugodno pa tudi vplivajo pri protinu in revmatizmu (dvakrat dnevno vsaj po eno sko-

delico; pred spadnjem ne!) Obstaja pravilo, naj srčni bolniki ne uživajo svežih češenj (napenjanje), pač pa le kot kompot, ker se s tem prepreči nastajanje plinov v črevesju, ki potiskajo trebušno prepono proti srcu.

Zaradi majhne količine maščob in hranilnih snovi so sveže češnje zelo priporočljive za hujšanje (večkrat na dan po eno skodelico). Takrat omejujemo drugo hrano, predvsem testenine, krompir in sladkor. Nekaj dni uživamo lahko le češnje. Vse pijače, tudi voda, so ob ali po uživanju češenj škodljive, ker mnogim povzročajo hudo napenjanje ali celo drisko.

Vložene češnje (ne presladke) so imenitno poživilo tudi v zimskih mesecih, saj zdravilno vplivajo na srce in ledvice. Svež ali konserviran češnjev sok ima iste zdravilne lastnosti, ki se priporočajo pri debelosti, boleznih obtočil, protinu in revmatizmu.

Imenitno se obnese tudi češnjevo žganje, ki ga kuhajo iz plodov. V zmernih količinah je koristen, saj prijetno ogreje želodec, kar je predvsem pomembno pri poletnih težavah, ki nastajajo z avto pitja mrzlih pijač. Krepi tudi utrujene ude, če ga vtiramo v kožo.

ABC

Cerkev sv. Mihaela na Dovjem

Katastrofalni potres
v Brusu,
pobrateni občini

Mita joče: zdaj nima ničesar več

Pretrleslo me je in osupnilo: — ljudje pod Kopaonikom so preveč ponosni, da bi prosili za pomoč in preveč pošteni, da bi vzeli kredite, ki jih ne morejo vrniti — Najbolj trpijo otroci pod šotori — Kako do gradbenega materiala — Podrle so se najbolj trdno zgrajene hiše — Pomagajmo jim!

Pred Blaževim zavije s slabe madamske ceste kolovoz v hrib, do kmetij, ki se skrivajo med drevjem, polji, gozdovi. Samo nekaj kmetov je, ki imajo traktorje, vsi ostali opravljajo dela na polju povsem ročno; stari so, ostareli, vsi upogjejni in zgarani, nagubanih obrazov.

Draginja Popović: »Številne slovenske družine so našle zavetje tudi v Brusu in okoliških vaseh ...

Pomoč občini Brus

Na žiro račun pomoči občini Brus so do zdaj nakazale številne delovne organizacije radovljiške občine.

Gostinsko podjetje Turist Lesce — 1.500 dinarjev; Knjižovnica Radovljica — 5.000 dinarjev; Ljubljanska banka Radovljica — 10.000 dinarjev; Istra-benz Koper — 1.685 dinarjev; Kmetijska zadruga Bled — 1.000 dinarjev, Almira v štirih TOZD — 13.100 dinarjev, Veriga Lesce, SSP — 10.000 dinarjev, Almira Nova Gorica — 1.800 dinarjev, Obrtno združenje Radovljica — 2.500 dinarjev, Hotel Grajski dvor — 10.411,10 dinarjev, FILBO Bistrica — 26.857,96 dinarjev, občinski sindikalni svet — 20.000 dinarjev, občinska konferenca ZKS — 50.000 dinarjev, Knjižnica Radovljica — 1.883,80 dinarjev, Osnovna šola Lipnica — 10.000 dinarjev, osnovna šola Bohinjka Bistrica — 5.533,70 dinarjev, kulturna skupnost Radovljica — 10.000 dinarjev, osnovna šola Bled — 22.058,90 dinarjev, zdravilišče Tone Čufar Dvorska vas — 5.000 dinarjev, osnovna šola Gorje — 2.600 dinarjev, skupnost otroškega varstva Radovljica — 20.000 dinarjev, glasbena šola — 1.000 dinarjev, osnovna šola Radovljica — 8.000 dinarjev, krajevna organizacija RK Ljubno — 4850 dinarjev, krajevna organizacija RK Begunje — 14.765 dinarjev, krajevna organizacija RK Srednja Dobrava — 3.665 dinarjev, združenje avtomehanicov Bled-Jesenice — 500 dinarjev, krajevna organizacija RK Lesce — 35.500 dinarjev, organizacija ZSMS LIP Bled — 1.000 dinarjev, vojna pošta Bohinjka Bela — 952 dinarjev, vzgojnovarstveni zavod Radovljica — 29.481,40 dinarjev, Zavod Matevž Langus Kamna gorica — 25.213,75 dinarjev, temeljno javno tofistvo Kranj, Radovljica — 2.137,65 dinarjev, Delavska univerza Radovljica — 2.688,60 dinarjev, ALC Lesce — 1.843,65 dinarjev in kulturna skupnost Radovljica — 563,75 dinarjev.

Skupaj se je v občini zbralo 363.091,25 dinarjev. Žiro račun v Radovljici je: Ljubljanska banka, račun solidarnosti za Brus: 51540-849-682; neposredno za Brus pa: 61930-789-632; račun solidarnosti občine Brus, Srbija.

D. S.

zagorelih, tako kot zagoriš le, če si od jutra do večera na polju. Le polje jih preživlja, s pridelki, ki jih nosijo naprodaj, da kupijo sol, olje, moko, da kupijo sem in tja malo prave kave. Bil bi izreden napredek, ko bi zemljo in živinorejo združili in vsi bolje živeli, kajti naravni pogoji so več kot odlični: prav ovce so tod najboljše, pravijo; dalo pa bi se tudi več zasluziti s kozami, z boljšim izkoriščanjem polj in travnikov, s komasacijami, z večjimi zadrugami.

Do Mite v hribu ni niti poštene stezice. Preko polj in travnikov vodi pot do njegove hiše in dveh gospodarskih poslopij. Miti Mijajloviću je koruza na njegovem širnem polju že visoko pognala, morda bolj kot kjerkoli drugje. Vsaj zemlja mu je naklonjena, narava je bila neizprosno zahtevna, saj Mita danes nima prostora, kjer bi lahko varno prespal.

Stena Mitine hiše je v popolnih razvalinah; ko si ogledujemo notranjost, smo še hitreje zunaj, kajti strah nas je, da se bo zdaj združil še strop. Prostori so popolnoma neuporabni, razpoke v zidovih zastrašujoče, Mita spi zunaj, na polju. Gospodarsko poslopje, ki ga je postavil, z malim knjnikom ob strani, se je dobesedno sesedlo. V ruševinah je poginilo šestnajst kokoši, v ruševinah je nekaj njegovega pridelka, v ruševinah je vse tisto, kar je potreboval za delo v gozdu ali na polju.

Miti, ki onemoglo sedi na ruševinah, ni ostalo ničesar več. Vse, kar je imel — streho in dom — vse, kar je in bi v svojem življenju uporabljal in kar mu je za življenje zadoščalo, je vzel tisti peklenki tretji zemeljski sunek. Ko se mu je pred očmi podiral dom, njegovo zavetje, vse njegovo imetje, je v bridkosti in bolečini skrušeno jokal. Zdaj ne joče več, le zbezan je. Prihajajo ljudje in mu ponujajo kredit: za petnajst let, za dva odstotka obrestne mere, a Mita zmajuje z glavjo: kako vendar mislite ljudje, ko pa vidite, da kredita ne morem vzeti, da vam ga, družbi, ne morem vrniti.

In Mita, ki nima ničesar več, ne bo vzel kredita, še tako majhnega ne.

ker z delom na polju zasluži komaj toliko, da se z družino skromno in najbolj skromno preživlja. Ljudje tod okoli garajo na polju za štiri stare jurje — na dan!

Tudi Mita, kot vsi ti do kraja nesrečni ljudje, ne bo rekel, da česa potrebuje, v njegovem ponosnem rodu in narodu je, da nikoli ne prosí. Če pa bo pomoč dobil — in mora jo dobiti — si bo postavil skromno hišico, tako kot zdaj, a s trdnjšimi temelji.

Mita in vsi ti ponosni Srbi bodo vzeli samo in le toliko, da bodo vsaj kolikor toliko na toplem in varnem preživeli zimo ...

Vsi tisti izseljeni Slovenci, ki danes potujejo v Brus in Srbijo k svojim nekdanjim širokosrčnim in dobrim gostiteljem, se zavedajo Mitinega ponosa, vedo, kaj Mita čuti, vedo, kako doživlja svojo nesrečo. Oni, ki so živeli med njimi, vedo najbolje; že tedaj so poizkusili, že tedaj so spoznali, da ni boljših ljudi na širnem svetu.

Slovenci so, kakor so vedeli in znali, pomagali že tedaj. Radovljiška družina, ki je užila gostoljubje, ki ga niti v sanjah ne bi pričakovala, se ni mogla ob koncu vojne kar tako posloviti od Brusa in ljudi.

Iz najbolj številne, a tako revne srbske družine, so vzeli s seboj v Slovenijo deklico in jo posvojili. Bila jim je vedno in še danes jim je kot prava hči ...

Življenje v srbskem Brusu je bilo med vojno težko za vse: za Srbe in za izseljene slovenske družine. Tudi Slovenci so delali na polju, v vinogradih, ženske so pletle, znašli so se, kakor so vedeli in znali. Bili so kot ena sama družina, delili so si vse, kar so imeli; in med vojno so imeli tako malo, povrh vsega pa jih je stalno strahovalo četniški teror. Nemci in četniki so stalno preganjali moše in fante, da bi jih mobilizirali — domačinom pa je uspelo, da so jih skrivali, da so jih podpirali.

Tisti Srbi, ki so se že zgodaj odločili za partizanstvo, so v velikem številu žrtvovali svoja življenja. Proti koncu vojne so iz Brusa in okolice odšli v partizane tudi Slovenci, v proletarske brigade preko Kopaonika in naprej, z njimi so odšli tudi številni mladi Srbi.

Dobra Golubovićeva mama

Nekdaj je bila tu trgovina — Foto: D. Sedej

Mesto Brus ...

Slovenci, ki so dočakali konec vojne pri srbskih gostiteljih, so bili vsi živi in zdravi. Srbi so v Brusu in okolici rešili življenje vsakemu Slovincu in vsem, medtem ko so sami žrtvovali življenja svojih mladih mož in fantov v gozdovih in tudi v mestu.

Katera vrednota, katero dejanje je večje od tistega, da se za tvoje življenje vztrajno in ne-nehno in z vsem odrekanjem bori sočlovek, prijatelj, brat, neizmerni dobrotnik? Le kdo bi lahko izmeril vrednost takšnega človeškega poguma, takšne vere in takšnega herojstva?

STALNO DEŽUJE, STALNO TRESE

Katastrofalni potres ni rušil le šol — domala vseh podružničnih in osemletnih — z gora in s hribov so grmeli številni zemeljski plazovi, valilo se je kamenje, podirala veličanska drevesa. Vztrajno deževje je pognalo s Kopaonika in z drugih visokih hribov plazove, da so zatrpali poti in ceste, uničili njive in polja. Vseposvoda so ti plazovi, škoda je ogromna, če bi upoštevali le dolg in širok plaz, ki se je utrgal nad Blaževim, plaz, ki ni prizanesel niti domačijam. Hišo na griču je preklal na dvoje, tako, kot bi veličanska roka zamahnila prav po sredi strehe.

Osemletka v Blaževu, naselju prav na jugu občine Brus, je sodila med najbolj moderna šolska poslopja v Srbiji. Zdaj so učenci te osemletke vsi pod vojaškimi šotori, kajti njihovi šoli so se zamajali temelji in je nujno potrebna sanacija. Ugotavljajo, da so projektanti ali izvajalci nekje napravili hudo napako, kajti vsaj ta šola bi morala vzdržati, vsaj novim temeljem se ne bi smelo nič zgoditi.

Ničesar pa se ni primerilo bližnjim štirim ali petim montažnim hišicam mariborskega Marlesa. Med starejšimi domačijami so ostale pogumni in vzdržljivi uporniki in so kljubovale tudi potresu najvišje stopnje in številnim manjšim potresom, ki so v občini Brus še danes. Le dimniki so se malce nagnili, sicer pa majhnim stanovanjskim hišam ni bilo popolnoma nič.

Najbolj trpijo otroci pod velikimi šotori, kajti v najbolj vročem in sončnem junijskem dnevu je postalo tedaj, ko je zapihal veter s planin, mrzlo, hladno. Kako mora biti šele hudo tedaj, ko z mrazom prihaja tudi zoprní dež, ko prihajajo nevihte, ki to redno gostujejo? Zime otroci ne bodo mogli preživljati pod šotori, že zdaj se starši in učitelji resno bojijo prehlada in bolezní.

NESREČA SEKULE

Do Sekule Vukojičica v Borancih pri Blaževu je dolga, blatna, komaj prevozna pot. Prav nevarno se ob vsakem metru nagiblje že terenski voz, sopiha in koplje, se vrača nazaj in spet speljuje. Ko se nazadnje le ustavi, so daleč naokoli Borancev polja in njive, pod obronki hribov na severu, vsi prebivalci pa pridno okopujejo krompir. Njive so prostrane in vzorno obdelane, še najbolj njive in polja Sekule Vukojičica, enega izmed najbolj premožnih kmetov daleč naokoli.

Gospodar Sekula je bil nekaj časa prizadeven in aktiven v skupščini, dolgo je že vaški zdravnik, saj sovaščanom pomaga z izkušnjami nekdanj opravljenega tečaja prve pomoči. Zdravnik v tako težko pristopen kraj sploh noče priti, ostane le Sekula. Kako težko si je prigaral hišo, veliko, prostorno, z zidaki in cementom zidano, kako težko je na hrbtu znosil ves material v vas, veš lahko samo tedaj, če pojdeš sam po tej oddaljeni poti. Garal je in garal, sina je poslal v mesto študirat, da se mu

Hišo so zaznamovali z rdečo barvo podreti!

ne bi bilo treba tako težko preživljati; tri hčerkice so ostale še doma. Sekula je napreden kmet, ki si je ves postavil z lastnimi rokami. A danes! Danes živi v šotoru na vrtu pred hišo, kajti njegovo hišo so zaradi razpok označili z rdečo barvo podreti!

»Tako mi je bilo hudo, kar zajokam sem, ko so prišli neki od televizije, pravi skrušeno Sekula, »zdaj ne jočem več, čeprav še vedno kar ne morem doumeti, da je bil ves trud zaman. Do zime bomo že vzdržali, potlej pa ne vem kako. A morali bomo, nekaj bomo morali napraviti, sezidati nekaj novega: prisežem, da bom sezidal hišo, ki bo vzdržala dvanaest stopenj!« pravi mrko Sekula.

Ko smo v Sudmliji, pri Radetu Petroviću, ko smo v drugih vaseh vseposvoda je enako: ljudje so se vedno prestrašeni in se bojijo. Prav pri Radetu občutimo rahel zemeljski trzljaj, izvemo, da je bil tisti dan že drugi.

Ničesar se ljudje bolj ne bojijo kot zime, ki je to hladna kot gorenska. Kje naj dobijo toliko materiala, da si bodo vsaj za silo postavili bivalni šče, kajti v starih je prebivalci smrtno nevarno? Kako pomagati tistim oddaljenim vsem, kjer prebivajo le starci in starke, ki nimajo moči, da bi si postavili vsaj zasilno, a trdno prebivališče? Resnično, kaj bi z milijoni kredita?

Predvsem potrebujejo takojšnje materialno pomoč, pomoč strokovnjakov, pomoč delovnih organizacij, pomoč v montažnih objektih; pomoč v obliki toplih oblačil, odej, obutve; sama občina pa seveda potrebuje tudi denarno pomoč za izgradnjo najbolj nujnih montažnih objektov.

Ko z vlakom bratstva in enotnosti in tudi drugače potujemo Slovenci v Srbijo, ni besed, a katerimi bi mogli popisati vse gostoljubnost srbskih bratov, ni besed, ki bi lahko opisale bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Se posebno tisti ki so bili v Srbijo med vojno izseljeni, tisti, ki tako živo prenašajo nekdanje, v najbolj bridkih dneh skovano prijateljstvo na mlajše rodove, se zavedajo, kaj pomeni bratstvo, humanost, solidarnost.

»Tako ste veliki bili,« pravijo Slovenci danes srbskim gostiteljem, odkrito, od srca. In bilo bi odkrito, od srca humano, ko bi jim zdaj, kakor koli že moremo, tovariško, prijateljsko in bratsko ponudili roko. Občani Brusa v nobenem primeru, hrabri in ponosni, ne bi prosili, ne prosijo niti zdaj, ko so najbolj pomoči potrebni.

Bodimo mi »veliki« zdaj, sestmo z bratsko roko pomoči tja v Srbijo, v Brus in jo stisnimo v solidarnosti in človečnosti vsem velikim srbskim dobrotnikom.

Darinka Sedej

**Utrinki
z alpinističnega
podviga na eno
najtežjih
kopnih sten
na svetu**

El Capitan. Označena je smer Nos. Krogci so mesta, kjer sta alpinista prespala

El Capitan — ta lepotec

Mlada slovenska alpinista, Franc Langerholc iz Škofje Loke in Zlatko Gantar iz Idrije, sta maja osvojila eno najtežjih kopnih sten na svetu, granitni El Capitan v Californiji.

Odprava naših alpinistov, šest jih je bilo, je prvič plezala v stenah doline Yosemite leta 1973. Med njimi tudi eden naših vrhunskih alpinistov Nejc Zaplotnik. — In tu se začne vsa zgodba.

»Neje mi je povedal toliko lepega, da me je resnično zamikalo,« pravi naš sogovornik Franc Langerholc. Ker sta bila tudi Alpinistična odseka Planinskih društev Škofja Loka in Idrije zainteresirana za takšno pot, sta jo fanta kar mahnila v Ameriko, in da gre za stene VI. težavnostne stopnje (višje stopnje ni), ju ni kaj pridalo motilo. Morda le malce vznemirjalo.

PODOBA DOLINE

Dolina Yosemite je ozka, največ kilometer široka, dolga pa kakih 10 km. Na obeh straneh se dvigajo iz tal granitne stene, prav nenadoma, kot da bi jih kdo nalašč nastavil med zelenje in ogromno sekvoje (Nekje so prevrtali eno od debel in skozenj speljali cesto.). Dolina slovi zlasti po lepih slapovih, ki se z gora spuščajo v počasno reko Merced. Po največjem, 500 m visokem Yosemite slapu, je dolina povzela ime. Leži vzhodno od San Francisca (Franc Langerholc je razdaljo ocenil s približno štiriturno avtobusno vožnjo.), za njo se še vzhodneje že dvigajo štiritisočaki, kakršna je tudi slovita High Sierra.

PRVI STIK Z GRANITOM

Za pot sta se alpinista dobro pripravila. Trenirala sta skupno in vsak zase. Vsak dan sta plezala (če ne v gorah, pa ob neugodnem vremenu vsaj po vrvi), malo tekla za utrjevanje nog, sicer pa je bilo osrednjo pozornost potrebno posvetiti vzdržljivosti rok. Vso opremo sta nesla s seboj, ali vsaj mislila sta, da jo neseta.

Prva dva dneva sta plezala na 500 metrov visoki Leaning Tower, eno

najbolj previsnih sten v dolini. Ocenjena je s VI-A4 (alpinisti bodo že vedeli!) To je bila tako rekoč predjed, ogrevanje pred velikim naskokom na El Capitan. Hm, kar »vroče ogrevanje«, če vemo, da je tudi Leaning Tower tehnično močno zahteven. Leaning Tower je bil hkrati njun krstni stik z granitno steno.

Sledil je dan predaha, počitka pod šotorom v alpinističnem taboru. »To so zelo dobri in preprosti ljudje, z njimi živiš kot v kakšni prvotni skupnosti, kjer je bilo vse od vseh in kjer za pomoč ni bilo treba prositi, ker se ti je ponudila sama.«

Potem pa — na El Capitan, »Meko za plezalce«, kakor ga radi imenujejo. Odločila sta se za smer Nos, eno najtežavnějšíh (VI-A3 je točna ocena, visok pa je 1150 m). Tov. Langerholc mi je zagotovil, da strahu nista poznala. »Volja je, volja, ampak ta tu ni dovolj,« me je popravil, ko sem potem nekaj omenjala mladostni zagon. Brez prave opreme si namreč tu kot žaba na suhem. Nekaj sta je morala dokupiti. »Klini, ki šva jih imela s seboj, so za naše hribe, tam pa bolj malo uporabni. Dimenzije so čisto druge, pristopi tudi. S stene vidiš direktno v dolino, nobenih polic ni.« In čez čas: »Vsemu se privadiš, tudi takšni izpostavljenosti.«

TO SALAMENSKO VREME

Priplezala sta so do police, primerne za prvi nočni počitek (te so kaj redko posejane), in si raztežaj že pripravila za nagel jutranji odhod naprej: nič. Ponoči se je vtilo, dež je razmočil stene, jih naredil spolzke, neprimerne za plezanje. »Kaj sva hotela, vrnila sva se.«

Zjasnilo se je, pokazali so se vrhovi — odedi v snežno belino. »Salamensko je to vreme! Enkrat ne moreš bos po asfaltu, drugič te preseneti sneg.«

Sneg je skopnel, deževalo pa je cel teden. »Čakaš, čakaš — življenje tam je drago — in nemočno se oziraš

v razmočene stene. Ko jih tu in tam skozi dež obsije sonce, se zableščijo kot zrcalo.«

Naskok sta ponovila. Drugič z več vremenske sreče.

»Jedla sva le enkrat dnevno, pred spanjem. Voda je bila pomembnejša, saj je Nos južna stena. Malo nama je voda tudi pomagala. Prvi dan se nama je prebila plastična vreča, osem litrov je šlo po gobe. Kasneje sva pa tri litre celo »našla« v steni.« Kdo ve, kateri alpinist jo je pozabil!

USPELO!

Po štirih dneh sta priplezala na vrh. Vtisi? »Najprej hipno veselje, da spet stojiš na ravnem, potem šele se zaveš, da si uresničil svojo namero, in radost je velika.«

Zdaj spet vsak po svoje plezala in se pripravljata na nove podvige. Saj, ko te gore zmamijo, da jih vzljubiš z vsem srcem, postanejo del tebe, in vedno znova se boš vračal v njihove stene.

Vloga in pomen vrhunškega športa

Vrhunski šport današnjega časa, ki po miroljubni poti osvaja množice, opravlja več družbenih vlog. Ob skrajševanju delovnega časa in večanju prostega je ob manj naporem delu pomemben dejavnik sodobne civilizacije. Je odjek gospodarskih in drugih družbenih pojavov, po idejno usmerjevalnem tonu učinkuje na družbeno ozračje, se kot pojav kulture podreja pravilom, teži večjim storitvam in k neposrednemu cilju.

Vrhunski šport je na vrhu ocenjevalne lestvice, vrh piramide, nadstavba množičnega, je prikaz najboljših dosežkov danega zgodovinskega časa. Tradicionalnim opredelitvam, ki podčrtujejo njegovo igravost, veselje in neposrednost sledijo nove. Vrhunski šport je danes ob večji konkurenci in izenačenih možnostih, ob natančnem načrtovanju, nadzoru, vzornem načinu življenja in treniranja, ob pomoči vede manj igra, je brezhibno delovanje gibal in misli v znamenju preseganja človekovih storitev. V vrhunškem športu, med izenačenimi tekmovalci ni ničesar prepričljivega muhastemu naključju, stihiji, sreči in upanju na uspeh. V zagonu do uspeha in do vrhunskih storitev je veliko samoopovedovanja, vaje in vneme. Ob skrbnem izboru zvrsti, ki jim leži, ob podpori naravnih danosti, trenerjev, družbe, družine, z velikim osebnim prizadevanjem vzdržijo le posamezniki.

Vrhunski šport je v očeh sredstev obveščanja, športnega občinstva, politikov. Njegov družbeni pomen ocenjujejo izvedenci. Njihove sodbe so si večkrat nasprotujoče, nekateri trdijo, da se v vr-

hunskem športu kažejo nacionalne strasti, pretiran izbor v smislu izrivanja tretjega in dodajajo, da je sredstvo odvratanja množic od ostalih dejavnosti, manipulacija z javnim mnenjem in povod za spore. Drugi govore nasprotno in pripisujejo športu pozitivno vlogo, saj je pobudnik vzgoje mladine, povezuje narode, usposablja osebnost in prikazuje visoko stopnjo gibalne omike in človekovih sposobnosti.

Ko ocenjujemo vrhunski šport, se moramo izogibati posplošitve, ocenjevati moramo vrednost posameznih zvrsti, njihove pripadnike na vrhuncu športnih uspehov in tudi tedaj, ko športne uspehe prenašajo na poklicno področje. Med najbolj cenjenimi so olimpijske klasične zvrsti, njim sledijo mestne športne igre. Prve so starejšega porekla, stopnja uspešnosti je v posamezniku, druge so mlajše in je uspešnost v skupinskem uresničevanju tekmovalnih zamisli. Vrhunska atletika, gimnastika, plavanje, borilni športi in še druge zvrsti so bile in bodo zmeraj družbeno ocenjene, njihov kvaliteten razvoj je natančno zabeležen, možne so primerjave uspehov posameznih narodov, ocenjevanje teh je dovolj zanesljivo.

Drugi del vrhunškega športa, ki je v razcvetu in v polnem razmahu gospodari na velikih stadionih, povzroča vznemirjenje, napetost in občudovanje, hkrati pa ga mučijo določene bolečine: nasilje, nacionalizem, korupcija, komercializacija in doping.

Nadaljevanje sledi
Jože Ažman

Babica Flo — privatni detektiv

Kako je 64-letna Flo Sperback iz Kalifornije v razmeroma kratkem času postala ena najuspešnejših detektivov osemdesetih let

V nekaterih deželah je poklic privatnega detektiva prav tako običajen kot na primer električarja, mizarja, peka... Kdor ima vsaj malo izkušenj iz policije, se lahko osamosvoji in odpre lastno »delavnico«.

To je napravila tudi debelušna, a čvrsta sivolasa dama Flo Sperback iz Kalifornije v Združenih državah Amerike.

Babica, ki jo ljudje pogosto srečujejo v parku na sprehodu s črnim labradorcem ali v družini treh malih vnukov, na katere budno motri, je bila dolga leta, preden je odšla v pokoj, policistka in nato policijski detektiv. Vendar pa, pravi, je pokoj lenarjenje, ki utruja. Tako se je v svojem 64. letu odločila za zasebno detektivsko agencijo.

NEPOZABNA LEKCIJA »DOLGOPRSTNIKOM«

»Veliko bolje se počutim kot v policiji,« pravi babica Flo. »Sama sem svoj šef in delam, kaj hočem. Sicer sem pa stalno »razprodana«. Lastniki blagovnih hiš in velikih samopostrežnih trgovin me dobesedno oblegajo. Odkar sem v vrsti samopostrežnic praktično prikazala, kaj, kako in koliko se lahko ukrade, nihče več ne vpraša za mojo ceno. Prav grozili so se, ko so zvedeli, kaj jim stara, skromno oblečena žena lahko odnese izpred nosa. To je bila moja prva lekcija: pazite na vsakega kupca. Kajti običajno so najbolj premeteni tisti, ki delujejo nedolžno.«

»Kot detektiv ne sprejemem vsakega dela,« nadaljuje pripoved babica Flo. »Najraje imam zapletene primere, razburiljive, podobne tistemu, ko sem skozi tri države lovila bogato

damo, ki se je na vse načine branila sprejeti dokumente za ločitev. Kaže, da je njena kokarska strast presedla možu ali pa je zapravila več denarja kot je lahko prenesel. Zahteval je ločitev, ona pa se seveda ni hotela odreči izobilju in udobju. Nihče je ni mogel najti, da bi ji predal vabilo na sodišče. Nihče razen mene. Na prste sem ji stopila pri frizerju, ko je pod avbo sušila lase. Od tam ni mogla pobegniti. Ko bi vedeli, kako besno me je gledala in v roki stiskala vse tiste papirje!«

EDINO OROŽJE: ŠKARJE IN KLJUČI

Kot vsak izkušen policaj, tudi babica Flo ve, da je krinka najboljše orožje. Zato na bogatih mondenskih svatbah običajno igra »malo« damo, sorodnico enega od mladoporočencev. S polpraznim kozarcem v roki se stalno mota okrog mize z darili.

»Kolkokrat sem že zalotila finega gospoda, ki je želel za spomin s svatbe spraviti v žep dragoceno ogrlico, zlat nož za rezanje papirja ali kaj podobnega! Resnici na ljubo, še večkrat sem odkrivala »dame«. Ena je, verjamete ali ne, hotela pogoltniti žličko, ko je videla, da je razkrinkana. Seveda v takih primerih delam tiho in neopazno, da ne bi s hrupom pokvarila poročnega slavlja,« se hvali izkušena detektivka.

Doslej največji uspeh v karieri babice Flo je prijem nevarnega seksualnega iztirjenca z otoka Catalina. Imela je samo njegov osebni opis in podatke, da v tistih dneh praznuje rojstni dan. Uporno je obiskovala plesne dvorane po otoku. Ko je zagledala malce pijanega fanta, ki je odgovarjal opisu, je prišla k njemu in mu

Kdo bi si mislil, da utrujena starka prav zdaj nekoga zasleduje?

povsem mirno rekla: »Vse najboljše za rojstni dan, Fred!«

Fant, srečen, da ga simpatična dama pozna, je povabil Flo k šanku, potem pa ji je predlagal, »da se malo sprehodita po svežem zraku«. Babica je seveda pristala. Brž ko sta bila zunaj, pa je kavalirja »prevarala«. S piščalko je priklicala policajce.

Sicer pa pogumna ženska, ki ima od vseh privatnih detektivov v ZDA verjetno največjo zbirko lasulj in oblačil za »maskiranje«, pravi, da ji pri delu zelo pomagajo hollywoodske in televizijske predstave žensk-detektivov, ki jih sicer zaničuje.

»Teh neumnosti preprosto ne morem gledati,« priznava. »A pomagajo mi. Ljudje mislijo, da mora biti ženska-detektiv vitka, mlada, lepa, da vsak trenutek lahko potegne pištolo iz podveze, da zna s karate udarcem zlomiti tudi volovski vrat. Kdo bo torej pozoren na malo, tiho babico Flo. Čeprav babica Flo, ko oceni, da je pravi trenutek, vedno izkoristi priliko. Brez sile, brez orožja. Ko sem delala v policiji, sem vedno delala v policiji. Sovražim ga. Od nevarnih predmetov nosim pri sebi samo škarje za nohte, zelo ostre, in sveženj ključev.«

Tako Flo Sperback pomalo lovi kriminalce, vodi vnuke na sprehode in uživa v vročem kalifornijskem soncu...

Franc Langerholc: Če bi mi možnosti dopuščale, bi takoj ponovil turo.

lahke
modne
kvalitetne
tkanine

TEKSTILINDUS KRANJ

Informativno prodajni center
Hotel Creina v Kranju tel. 25-168

Pred dopustom pričakujemo vaš obisk.

Predolimpijski utrip

V Moskvi je že vse pripravljeno za začetek 22. letnih olimpijskih iger

Medtem ko 5000 tekačev nosi olimpijsko baklo na 4992 kilometrov dolgi poti proti Moskvi, kamor bo ogenj prispel na dan slovesnega začetka 22. letnih olimpijskih iger, 19. julija, olimpijski objekti v Moskvi, Tallinu, Leningradu, Kijevu in Minsku že čakajo pripravljene na izbrane goste z vsega sveta. Povod je čutili utrip bližnjih, glede udeležbe žal nekoliko okrnjenih, olimpijskih iger.

Sedemdeset objektov so zgradili ali obnovili za letošnje srečanje športne mladine s petih celin. Med njimi je precej takih, ki so edinstveni na svetu; so delo moskovskih arhitektov in konstruktorjev in naj bi zagotovili visoko raven iger po organizacijski in tehnični plati.

Ves v pričakovanju je tudi osrednji olimpijski stadion v Lužnikih, ki lahko sprejme 105.000 gledalcev. Čeprav je bil odprt že 1958. leta, je tak kot nov. Tu bo slovesen začetek in konec iger.

Olimpijsko vas, ki se odlikuje po udobju, so odprli že 30. junija. Prvi stanovalci so bili športniki iz Sirije, Kameruna, Italije, Portorika, Laosa, Vietnama in Sejšelskih otokov. Vas na 107 hektarjih, jugozahodno od Moskve, ima 18 šestnadstropnih poslopij z dvosobnimi in trisobnimi stanovanji. Kajpak ne manjka objektov za zabavne in kulturne prireditve. Sicer pa bodo športniki pred odločilnimi nastopi lahko vadili kar na 79 mestih.

Utrip iger je čutili tudi v Bolšoj teatru. Ta je z Labodjim jezerom Čaj-

Prikupen medvedek Miša, prepašan s petbarvno vrvico (po številu celin) za olimpijski krogi, je maskota letošnjih olimpijskih iger v Moskvi.

kovskega začel olimpijski kulturni program, ki bo trajal do 8. avgusta. Gostitelji obljubljajo 1500 koncertov, 600 gledaliških predstav in 350 cirkuških, razstave, matineeje, literarne shode itd. Pa še ena zanimivost: 14.000 sodobnih avtobusov je pripravljenih za prevoze športnikov, funkcionarjev, sodnikov, novinarjev in gledalcev. Če jih bo premalo, jih imajo v rezervi še 4000.

Gorenjski olimpijci za Moskvo

Potrudili se bodo

KRANJ — Najboljši kolesarji sveta bodo v Moskvi merili moči od 20. do 28. julija. Naši bodo nastopili le v dveh disciplinah; prvi dan v ekipni cestni preizkušnji na 100 kilometrov in zadnji dan na 189 kilometrov dolgi cestni dirki posamezno. Z zveznim kapetanom Francijem Hvastijem bodo v brniškega letališča odpotovali v torek zvečer Vinko Polončič, član ljubljanskega Roga, Bruno Bulič iz puljskega Siporex ter tekmovalca kranjske Save Bojan Ropret in Bojan Udovič. Srečali smo jih v Preddvoru, kjer se pripravljajo na »veliki trenutek«.

Bojan Ropret:

»Priprave po načrtu«

Pogovor sva načela z njegovo zadnjo veliko zmago, z osvojitvijo lovorike na mednarodni etapni dirki Po Jugoslaviji ali jugoslovanskem touro, kot je nekateri imenujejo. 23-letni Bojan Ropret, doma v Hutačah pri Preddvoru, je nanjo ponosen. Vesel, da je prav on po devetih letih prinesel zmago svoji domovini.

Čeprav je dogodek že nekoliko odmaknjen, smo ga povprašali, kako je doživel tekmo. »Dirka je bila letos po tehnični plati precej težja od lanske. Dokler nisem obkrel rumene majice, je bilo težko. K zmagi mi je veliko pomagala cela ekipa.«

»Pred štirimi leti ste že sodelovali na olimpiadi. Kako ocenjujete takratne priprave z zdajšnjimi?«

»V Montreulu sem vozil na pisti. Ne vem, zakaj, saj v tej disciplini nisem imel nikakršnih izkušenj. Šlo je predvsem za to, da jugoslovanski kolesarji sodelujemo na igrh. Kljub temu sem bil v začetku kar dobro pripravljen. Potem pa so se pojavili dvomi; ali na olimpiado ali ne. Nepristano sem moral potrjevati nove in nove olimpijske norme, tako da sem bil pred odhodom že izčrpan.«

Letos je neprimerno boljše. Čeprav polletne priprave, ki so bile sicer uspešne, ne morejo naši reprezentanci zagotoviti mesta v vrhu, pričakujemo solidne rezultate. Za kaj več pa bi morali vaditi dlje. Mislim, da razmere v kolesarski zvezi niso najboljše.«

»Kaj pa menite o sestavi reprezentance?«

»Program olimpijske vadbe, ki ga je izdelal Franc Hvast, so dobili vsi klubi. Po njem smo v glavnem delali le Slovenci. To je tudi razlog, da drugi kolesarji norm niso mogli potrditi. Prepričan sem, da je ekipa pravilno sestavljena, čeprav bi morda za vožnjo posameznikov lahko določili še enega ali dva.«

Bojan Udovič:

»Ekipno okrog 10. mesta«

»S pripravi na olimpijske igre smo začeli decembra lani na Hvaru. Januarja smo bili v Tatrah in v Poreču, nato ob jadranski magistrali pa v Zahodni Nemčiji, na Nizozemskem in v Belgiji. Maja so se začele prve pomembnejše dirke v tujini. Nprestano smo potovali. Samo 42 dni smo bili letos doma.« je pripovedoval Bojan Udovič iz Prebabevega.

»Priprave na balkanske in olimpijske igre so bile usmerjene predvsem na hitrostno vzdržljivost. Se nobene dodatne niso bile tako zahtevne, naporne. Olimpijsko normo smo dosegli že pred meseci z zmago v Avstriji, vendar je bila to »naša« norma, ki je olimpijski komite ni potrdil. Priznal nam je šele dosežek z balkanskimi igrami.«

»Kaj pa vi menite o olimpijski ekipi?«

»Boljše ne bi mogli sestaviti. Za ekipno vožnjo smo mi štirje od vseh jugoslovanskih kolesarjev najboljše pripravljene. To je tudi razumljivo, saj so bile vse priprave, podobno kot dirke, na katerih smo sodelovali, usmerjene k čim hitrejši vožnji.«

»Kaj pričakujete od nastopa na olimpiadi?«

»Na balkanskih igrh smo dosegli povprečno hitrost 50,935 kilometra na uro. To je menda tretji najboljši čas na svetu. Kako pa bo v Moskvi, je težko napovedovati. Favoriti so vsekakor domačini. Mi računamo na uvrstitve okrog desetega mesta. Seveda pa so razlike v časih med ekipami tako male, da se morda za kakšno mesto lahko tudi dvignemo ali pademo. Malo sreče bi nam prišlo prav.«

Bojan Udovič, ki mu, podobno kot drugim športnikom, udeležba na olimpijskih igrh pomeni čast, uresničitev največjih želja in plačilo za vse napore, je o možnosti naših reprezentantov na cestni dirki posameznikov takole dejal: »Za to disciplino nismo posebej vadili. Zato tudi veliko ne pričakujemo.«

H. Jelovčan

Prvenstvo Jugoslavije v tenisu za pionirke in pionirje

Lep uspeh Primoža Starca

Kranj — Prvi del prvenstva je že končan. Najboljši pionirji in pionirke do 12. leta starosti iz vse Jugoslavije so končali s tekmovanjem. Nastopilo je okoli sedemdeset mladih nadarjenih igralcev in igralk in preko 30 klubov. Konkurenca je bila zelo močna in zato smo lahko toliko bolj veseli odličnih uvrstitev slovenskih igralcev. Še zlasti dobro pa je igral tudi Primož Starc (Triglav) ki je osvojil dve drugi mesti. V finalu dvojice je s prav tako zelo dobrim Vehočcem (Slovan) moral priznati premoč splitski dvojici Hrbrid, Marušič. Pri posameznikih pa je Primož premagal vrsto obetavnih igralcev in se zaslužen uvrstil v finale, kjer ga je premagal Hrbrid (Split), ki je tako zaslužen osvojil naslov najboljšega v državi. Pri pionirkah so slovenske predstavnice nekoliko slabše, nobena se ni uvrstila med osem najboljših, prvakinja pa je Todorovičeva iz Niša.

Uspeh Starca je novo priznanje delu v kranjskem tenisu, še bolj pa so pomembna nova igranja, ki bodo veliko prispevala k močnejši in tekmovalni dosežkom. Včeraj in danes pa so se začeli s tekmo-

vanjem pionirji do 14. leta. Tu sta med favoriti tudi mladi Kranjčanki Škarabotova in Ferencakova, pri pionirjih pa je največji kandidat za naslov Orešar (Zagreb), na solidno uvrstitev pa računata tudi Pisk in Pivk iz Kranja ter Majhen iz Maribora. Organizacija je do sedaj na zadovoljivi ravni, nekoliko pa nagaja le muhasta vreme. Prvenstvo bo predvidoma končano v nedeljo.

REZULTATI: pionirji-polfinale: Starc (Triglav) : Mutavdžić (Radnički, Niš) 6:4, 6:5; Hrbrid (Split) : Vehoček (Slovan) 6:3, 6:1; finale: Hrbrid : Starc 6:1, 6:1; pionirke: polfinale — Todorović N. (Partizan Bg.) : Todorović D. (Radnički) 1:6, 2:6; Toneje (Mladost Zgb.) : Puhalo (Mladost Zgb.) 0:6, 0:6 — finale: Todorović D. : Puhalo 6:4, 6:1.

Pri pionirjih je naslov najboljša dvojice pripadel Marušiču, Hrbridu (oba Split), pri pionirkah pa Cvetkovičevi (Opatija) in Huičevi (Prijeđor). Prikazan tenis na vseh finalnih dvobojih pa priča o napredku tega športa in dobrem delu z mladimi igralci in igralkami.

MIRAN ŠUBIČ

Privlačno streljanje

KRANJ — Občinska strelska zveza Kranj je za dan borca pripravila masovno streljanje z vojaško puško na strelišču v Struzevem. Tekmovanja se je udeležilo veliko občanov, kar pojasnjuje, da ta šport postaja vse privlačnejši. Zato bo zveza jeseni organizirala še tekmovalne zračno puško.

Rezultati — člani strelskih organizacij: 1. Žmitek 83 krogov, 2. Laknar 81, 3. Roter 79, 4. Sitar 79, 5. Škrjanc 78; članice: 1. Malovrh 38; občani — moški: 1. Kalan 70, 2. Plut 69, 3. Laknar 69, 4. Rogelj 65, 5. Jemc 63; ženske: 1. gartner 41, 2. Laknar 39, 3. Plut 13.

A. Laknar

ŠKOFJA LOKA — Podobno tekmovalje so ob dnevu borca priredili tudi škofjeloški strelci. Nastopilo je 72 strelcev in dve strelki. Kot posebnost omenimo, da v Škofji Loki običajno sodeluje tudi veliko družinskih ekip. Take skupine imajo na primer pri SD Kopačevina kar štiri.

Rezultati — ekipno: 1. SD Kopačevina 258 krogov, 2. SD Kopačevina II 256, 3. SD Tabor Žiri 247, 4. Kladivar Žiri 244, 5. Občinski štab teritorialnih enot Šk. Loka 240; posamezno: 1. Jereb, 2. Fojkar (oba SD Kopačevina), 3. Jereb (Kladvar), vsi 89, 4. Bogataj (Alpina) 88, 5. n. 6. Fojkar in Laharner (Kopačevina) 85.

V. I.

Šport v kratkem

CERKLE — Ob 4. juliju — dnevu borca je športno društvo Krvavec Cerklje organiziralo tradicionalni košarkarski turnir, na katerem so sodelovale ekipe Krvavec A, Trim Zalog in Krvavec B. Prehodni pokal je osvojila druga ekipa Krvavca, ki je v finalnem srečanju premagala prvo ekipo z rezultatom 64:58. Ostali srečanja Trim Zalog : Krvavec B 56:65 in Krvavec A : Trim Zalog 90:44.

J. Kuhar

KOKRICA — Da bi zbudili zanimanje krajanov za množične oblike rekreativnega športa, se je nekaj najbolj zagrehtih pristavev nogometa na Kokrici odločilo, da ustanovijo trimesno ligo v malem nogometu. Uredili so igranje pri Čukovi jami ter za sodelovanje pridobili kar 12 ekip. Zanimivo je, da so v njih tako pionirji kot veterani, nekateri stari celo blizu 50 let.

Odigrali so že dve koli, trenutni vrstni red ekip pa je naslednji: 1. Arestančje, 2. Instruktorji, 3. Veterani, 4. Bolančki, 5. Betonova itd.

P. Komovc

OREHOVA VAS — Na dirkališču nad Orehovo vasjo je bila že tretja letošnja prireditve v motokrosu za republiško prvenstvo v kategoriji do 50 in 250 ccm. V skupni razvrstitvi vodi v skupini do 50 ccm Urbanija (Lukovica) s 146 točkami, Jakopič (Bled) jih ima 140, v skupini do 250 ccm pa je zdaj najboljši Osenk (Lukovica) 97, Nahtigal iz Kranja pa ima 84 točk.

Članskega teniškega prvenstva Slovenije se je udeležilo deset članov kranjskega Triglava. Najuspešnejši so bili Mariborčani, ki so zmagali pri moških in pri ženskah, od Kranjčanov pa se je najbolje uvrstil Mulej, ki je izgubil šele v polfinalu. Žnidar je bil med osmimi najboljšimi, lep uspeh pa sta dosegli tudi mladi igralci Tratinčeva in Pernetova, ki sta se uvrstili v četrtfinale.

Na sklepni slovesnosti je organizator podelil priznanja teniške zveze Slovenije najboljšim igralcem in najuspešnejšim v lanskem slovenskem teniskem pokalu. Lani je bil to član kranjskega Triglava Janez Mulej, ki je bil prvi na turnirju v Ebernardinu ter v Portorcu, drugi na odprtem prvenstvu v Kranju in tretji v Kamniku in v Mariboru. (A. Filipčič)

KOLESTARSTVO

Nastopili tudi »olimpijci«

MARIBOR — Nedeljske 13. mednarodne kolesarske dirke Okoli Pohorja se je v mladinskih in članski konkurenci udeležilo 143 kolesarjev iz Sovjetske zveze, Avstrije in Jugoslavije. Nastopili so tudi kandidati za olimpijske igre, ki sicer vadijo po posebnem programu.

Najbolj zanimiva je bila seveda članska tekma na 155 kilometrov dolgi krožni progi okrog Pohorja. Največkrat so poskušali uiti sovjetski kolesarji, vendar so jim naši »olimpijci« namerno (vedno uspešno) preprečili. Do odločitve je prišlo, ko je peterica ušla glavnini, zmago pa je Puljčanu Branu Buliču prinesel šele sprint pred ciljem.

Med člani C je zmagal Tone Kunaver iz Dola, med starejšimi mladinci letošnji balkanski prvak Primož Čerin iz ljubljanske Astre, med mlajšimi pa je slavil Kranjčan Miran Kavaš.

Rezultati — člani A, B (155 km): 1. Bulič (Siporex) 3:54,44, 2. Pirš (Rog), 3. Udovič (Sava), 4. Krhlikar (Astra), 5. Ropret (Sava), vsi v času umagovalca, 6. Rakuš, 8. Pečnik, 10. Mali (vsi Sava); člani C 97 km): 1. Kunaver (DOL) 2:22,30, 2. Razgoršek (Branik), 3. Fasching (Avstrija), 4. Škulj (Rog-Franek), 5. Kralj (Branik), vsi v času zmagovalca; starejši mladinci (97 km): 1. Čerin 2:19,04, 2. Planin (oba Astra), 3. Pavlič (Rog), oba 2:19,14; mlajši mladinci: 1. Kavaš (Sava) 1:50,33, 2. Kosirnik (Rog), 3. Tunič (Sava), 4. Bajt (MC), 5. Sreš (Pomurje), vsi v času zmagovalca.

Pečnik četrti

MARIBOR — Na tradicionalnem osmem Talisovem kriteriju v Mariboru, na katerem je sodelovalo okrog 30 kolesarjev iz Italije, Sovjetske zveze, Avstrije in Jugoslavije, je zmagal avstrijski tekmovalce Grissman. Člani so morali prevoziti 30 krogov, vsak peti krog pa so točkovali. V odsotnosti trikotnega zmagovalca Bojana Ropreta je imel največ možnosti Drago Freljh. Vendar je tik pred prvimi odločilnim krogom, ko je bil drugi, padel in zaostal za skupino. Nekaj časa je še vozil, potem pa odstopil. V 11. krogu je odstopil tudi drugi favorit Mirko Rakuš.

Rezultati — člani: 1. Grissman (Avstrija) 21 točk, 2. Glazov (SZ) 20, 3. Zanoškar (Rog) 19, 4. Pečnik 17, 5. Kurent (oba Sava) 16; člani C: 1. Doglio (Trat); veterani A: 1. Fasching (Avst.), 2. Hafner (Kokrica); B: 1. Dežman, 2. Dolinšek (oba Kokrica); C: 1. Bogovič (MC); D: 1. Kocbek (Branik); 2. Ropret (Kokrica); E: 1. Fajdiga (Branik); F: 1. Žirovnik (Rog-Franek).

VATERPOLO

Jutri prva tekma

KRANJ — Začenja se nova vaterpolska sezona. Gorenjska zastopnika, kranjski Triglav in moštvo Kamnika, bosta igrala v drugi medrepubliški ligi — zahod. Triglavni, ki so lani le za točko zgrešili vstop v prvo zvezno ligo, v tej sezoni pričakujejo, da bodo z dobro igro in s pomočjo domačih navijačev »spodrajšja« popravili.

Prvo srečanje jih čaka že jutri ob 20. uri, ko se bodo pomerili z ekipo Kopra. Tudi v naslednjih dneh bodo nastopili v domačem letnem bazenu. V nedeljo, 13. julija, proti Delfinu iz Rovinja, v soboto, 19. julija, proti Biogradu, 20. julija proti Brodograditelju in 22. julija v gorenjskem dvoboju proti Kamniku. Vse tekme bodo ob 20. uri.

H. J.

Naklo : Oldham Athletic 2:6 — V prijateljski nogometni tekmi sta se prejšnjo sredo v Naklem pomerili mladinska ekipa občinskega prvaka NK Naklo (na sliki zgoraj) in moštvo Oldham Athletica (spodaj) iz pobratenege angleškega Oldhama. Gostje so prikazali odlično igro in zaslužen zmago s 6:2. — D. Jošt

Umrla je naša mama

ALOJZIJA BIZJAK

roj. Pegam — Oblakova
iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko

Pogreb bo v soboto, 12. julija 1980 ob 16. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči sin Jože z družino!

Večina naslovov v Slovenijo

PRISTINA — Slovenski padalci so na 13. mladinskem državnem prvenstvu, ki je bilo na športnem letališču Batlava, dosegli odlične rezultate. Med posamezniki se je najbolj izkazal mladi Darko Svetina, ki je osvojil naslov v kombinaciji, odlične rezultate pa so slovenski tekmovalci dosegli tudi v skupinskih skokih na cilj, kjer so v 16 skokih nabrali le 0,94 m. To pa je rezultat mednarodne vrednosti. K velikemu uspehu slovenskih padalcev je prav gotovo največ prispeval trener AL. Lescar Drago Bunčič.

Rezultati: skoki v cilj — posamezno: 1. Svetina 0,17 m, 2. Smit (oba SI.) 0,42, 3. Klarič (Voj.) 0,43, 4. Lazar 0,71, 5. Zmavc 1,45, 6. Botič 2,4 (vsi SI.); ekipno: 1. Slovenija (Svetina, Smit, Lazar, Botič) 0,94, 2. Hrvatska 7,20, 3. Srbija 9,43; figure: 1. Šurmar (Voj.) 43,30, 2. Svetina (SI.) 46,30; skupno — posamezniki: 1. Svetina (SI.) 5 točk, 2. Klarič (Voj.) 18, 3. Zmavc 50, 4. Smit (oba SI.) 53; ekipno: 1. Slovenija 221, 2. Vojvodina 1273, 3. Srbija 1531.

H. Hra-

DRUŽINSKI POMENKI

DA SE BO TLAK SVETIL

Ce imate v hiši zgleden tlak in želite, da se vam bo svetil, napolnite platneno vrečko z mokro grobo soljo in z njo močno zdrnite pod. V začetku ga bo treba pogosteje tako čistiti, pozneje pa vse redkeje.

Dišavnice in začimbe

PAPRIKA

Paprika je plod istoimenske rastline, ki je doma sicer v Srednji Ameriki, vendar jo danes gojijo v vseh toplejših podnebnih, tako tudi pri nas. Nezrelo, zeleno papriko pripravljajo v solati in na druge načine, zrelo pa posušijo, zmeljejo in potem prodajajo kot začimbo. Paprike je veliko vrst. Delikatesna paprika je svetlordeča, lepo diši, je mila in sladka. Za

občutljive jedi, kot so raki, piščanci in smetanove omake, je ta najbolj primerna. Najboljša delikatesna paprika prihaja z Madžarskega. Nekoliko bolj temno rdeča je plemenita sladka paprika, ki je sladka in prijetnega vonja. Polsladka paprika ali paprika za golaž je po barvi podobna sladki, vendar malo bolj peče. Rožna paprika lepo diši, a hudo peče, ker so v njej zmlete tudi pečke. Cenene vrste paprik so po večini opekaste barve in hudo peče.

Papriko dodajamo juham, omakam, golažu, mnogim mesnim, ribjim in zelenjavnim jedem, papricirani slanini, klobasam itd.

metalko

prodajalna kamnik

V naši prodajalni so vam na razpolago ploščice kerub iz Beograda. Ploščice so zelo primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad...

Velikost 20 x 20 cm, kvaliteta VS.

Ploščice so odporne in prenesejo velike temperaturne razlike.

Cena kvadratnega metra ploščic: 178,81 din

Prodajalna je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure

ZA VAŠ DOM

Ta mesec na vrtu

Za jesensko rabo si že sedaj pripravimo potreben hlevski gnoj. Za težka tla skušamo dobiti konjskega, za peščena tla pa govejega in svinjskega. Mešanica vseh pa je primerena za vse vrste tal.

Zložiti ga moramo v kup. Izberimo mu senčnato lego, da se ne bo prehitro osušil. Najprej za podlago razprostremo 12 do 15 centimetrov debelo plast šote; ta vpije iz kupa izprane hranilne snovi in tako ne grede v izgubo. Gnoj plastimo v 25 cm debele plasti, med vsako plastjo gnoja je nekaj centimetrov debela plast kompostne prsti ali dobre vrtnje zemlje. Plastenje ponavljamo toliko časa, da kup doseže meter višine, nato ga obložimo z zemljo. Ta plast zemlje se ves čas kompostiranja ne sme posušiti, zato jo sproti vlažimo z vodo.

Iz mešanice hlevskega gnoja, kompostne prsti in šote si lahko pripravimo tudi dober in trpežen humus. Neuležan hlevski gnoj zelo hitro sprsteni v lahkih, peščenih tleh. Tu naj bo plast gnoja le 20 metrov debela med nje pa damo po 5 centimetrov debelo plast šote in kompostne prsti. Šota in kompostna prst sta tudi na vrhu, ko zaključimo nalaganje plasti, na sam vrh pa damo še plast zemlje. Če nimamo kompostne prsti, ustreza tudi ne prelahka vrtna zemlja. Sredi septembra kup premečemo in vse snovi se dobro premešajo.

Eno najvažnejših opravil v vročem letnem času je prav gotovo rahljanje tal. To ne velja samo za zelenjadne grede, temveč za vse dele našega vrta. Po vsakem dežju ali namakanju prekoplamo takoj, ko se je vrhnjica toliko osušila, da se zemlja ne prijemlje orodja. Ko rahljamo površino tal, zadržimo vlagu v zemlji.

Na vrtu ne smemo uporabljati sredstev za zatiranje mrčesa (muhe komarji) da bi zaščitili rastline. Ta sredstva namreč skoraj vedno vsebujejo snovi, ki škodijo rastlinam, če jih z njimi poskrbimo.

Kompostni kup, ki smo ga pripravili spomladi, moramo poleti vsaj enkrat premetati. Če je le mogoče, naredimo to julija. Kup premečemo tako, da pride notranjost kupa na površino, površinski del pa v notranjost. Ne pozabimo pa

CVETJE BO DOLGO SVEŽE ...

... če na dno vaze daste polovico surovega krompirja, vanj zataknete peclje cvetov in zalijete z vodo.

vsakemu novemu kompostnemu kupu dati za podlago 12 do 15 centimetrov debelo plast šote.

Bogat pridelek nizkega stročjega fižola lahko pričakujemo samo takrat, če ne odlašamo s setvijo čez sredo julija. Vsaka zamuda povzroči, da bomo imeli malo pridelka in kremžljivo ter malo vredno stročje. Po 15. septembru so noči premrzle in fižolovo stročje več ne dorašča.

Zimsko endivijo je najbolj saditi od srede julija naprej. Močno se razraste in jo sadimo v razmaku 30x30 centimetrov. Sadik ne smemo saditi globlje, kot so rastle prej, ker to lahko povzroči nastanek cvetnih stebel, v vsakem primeru pa pregloboko posajena endivija močno zaostane v rasti.

POLETJE V KRATKIH HLAČAH

Seveda le za sloke noge. Lahko si pa privoščite od tako kratkih, da so komaj malce večje kot kopalne, pa do bermuda hlače, ki segajo do kolen. Tudi široke hlače, ki so krojene kot krilo, so to poletje modne. Pa vzorec? Ni važno. Lahko je karo, lahko z velikimi rožami, lahko geometrijski. Le pogum.

Inž. PAVLE HAFNER

KRUŠNA PEČ

Se danes je srce kmečkega doma. Krušna peč ni služila samo za ogrevanje glavnega bivalnega prostora, imenovanega 'hiša', poleg stoječe kamre, kjer sta spala gospodar in gospodinja, pa tudi ne samo za kuho vsakodnevnih jedi in peko kruha, potic in kolačev, temveč je ustvarjala prijetno vzdušje v dolgih zimskih večerih. Okrog nje so se zbrale kmečke žene, gospodinjice in gospodarji. Žene in dekleta so se posedle po klopi ob peči in predle, klekljale, pletle, zraven pa kleptale, pa tudi zapele domače pesmi. Za veliko javorjevo mizo so se posedli možaki, pili domač mošt ali sadjevec in možvali o gospodarjenju, o letini in vaški politiki. Stari oča je sedel na visokem sedežu ob zapečku, vlek svoj čedro, puhal oblake dima pod strop ter pritrjeval možakarjem. Na peči pa je ležala otročad in radovedno prisluškovala pogovorom ob peči in pri mizi.

To je bila kmečka zimska idila, ki je krajšala dolge zimske večere. V krušni peči so kurili skozi vse leto. Pozimi je gospodinja v peč naložila velike panjače, da so tleli in ves dan ogrevali peč in hišo. Poleti je gospodinja zakurila majhen ogenj iz drobnih sekanic. Na tem ognju je skuhalo opoldansko kosilo. Ko je bila peka kruha, in to najmanj enkrat tedensko, je bila tudi poleti peč polno zakurjena.

V srednjem veku so gospodinjice kuhale na odprtem ognjišču. Nad ognjiščem je bila napa, ki je odvajala dim v dimnik. V preprostih kmečkih domovih niso imeli nape, temveč je dim odhajal skozi odprtino v zunanjem zidu na prosto. Nad ognjiščem je na verigi visel litoželezen lonec ali bakren kotliček, v katerem se je kuhala dnevna hrana. V srednjem veku ni bil določen čas obeda. Kadar je bil kdo lačen, je zajel iz lonca in pojedel svoj obrok.

V začetku osemnajstega stoletja je odprto ognjišče zamenjala krušna peč. Razvojna pot do končne oblike krušne peči je trajala

Za zdrav las

Negujmo lase sami, doma, ako je to le mogoče. Rabimo vedno le svoj lastni pribor za lase, ki je samo naš in ki ga nikomur ne posojamo. Lase umivamo na 14 dni s toplo vodo in prekuhano milnico. Štiri dekagrame belega pralnega mila (lahko uporabimo tudi otroško milo, lanolinsko milo) nastregnemo v tričetrt litra mrzle vode, zmes prevremo, in ko se malo ohladi, jo rabimo za umivanje las namesto šampona. Lase zmočimo v topli vodi: nato zlijemo nanje po malem dve do tri žlice milnice ter jo s prsti penimo. Ženske lahko lase tudi pomencajo kot perilo pri pranju. Nato jih speremo v topli vodi in spet našamponiramo z milnico. Spiranje in šamponiranje ponavljamo toliko časa, da postane milnica gosta in trda kot točena smetana, takoj ko pride med lase in jo s prsti malo pomešamo med njimi. Šele tedaj so lasje temeljito umiti, z njih pa moramo nato res natančno izplakniti vse ostanke mila. Lase izmivamo v topli vodi, ki jo natočimo v umivalnik, da lasje prosto plavajo v vodi. Pod pipo ne moremo las nikoli temeljito splakniti. Vodo v umivalniku pet ali šestkrat zamenjamo, da je voda na koncu izmivanja prozorno čista, brez sledu milnih mehurčkov. Nato speremo lase še v nekaj prgiščih okisane, tople vode. Temnolase naj okisajo vodo z žlico kisa, svetlolase pa s sokom iz pol limone. Ko smo tako umivanje končali, lase dobro obrišemo s čisto brisačo in jih posušimo. Ženske naj jih najprej posušijo proste, nenavite, med sušenjem naj jih razčesavajo. Če si hočejo lase naviti, naj jih šele suhe zopet malo ovlažijo, navijejo na navojke in posušijo. Lase smemo sušiti s fenom. Namesto milnice lahko uporabimo tudi jajčni rumenjaki.

Za osvežitev las naj ženske začasno opuste vsako trajno kodranje, barvanje in lakiranje las. Dobro je, če pustite lase rasti ali si jih na koncih postržejo.

Pazili bomo, kaj bomo jedli. Da lahko telo tvori lasno tvarino in da odganjajo krepki, zdravi lasje, rabi telo nekaj beljakovin, precej vitaminov in mnogo mineralnih soli. Beljakovine dobi v mesni hrani (pusta govedina, teletina, ribe, pusta, kuhalna sveža svinina, perutnina), v mleku, mlečnih izdelkih, v jajcih in v stročnicah. Majhne količine beljakovin so celo v sadju, npr. v grozdju. Najvažnejši vitamini za rast las so vitamini vrste B, vitamin A, C, D in vitamin H ali biotin. Mineralne soli nudimo telesu s proseno kašo, z zelenjavo (špinac, korenje, kolerabica, repa, pesa, krompir, zelje, ohrovt, por, kumarice, buče, fižol v zrnju in stročju, grah, šparglji, blitva, paprika, paradižnik, melancani, motovilec, zelena glavna solata, berivka, endivija), s sadjem in mlekom.

Skušali bomo zelo redno živeti, privoščili si bomo vsak dan nekaj telesnega in duševnega počitka, vsak dan bomo napravili krajši sprehod, ob prostih dnevih pa daljši izlet.

Ako opazimo, da so nam postali lasje nenadoma zelo mastni in so nam začeli močno izpadati in da izpadanje noče prenehati, čeprav smo se že dalj časa natančno ravnali po navodilih, ali če opazimo med lasmi mnogo prhljaja, belih lusk ali celo krast, ali če nam lasje izpadajo v obliki okroglih plešic, moramo takoj k zdravniku. V takih primerih je brezpogojno potrebno, da rabimo pri česanju res samo svoj glavnik, da boleznin ne prenašamo. Iz istega razloga je prepovedano tedaj tudi friziranje v frizerskih salonih.

skoraj pol stoletja. Prve krušne peči so bile nizke, enoetažne. Kasneje so pričeli vgrajevati vmesni obok. Peč je postala višja, izraba kurjave ekonomičnejša. Z dvoetažno pečjo je nastal ob steni zapeček. Prvotno zapeček ni služil za poležavanje in lenarjenje, temveč za sušenje orehov in lešnikov. Jabolčne krhlje in hruške so sušili v peči.

Oblikovanje pečnic je tudi imelo svojo razvojno pot. Prve pečnice so bile gladke, brez lošča. Kasneje so prišli do spoznanja, da z rebričanjem pečnic ustvarijo večjo ogrevalno površino. Tako so nastale rebričaste pečnice, ki jih še danes najdemo v starih kmečkih hišah.

Na mestu, kjer je v notranjosti peči obok, so na obođu vgradili polico, imenovano 'ksims' in železno vez.

Krušna peč je sčasoma postala okras kmečke hiše. Na vogal peči so vgrajevali zaokrožene okrasne pečnice z narodno ali religiozno ornamentiko in letnico postavitve. Zgornji del peči, od 'ksimsa' naprej, je postopoma dobil kopasto obliko. Ogrevialno površino pa so povečali z vdolbenimi pečnicami - 'kahlam'.

Tudi pravi material je moral biti za gradnjo peči. Tlakovec v velikosti 20 centimetrov v kvadrat je moral biti izdelan iz dobre čiste gline, brez vsake primesi apnenčevih zrn in moral je biti dvakrat žgan. Pečar je pri polaganju tlaka v suho mivko vsak tlakovec po robovih zbrusil, da so se stiki lepo prilagali. Stike med ploščami je kontroliral s 'špionom'. Reže med ploščami smejo biti le milimeter široke. Če o stiki preozki, se v vročini tlak lahko izboči, če so pa preširoki, se pa greblja zatika. Stene v notranjosti so bile zaščitene z nizko železno ograjico, da gospodinja pri vlaganju drva in posode ni poškodovala pečnic sten.

Vse bolj je krušna peč postajala tudi okras bivalnega prostora. Ne samo gruntarji, tudi bajtarji so veliko dali na lepo peč. Vedno je morala biti očiščena in vezi, ki so varovale peč, so morale biti vsak teden zdrgnjene s smirkovim papirjem, da so se svetile. Za to so navadno skrbele hčere.

S stropa je viselo železno ogrodje z lesenimi latami, na katerih so se sušile plenice, perilo. Pozimi so pa pred ličkanjem tu sušili koruzne storže. Ličkanje je imelo svoj obred in zabavo, ki se je končala s plesom in popivanjem. Marsikatera ljubezen se je zbudila prav pri ličkanju.

Tudi erotični pomen je imela krušna peč. Marsikateri otrok je bil spočet na peči.

Z nastankom krušne peči se je spremenila tudi notranjost kuhinje. Odprto ognjišče in napa sta izginila iz kuhinje, v steni, ki je kuhinjo ločila od 'hiše', je pa nastala odprtina za kurjenje. V kotu, desno od kurišča, pa je gospodinja imela grebljo za rezprostriranje in grabljenje žerjavice, burklje za nameščanje posode, 'parkelj' za ometanje tlaka in lesen lopar za vsajanje kruha.

Na ploščadi pred notranjimi vratci je gospodinja polnila lonce, predno jih je porinila v peč, sem je postavljala lopar, na katerega je iz peharja zvalila testo za kruh. Lopar je imel ročaj podprt s stojalom.

Posebno funkcijo so imela notranja vrata, ki niso bila nasajena, temveč le prilonjena. Če gospodinja želi večji vlek, vrata nekoliko odmakne, če pa želi slab vlek, pa vrata priloni tesno k odprtini.

Tudi zakuriti moraš znati tako peč. Gospodinja navadno porine v peč najprej butarš dračja, ki jo podkuri s papirjem in drobnimi trskami... Ko se pa butara razplamti, naloži nanjo tanjše sekanice, nanje pa panjač, ki dolgo tli.

Vroč plini in dim morajo najti pot preko oboka v zgornji prekat in skozi okroglo odprtino v dimnik, ki je speljan nad predprostorom direktno nad streho. Velike kmečke hiše imajo v podstrežju dimnico za okajevanje svinjskega mesa. Dimnica je zidana komora s pločevinastimi vrati. Dim iz peči napravi skozi dimnično tuljavo še pot skozi dimnico in spotoma okajuje meso, šunke in klobase. Ta način okajevanja mesa je veliko boljše kot v dimnicah, v katerih se kuri ogenj, kajti dim, ki prihaja v dimnico preko dimnika je že nekoliko ohlajen in od mesa se ne cedi maščoba. V teh dimnicah tudi ni nevarnosti požara, ker iskra iz peči ne more do dimnice.

TELEVIZIJSKI SPORED

19.30 TV Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 20.55 Temna zvezda, ameriški film (do 22.35)

Glasbena oddaja TV Ljubljana (do 23.00)

TV Zagreb - I. program:
18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Albanske bajke - 18.30 Sola za junake - 18.45 Mladinska oddaja - od 19.30 naprej isto kot na odd. II. TV mreže

NEDELJA, 13/VII

9.20 Poročila - 9.25 Viking Viki, otroška nadaljevanka - 9.50 Ugrabljen, mladinska nadaljevanka - 10.15 Festival mladinskih pevskih zborov v Celju - 10.45 D. Marković: Odpisani, TV nadaljevanka - 11.35 TV kazipot - 11.55 Mozaik - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 13.35 Poročila (do 13.40) - 15.15 Razvoj popularne glasbe - 16.05 Poročila - 16.10 Potopljena mesta: Ko je zemlja valovila kot morje - 16.55 Športna poročila - 17.00 Čas ljubezni in čas smrti, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.15 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 S. Janković-A. Isaković: Trenutek, zadnji del TV nadalj. - 20.55 Maribor, dokumentar. oddaja iz cikla Slovenska mesta - 21.30 V znamenju - 21.45 Risanka - 21.50 Portreti: Edvin Fliser (za JRT) - 22.05 Športni pregled - 22.35 Tenis za pokal Soisbault (mladinske), reportaža

TV Zagreb - I. program:
9.50 Poročila - 10.00 Glasbeni tobogan - 11.30 Narodne pesmi - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 14.15 Gledalci in TV - 14.45 Modra plavut, mlad. film - 16.15 TV dnevnik - 16.30 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Trenutek, TV nadalj. - 21.00 Dokumentar. odd. - 21.30 TV dnevnik - 21.50 Portreti (E. Fliser) - 22.05 Športni pregled

UGODNO! 10% POPUSTA za sedežne garniture

PONEDELJEK, 14/VII

18.20 Poročila - 18.25 Minigodi v glasbeni deželi - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 M. Faure: Bolje je vedeti, kanadska TV drama - 21.25 V znamenju - 21.40 Kulturne diagonale

Dramo Bolje je vedeti, označeno za »komedijo nrtivis«, je napisal znani kanadski dramatik Michel Faure, po rodu Francoz. Pripoveduje o psihiatru, ki misli, da ga žena vara. Najhuji je dvom, ki ga hoče čimprej razjasniti. Tako sproži vrsto zapletov, pri katerih mu pomagajo žena Cecile in prijateljski zakonski par. Ustvarjalci zatrjujejo, da zgodba ni daleč od resničnosti, čeprav je obravnavana z lahkotnejšega, humoriističnega zornega kota.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Albanske bajke - 18.30 Sola za junake - 18.45 Glasbena medigra - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zemeljski dnevi tečejo, jugoslovanski film - 21.25 Glasbeni trenutek - 21.30 Panorama - 22.15 TV dnevnik - 22.30

Številne so legende in starodavni zapisi, ki ohranjajo spomin na davne apokaliptične dni, ko so v morskih globinah izginila mesta, naselja. Ekipa beograjske televizije je s pomočjo arheologov in seizmologov krenila ob jadranski obali, da bi poiskala potopljena mesta. Prva v seriji oddaj Potopljena mesta nas bo seznanila z zakonitostmi delovanja naravnih sil, ki so vplivale na izginjanje starih mest.

Literarna osnova za film Čas ljubezni in čas smrti je bil roman Erica Marie Remarque. Ljubezenska zgodba dveh mladih se dogaja v Nemčiji v času druge svetovne vojne. Kljub nekaterim izrazito melodramatičnim elementom je film dobro pokazal psihološki razvoj obeh likov in vzdušje v nacistični Nemčiji.

Oddajniki II. TV mreže:
16.00 Test - 16.15 TV dnevnik - 16.30 Nedeljsko popoldne -

TOREK, 15/VII

17.45 Poročila - 17.50 Colargol, lutkovna nadaljevanka - 18.05 Glasba narodov: Tahiti - 18.35 Obzornik - 18.45 Obramba in samozaščita - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Mi med seboj: za lepšo starost - 20.50 Propagandna oddaja - 20.55 Lanoux-Lorenzi: Emile Zola, TV nadaljevanka - 21.55 V znamenju - 22.10 Iz baletnega arhiva naše TV hiše

Iz baletnega arhiva RTV Ljubljana je serija osmih polurnih oddaj, ki bodo na sporedu vsakih štirinajstih dni. Videli bomo odlomke iz baletov, ki jih hranijo v arhivu TV Ljubljana, v takem časovnem zaporedju, kot so v svoji prvotni obliki nastajali. Ob besedilu, ki ga je pripravil dr. Henrik Neubauer, bomo spoznali kratko vsebino oziroma razvojno pot teh baletov in njihovo vsebino.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Pustolovščina - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabava vas Dolly Parton - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Ona, dokumentarna oddaja - 21.50 Poezija (do 22.20)

TV Zagreb - I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Pustolovščina - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 V središču - 21.05 To čudovito krzno, ameriški film - 22.45 TV dnevnik

UGODNO! 10% POPUSTA za sedežne garniture

SREDA, 16/VII

17.35 Poročila - 17.40 Velike razstave, dokumentarna serija - 18.10 Od vsakega jutra raste dan: Ptuj - 18.45 Obzornik - 19.00 Ne prezrite - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Film tedna: Alice ne živi več tukaj, ameriški film - 21.50 Propagandna oddaja - 21.55 V znamenju - 22.10 Vesela jesen 79, glasbena oddaja

V filmu tedna Alice ne živi več tukaj blesti igralka Ellen Burstyn, ki je za glavno vlogo prejela oskarja. Skrajno realistična, že skoraj naturalistična pripoved o ženi srednjih let, ki zgubi moža in ostane sama z otrokom, nudi igralki kot je Ellen Burstyn široke možnosti, ki jih je znala izkoristiti. Ob glavnem liku pa ne gre prezreti zelo zanimivega režijskega pristopa, ki nam predstavi značilnost ameriškega načina življenja, v katerem boj za uspeh nadvladuje vse etične ali moralne norme. V tem že slutimo avtorja (Martin Scorsese), ki je leto kasneje s filmom Taksist v tej smeri ustvaril enega najpomembnejših filmov ameriške kinematografije zadnjih let.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Pisani svet, oddaja TV Ljubljana - 18.45 Glasbena srečanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Festival srbskih gledališč - 21.15 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Izobraževalna oddaja - 21.55 Koncert izven abonmaja (do 22.55)

TV Zagreb - I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Pisani svet, oddaja TV Ljubljana - 18.45 Glasbena srečanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Olimpijska sredi - 21.45 TV dnevnik

UGODNO! 10% POPUSTA za sedežne garniture

PETEK, 18/VII

17.50 Poročila - 17.55 Mi smo smešna družina, lutkovna nadaljevanka - 18.10 Ptičje strašilo, mladinska nadaljevanka - 18.35 Obzornik - 18.45 Čez tri gore: Pevski tabor 80 - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik -

ČETRTEK, 17/VII

18.05 Poročila - 18.10 L. Suhodolčan: Figole Fagole, II. del mladinske igre - 18.40 Obzornik - 18.50 Bitka za energijo, oddaja TV Sarajevo - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Studio 2 - 22.00 V znamenju - 22.15 Tenis za pokal »Galilea«, (mladinci), reportaža

Leopold Suhodolčan je za mlade napisal igro Figole Fagole, ki so jo pripravili celjski gledališčniki in jo bomo lahko gledali v dveh delih.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Otroška oddaja - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 To sem jaz - 21.00 Včeraj, danes,

jutri - 21.05 Po izbiri (do 23.00)

TV Zagreb - I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Otroška oddaja - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Aktualna oddaja - 20.50 Vabilo na potovanje kviz - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Koncert na dubrovniških poletnih prireditvah 80 - 22.45 Dokumentarni film

UGODNO! 10% POPUSTA za sedežne garniture

PETEK, 18/VII

17.50 Poročila - 17.55 Mi smo smešna družina, lutkovna nadaljevanka - 18.10 Ptičje strašilo, mladinska nadaljevanka - 18.35 Obzornik - 18.45 Čez tri gore: Pevski tabor 80 - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik -

Jeff Bridges v ameriškem filmu Ostani lačen igra fanta, ki je po starših nasledil veliko premoženje in ne ve, kaj bi z njim. Končno sklene, da ga bo dobršen del vložil v lokalno telovadnico, toda ta odločitev prinese

19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Jadranska srečanja, prenos - 21.20 Propagandna oddaja - 21.25 Bratje Sackettovi, serijski film - 22.15 V znamenju - 22.30 Nočni kino: Postani lačen, ameriški film

Oddajniki II. TV mreže:
17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 17.40 TV dnevnik - 18.15 Mali svet - 18.45 Muppet show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 družba in kultura - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Ta Rožna dolina Rezija, II. del oddaje TV Ljubljana - 21.40 Baletna oddaja - 22.25 Rokopis iz Zaragoze, pooljski film (do 0.55)

TV Zagreb - I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Mali svet - 18.45 Muppet show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jadranska srečanja - prenos - 21.25 Serijski film - 22.25 TV dnevnik - 22.40 Olimpijska kronika

Nadaljevanka Bratje Sackett je posneta v štirih delih po motivih zgodb znanega pisca Louisa L'Amourja. Govorijo o treh bratih, ki se potepajo po divjem zahodu.

NOVO V KINU

Ameriški režiser Barry Shear je film Nesreča na liniji 401 posnel po resničnem dogodku. Decembra 1972. leta se je letalo zrušilo v prostrana floridska močvirja. Neobičajno je bilo, da nihče od posadke padca ni zaslutil, še bolj pa, da je 73 potnikov katastrofo preživel. Režiser ni imel lahkega dela; ni želel posneti spektakla, pač pa zgodbo, v kateri je dovolj prostora za doživljanje in občutke posameznikov.

Čuvaj divjine pripoveduje o ustanavljanju Yosemiteškega narodnega parka, dogodki pa slonijo na zgodovinskih dejstvih. Galan Clark se je zaradi boleznih zatekel v divjino. Neoskrnjene lepote narave so ga tako prevzele, da se je z vsemi močmi boril proti nameravanemu poseku stoletnih sekvoj.

Japonski film Jesen brez cesarja je v nekaterih prizorih precej krvav. Pripoveduje o fanatikih, ki pripravljajo državni udar in ne izbirajo sredstev, da bi jim uspel.

Tudi resni Švicarji so se ponorčevali iz zakonov o njihovem državljanstvu. Tri junake si je izbral režiser Lyssy za film Kako postaneš Švicar: nemški par zdravnikov, jugoslovansko balerino in italijanskega delavca, da je lahko pokazal, kako nihče ni popoln, tudi zakoni in švicarska natančnost ne.

Grške smokvice smo si lahko ogledali že v lanskem poletju. Za tiste, ki jih niso videli, je Kino podjetje pripravilo ponovitev. Ob številnih zabavnih prizorih se bodo lahko snaučili tudi lepih telesc.

KINO

Kranj CENTER
11. julija amer. barv. srhljivka ZAKLADI MORSKEGA PSA ob 16., 18. in 20. uri
12. julija amer. barv. srhljivka ZAKLAD MORSKEGA PSA ob 16., 18. in 20. uri
13. julija amer. barv. pust. film DAKTARI - ZGODBA O SKILASTEM LEVU ob 10. uri, amer. barv. srhljivka ZAKLAD MORSKEGA PSA ob 15., 17. in 19. uri, prem. amer. barv. akcij. filma NESREČA NA LINIJI 401 ob 21. uri
14. julija švic. barv. komedija KAKO POSTANEŠ ŠVICAR ob 16., 18. in 20. uri
15. julija švic. barv. komed. KAKO POSTANEŠ ŠVICAR ob 16., 18. in 20. uri
16. julija jap. barv. akcij. film JESEN BREZ CESARJA ob 15.30., 17.30. in 20. uri
17. julija amer. barv. srhljivka KING KONG ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
11. julija prem. ital. barv. filma NEVARNA IGRAČA ob 16., 18. in 20. uri
12. julija ital. barv. akc. film VELIKA ZMEDA ob 16., 18. in 20. uri
13. julija amer. barv. pust. srhljivka KING KONG ob 14. uri, nem. barv. erotični film GRŠKE SMOKVICE ob 16. in 18. uri, prem. amer. barv. pust. filma ČUVAJ DIVJINE ob 20. uri
14. julija amer. barv. pust. film ČUVAJ DIVJINE ob 16. in 18. in 20. uri
15. julija amer. barv. pust. film ČUVAJ DIVJINE ob 16. in 20. uri
16. julija nem. barv. pust. western film OLD SUREHAND ob 16. uri, GRŠKE SMOKVICE, nem. barv. erot. film ob 18. in 20. uri
17. julija hongkon. barv. karate film PEST VELIKEGA ZMAJA ob 16., 18. in 20. uri

Trtič
12. julija amer. barv. srhlj. KING KONG ob 18. uri, prem. argent. barv. erot. komed. ZDRAVNIKI IMAJO RAJSI GOLE ob 20. uri, prem. amer. barv. pust. filma NESREČA NA LINIJI 401 ob 22. uri
13. julija nem. barv. pust. western film OLD SUREHAND ob 15. uri, argent. erot. barv. film ZDRAVNIKI IMAJO RAJSI GOLE ob 17. in 19. uri, premiera švic. barv. komed. KAKO POSTANEŠ ŠVICAR ob 21. uri
14. julija amer. barv. srhlj. ZAKLAD MORSKEGA PSA ob 18. uri, jap. barv. akcij. film JESEN BREZ CESARJA ob 20. uri
15. julija amer. barv. pust. film ČUVAJ DIVJINE ob 16. in 20. uri
16. julija nem. barv. pust. western film WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 18. in 20. uri
17. julija nem. barv. erot. film GRŠKE SMOKVICE ob 18. in 20. uri

Dom KAMNIK
12. julija franc. barv. krim. film SMRT

PODGANE ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. pust. filma ČUVAJ DIVJINE ob 22. uri
13. julija nem. barv. pust. western film OLD SUREHAND ob 15. uri, argent. barv. erot. film ZDRAVNIKI IMAJO RAJSI GOLE ob 17. in 19. uri, premiera švic. barv. komedije KAKO POSTANEŠ ŠVICAR ob 21. uri
14. julija amer. barv. srhljivka GRIZLY ob 18. in 20. uri
15. julija nem. barv. erot. film GRŠKE SMOKVICE ob 18. in 20. uri
16. julija hongkon. barv. karate film PEST VELIKEGA ZMAJA ob 18. in 20. uri
17. julija amer. barv. pust. film ČUVAJ DIVJINE ob 18. in 20. uri

Duplica
12. julija amer. barv. grozljivka GRIZLY ob 20. uri
13. julija ital. barv. akcij. film VELIKA ZMEDA ob 15. in 17. uri, amer. barv. film PRIJATELJICA ob 19. uri
16. julija amer. barv. akcij. film NESREČA NA LINIJI 401 ob 20. uri
17. julija amer. barv. srhljivka ZAKLAD MORSKEGA PSA ob 20. uri

Cešnjica
11. julija amer. barv. glasb. komedija AVTOPRALNICA ob 20.30. uri
13. julija amer. barv. west. film WANDA NAVADA ob 17. uri

Komenda
11. julija amer. barv. grozljivka GRIZLY ob 20. uri
12. julija nem. barv. pust. western film WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 18. uri, nem. barv. erot. film GRŠKE SMOKVICE ob 20. uri

Škofja Loka FRANCA
11. julija franc. film ŽANDAR PROTI MARSOVCEM ob 18. in 20. uri
12. julija ital. akcij. film MOŽ IMENOVAN BULDOŽER ob 18. in 20. uri
13. julija ital. akcij. film MOŽ IMENOVAN BULDOŽER ob 18. in 20. uri
15. julija amer. drama DAN VELIKIH VALOV ob 20. uri
16. julija amer. drama DAN VELIKIH VALOV ob 17.30. in 20. uri
17. julija amer. drama POTUJOČI BORDEL ob 20. uri

Železniki OBZORJE
11. julija ital. akcij. film MOŽ IMENOVAN BULDOŽER ob 20. uri
12. julija ital. akcij. film SAHARSKA PREVARA ob 20. uri
13. julija franc. komedija ŽANDAR PROTI MARSOVCEM ob 18. in 20. uri
16. julija amer. avantur. film FLIPPER ob 20. uri

Jesenice RADIO
11. julija franc. komedija ŽEPNI LJUBIMEC ob 17. in 19. uri
12. in 13. julija ital. glasb. film AMERIŠKA MRZLICA ob 17. in 19. uri

14. in 15. julija španska drama CARMEN IZ GRANADE ob 17. in 19. uri
16. julija domača drama JOVANA DUKINA ob 17. in 19. uri
16. julija domača drama JOVANA LUKINA ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ
11. julija amer. film PREPOVEDANE SANJE ob 18. in 20. uri
12. in 13. julija španski film CARMEN IZ GRANADE ob 18. in 20. uri
14. in 15. julija ital. film AMERIŠKA MRZLICA ob 18. in 20. uri
17. julija domači film JOVANA LUKINA ob 18. in 20. uri

Dovje Mojstrana
12. julija franc. film TRIJE POTEPUHI IN PLAVALASKA ob 19.30
13. julija amer. film 7 NEBESKIH DEKLET ob 19.30

Kranjska Gora
12. julija amer. film 7 NEBESKIH DEKLET ob 20. uri
16. julija španski film CARMEN IZ GRANADE ob 20. uri

Kino Radovljica
12. julija ital. barv. film TAKA KAKRŠNA SI ob 18. uri, angl. barvni krim. film SLEDOVI IZSILJEVANJA ob 20. uri
13. julija angl. barv. krim. film SLEDOVI IZSILJEVANJA ob 18. uri, amer. barv. film FEDORA ob 20. uri
14. julija ital. barv. film TAKA KAKRŠNA SI ob 20. uri
15. julija angl. barv. krim. film SLEDOVI IZSILJEVANJA ob 20. uri
16. julija ital. barv. film TAKA KAKRŠNA SI ob 20. uri
17. julija angl. barv. krim. film SMRT NA NILU ob 20. uri

Kino Bled
11. julija amer. barv. western film VELIKI OBRACUN ob 20. uri
12. julija angl. barv. film QUADROPHE-NIJA ob 18. uri, amer. barv. film SKRIVNOST PROKEJNOVIH DOKUMENTOV ob 20. uri
13. julija amer. barv. west. film VELIKI OBRACUN ob 18. uri, amer. barv. film SKRIVNOST PROKEJNOVIH DOKUMENTOV ob 20. uri
14. julija amer. barv. film FEDORA ob 20. uri
15. julija amer. barv. film FEDORA ob 20. uri
16. julija angl. barv. krim. film SLEDOVI IZSILJEVANJA ob 20. uri

Bohinjska Bistrica BOHINJ
12. julija amer. barv. west. film VELIKI OBRACUN ob 18. in 20. uri
13. julija-jugos. barv. film MOŽ, KI GA JE TREBA UBITI ob 18. in 20. uri
17. julija amer. barv. film FEDORA ob 20. uri

KAN?

interexport

LJUBLJANA
telefon 312 935 327 947 322 581
telex 31279 yu inexta

TOZD INEX
POTOVALNA AGENCIJA

Tudi letos vas vabimo na naše tradicionalne počitnice v prijateljsko, sončno in toplo

TUNIZIJO

PO ZNIŽANIH CENAH OD 15. 7. DALJE

7. oz. 14 dnevni paketi (letalo, polni penzoni, letališka taksa, transferji) v IZBRANIH HOTELIH v HAMMAMETU (El Bousten, Continental) ali v SOUSSU (Sousse Palace).

ODHODI VSAK TOREK!

Pohitite s prijavi — le tako boste lahko preživeli nekaj prijetnih dni na prostranih plažah toplega sredozemskega morja pod vročim afriškim soncem, kjer ni bojzani, da bi vaše počitnice motilo slabo in hladno vreme.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- PULA — 1 dan, letalo, 27/7
- RIM — letno gledališče »Caracalla« predstave »Labodje jezero« in »Aida«, 5 dni, 8/8
- PARIZ — Normandija — Bretanija — Dolina Loire — 8 dni, 24/8
- PARIZ — 6 dni, 29/7
- ATENE — ARGOLIDA — 5 dni, 26/8, 2/9
- FIRENZE — RIM — NAPOLI — CAPRI — 9 dni, 30/8
- CARIGRAD — BURSA — 6 dni, 22/8
- AMSTERDAM — 4 dni, 23/8
- ISLAND — 10 dni, 17/8
- ŠVICA — aktiven izlet — Kompasova novost — 7 dni, 9/8
- NEW YORK — DISNEY WORLD — 8 dni, 23/8
- LONDON Z OKOLICO — 5 dni, 29/8
- WEEKEND V LONDONU — 3 dni, 29/8

STROKOVNA POTOVANJA

- Köln — PHOTOKINA — LETALO, 4 dni, 15/9
- Rotterdam — 17. svetovno prvenstvo frizerjev — 4 in 7 dni, 19/9
- ULM — vrtnarska in cvetlična razstava — 3 dni, 12/9

POLETNI TEČAJI ANGLEŠČINE

- Bournemouth — 3 tedne, splošni in intenzivni tečaj, 20/7
- Romsey/Southampton Area, 4 tedne, 27/7

VSI PROGRAMI SO NA VOLJO V KOMPASOVIH POSLOVALNICAH!

ALPETOUR

DO TURISTIČNA AGENCIJA

— Sončni in zeleni LOŠINJ —

najboljše zagotovilo za prijeten in brezskrben dopust tudi v agustu in septembru.

— 5-dnevno potovanje po ČSSR

z ogledom Prage in petih znanih čeških dvorcev, kratak obisk Dunaja — odhod 3. septembra 1980

Prijave v vseh naših poslovalnicah!

RAZSTAVA »TURISTIČNA PONUDBA SRBIJE IN BEOGRADA«

V okviru »Dnevo Beograda« v Ljubljani bo v Atriju Magistrata v Ljubljani od 11. do 17. julija odprta razstava Turistična ponudba Srbije in Beograda.

IZŠLE SO BLEJSKE TURISTIČNE INFORMACIJE 1980

Tudi letos je Turistično društvo Bled izdalo knjižico blejskih turističnih informacij. Na drugi in tretji strani je načrt mesta, nadaljne strani pa seznanijo bralca z vrsto koristnih informacij, npr: podatki o Bledu, lega in prometne zveze, geološki in zgodovinski opis, kulturni spomeniki in muzeji. Opisana je tudi gostinsko turistična ponudba, možnosti izletov, navedene so koristne telefonske številke, koledar prireditev za leto 1980 in še marsikaj.

POT KULTURNE DEDIŠČINE POD STOLOM

Pred časom so v Žirovnici svečano odprli Pot kulturne dediščine, ki se vije skozi Žirovnico, Selo, Zabreznico, Breznico, Doslovče, Smokuč, Rodine in Vrbo. Ob poti, ki jo je moč prehoditi v treh urah, si je mogoče ogledati rojstne hiše in spominska obeležja dr. Franceta Prešerna, Franca Saleškega Finžgarja, Janeza Jalna, Matije Čopa in Antona Janše. Ob otvoritvi poti je Solsko kulturno društvo Prešernov rod Žirovnica izdalo lično knjižico s podatki o vseh petih slavni možeh in opisom poti. Združite prijetno s koristnim in se ob prvi priliki podajte na omenjeno pot.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

FRANCA NAGLIČA

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala sosedom za vso pomoč v težkih dneh; enako tudi g. župniku za opravljen obred. Hvala govornikom za lepe besede doma in ob grobu, članom ZB, Gasilskemu društvu — Hotemaže in KGP Kranj

Iskrena hvala Siferrejem za vso pomoč in nego med boleznijo in vsem, ki ste ga obiskovali.

Zalujoči: žena, sin z družino, snaha z otrokoma in drugi sorodniki!

Hotemaže, 9. julija 1980

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dobri in skrbni mož, oče, stari oče, brat in stric

PETER SAJOVIC

Nunarjev ata z Mlake

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo ZZB Kokrica, tovarišici Dani in tovarišu Zupanu za poslovilne besede pri odprtem grobu, kakor tudi Zvezi borcev za severno mejo in praporščakom. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi pevcem za ganljive žalostinke.

Zalujoči: žena Minka, hčerki Marinka in Zinka z družinama, sinovi Peter, Lovro, France in Jože z družinami in drugo sorodstvo

Mlaka, 7. julija 1980

ZAHVALA

Ob prerani, boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA BREJCA

borca NOB

se iskreno zahvaljujemo za vsestransko in nesebično pomoč vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, nam izrazili sožalje, mu darovali vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se DO Sava, sodelavcem Energetike, DO Ikos, sodelavcem iz Ikosa, DO Kokra Globus ter sodelavcem iz Globusa. Zahvaljujemo se ZB Besnica, KS Besnica, TD Besnica, Vodovodu Zg. Besnica, praporščakom in pionirjem.

Zahvaljujemo se tudi pevcem za ganljive žalostinke, govorniku za poslovilne besede in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsem se enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi!

Zg. Besnica, 3. julija 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in starega ata

SIMONA SEDEJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem ter DS Skupnih služb, TOZD Me-soizdelkom in Gorenjski predilnici Škofja Loka za izrečena sožalja, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala tudi g. župniku Hribšku, tovarišu Antonu Pintarju — predstavniku Zveze borcev Stara Loka in tovarišu Rujdiju Zadniku — predstavniku PGD Stara Loka za poslovilne besede.

Zalujoči: žena Marija, hčerki Milka in Julka z družinami ter drugo sorodstvo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage nepozabne žene, mame, stare mame in sestre

MARGARETE KARIČ-Metke

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč, darovano cvetje in vence, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Lepo se zahvaljujemo krajanom KS Čirče ter TOZD Velopnevmatika Sava Kranj, kakor tudi g. župniku za obred in pevcem za ganljive žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: mož Marjan (Ibro), hči Tatjana z možem Francem, sestra Kati z možem Ivanom ter drugo sorodstvo!

Kranj, 5. julija 1980

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega ljubljenega moža, očeta, sina, brata in strica

JOŽETA ALEŠA

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili žalost, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi pevcem za ganljive žalostinke in duhovščini za lepo opravljen obred, kakor tudi kolektivu Trgovskega podjetja Kokra Kranj za vsestransko pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Danica s hčerko Damjano, mama, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo!

Kranj, 5. julija 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame in stare mame

URŠULE ROZMAN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili žalost in bolečino, izrazili sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti na kranjsko pokopališče.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju bolnišnice na Golniku, organizaciji ZB NOV - Zlato polje in Zg. Duplje, številnim praporščakom, obema govornikom za lepe poslovilne besede, pevcem društva upokojevcov iz Kranja in pevcem iz Naklega, kranjski godbi in vsem ostalim.

Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Hčerka Francka z Dragotom in vnukinja Irena!

Kranj, 5. julija 1980

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 85. letu starosti zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, brat in stric

ANTON TUŠEK

borec za severno mejo

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Enako tudi duhovniku in pevcem za lep obred.

Vsem, ki ste ga v življenju spoštovali, iskrena hvala!

Vsi njegovi!

Črnivec, Kamna gorica, Dobro polje, Celovec, Poljanska dolina,
4. julija 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA ŠTULARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za nesebično pomoč, pevcem za ganljive žalostinke ter g. župniku za pogrebni obred.

Zalujoči: žena, hčerka Darinka in sin Tone z družinami!

Duplje, 6. julija 1980

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam KONJSKO VPREGO in VOZ - KOLESELJ Dvorje 44. Cerklje 5438

Ugodno prodam AVTO - RADIO - KASETOFON blaupunkt. Guzelj, Pustal 97, Škofja Loka 5492

Prodam 25 kg težke PUJSKE Oman, Zminec 12, Škofja Loka 5497

Prodam CENTRIFUGO za centrifugiranje ostružkov, in vsa stekla za VW 1600 - TL, Slatnar, Cerklje 231 5503

Prodam konzolno GRADBENO DVIGALO (4 hitrosti), nosilnost do 300 kg in enofazni ELEKTRO-MOTOR, 1,5 kW, Stroj Franc, Dvorska vas 30, 64275 Begunje 5562

Prodam DROBILEC za kamen in pesek, rabljen, manjše zmogljivosti. Cena po dogovoru, Sudič Anton, Zgoša 67/a, Begunje 5563

Prodam dobro ohranjeno DNEVNO SOBO, Telefon 24-808 - zvečer od 20. do 21. ure 5564

Poceni prodam PRALNI STROJ gorenje, Valjavec, Proletarska 3/a, Tržič 5565

Prodam odlično ohranjen električni ŠTEDILNIK, Ogljed do 12. ure v Kranju, Naslov v oglasnem oddelku 5566

Ugodno prodam staro SPALNICO, ŠTEDILNIK (2 plin, 2 električni), 5-litrski BOJLER tiki in ZABOJ za drva, Žun, Voglje 100, Senčur 5567

Prodam poravnalni in debelinski MIZARSKI STROJ (obdelovalna širina 60 cm) z dvema motorjema ter KOMPRESOR za brizganje lakov, Pangerc, Viktor, Zaslavska c. 31, Kranj 5568

Ugodno prodam rabljeno SPALNICO, Govekar, Stošičeva 5, Kranj, tel. 22-493 5569

Prodam 15 tednov brejo SVINJO, Lahovče 21, Cerklje 5570

Prodam PUNTE, BANKINE, 8 ŠPIROVCEV, dolžina 8 m in 200 BUTAR, Poženik 10, Cerklje 5572

Prodam enofazni ŠTEVEC, moško KOLO, 80-litrski BOJLER in PRALNI STROJ, Suceva 9, Kranj 5573

Poceni prodam približno 2.500 kosov CEMENTNE OPEKE špičak - rabljene, Habjan Anton, Mošnje 35, Radovljica 5574

Prodam črnobel TELEVIZOR televizor, za 2.000 din, Kranj, Gubčeva 1, stanovanje 11 5575

Poceni prodam dobro ohranjeno SPALNICO, Naslov v oglasnem oddelku 5576

Ugodno prodam rabljeno in dobro ohranjeno SPALNICO, Informacije v popoldanskem času od 15. do 19. ure po telefonu 26-517 5577

Poceni prodam 250 PUNT in novo VEZANO OKNO z roletom, 120 x 110 Stane Pjevčević, Bistrica 166, Tržič 5578

Ugodno prodam OPREMO za dnevno sobo, Ogljed je možen vsak dan od 7. do 20. ure, Tunič Jože, Kajuhova 2, Primskovo - Kranj 5579

Prodam prevozni MOLZNIŠTROJ vitreks VTK-1, še v garanciji in TELICO, ki bo v avgustu teletila, Zalag 53, Cerklje 5580

KAVC in dva FOTELJA - SEDEŽNO GARNITURO, ugodno prodam, Informacije po tel. (064) 28-576 5581

Prodam KRAVO s prvim teletom, bukova DRVA, 2 marmornati no-tranji OKENSKI POLICI, 204 x 25, rabljena OKNA in VRATA, TEHTNICO za tehtanje živine, 1500-kilogramsko, Porenta, Crngrob 5, Zabrnica 5582

Prodam leseno BARAKO, primereno za orodje, Intihar Alojz, Drolovka 13/a, Kranj 5583

Prodam kombiniran - globok in športni OTROŠKI VOZIČEK, cena 2.800 din, Kranj, Partizanska 33 5584

Prodam PIANINO, znamke PETROF, po ugodni ceni, Mavrič Marjan, Ul. Vide Šinkovčeve 4, Kranj 5585

Prodam vodno ČRPALKO - elektrokovina, 1,5 kW, Vodnik Damijan, Lom nad Volčo, Poljane nad Škofjo Loko 5586

Prodam CIRKULAR, Krajačič Stefan, Mlaka 17/a, Kranj 5587

Prodam 9 mesecev brejo TELICO, Bergant Franc, Sv. Tomaž 6, Selca nad Škofjo Loko 5588

Prodam 4 nova klasična OKNA Z ROLETAMI, z dvojno zapiro, svetloba - 100 x 120, Rakovec Janez, Poljšica 7, Podnart 5589

Prodam malo rabljen GUMI COLN - sport Beograd, tip meteor ter MOTOR TOMOS-4 KM, Markič Rihard, Bistrica 180, Tržič 5590

Prodam 1000 KLINKER PLOŠČIC, Maček, Preddvor 54 5591

Prodam OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in komplet garnituro s francosko posteljo in mizo, Jovanovič Zoran, Valjavčeva 5, Kranj 5592

Prodam eno leto staro TELIČKO

frizijko, ZAMRZOVALNO OMA-RO, 200-litrsko in 200 kg ŽELEZA, 8 mm, Sodnik, Pivka 13, Naklo 5593

Prodam črni in rdeči RIBEZ, Naročila sprejemam po tel. 21-582 vsak dan od 14. do 20. ure (najmanjša količina je 5 kg) 5594

Prodam rabljeno, dobro ohranjeno STRESNO OPEKO bobrovec in profilno KIKINDA - model Hrovat, Titova 49, Jesenice 5595

Dobrim ljudem oddam mlade MUCKE, Telefon 23-335 5596

Prodam dobro ohranjeno SILO-REZNICO ALFA 400, primerno za manjšo kmetijo, Zalag 11, Golnik 5571

Ugodno prodam SOTOR za 5 oseb, Haklin, Golnik 78 5667

Prodam 10 let staro cvetočo PALMO, Senčur, Štefotova 18 5668

Prodam dobro ohranjeno kombinirano PEČ za v kopalnico, Kavčič, Zaslavska 26, Kranj - Orehek 5669

Prodam rabljeno DESKO za JADRANJE - WIND-SURF, Frljic, Zevnikova 5, Kranj - Orehek 5670

Prodam peč za centralno ogrevanje STADLER, 35.000 kal, Ogljed od 14. do 15.30, Naslov v oglasnem oddelku 5671

Prodam lesen STOLPNI SILOS, dimenzija 10 m x 3,5 m, Voklo 49, telefon 064-49-141 5672

Ugodno prodam železno ograjo za balkon, 8 x 2 m, Jezerska c. 87, Kranj 5673

Prodam 700 kosov OPEKE - modularni blok - 6. Ul. Milene Korbarjeve 1 za tovarno IBI 5674

Prodam ZLATO za zobe, Naslov v oglasnem oddelku 5675

Prodam KRAVO simentalo po teletu, Srednja vas 12, Golnik 5676

Prodam mlado KRAVO po teletu, Olševek 7, Preddvor 5677

Prodam dobro ohranjeno KOSILNICO BCS, širina nožev 110, Golc, Višelnica 15, Zg. Gorje 5678

Prodam SEDEŽNO GARNITURO, Tavčarjeva 5, Kranj 5679

Prodam 2000 kosov STRESNE OPEKE špičak, Crnevski, Ješetova 29, Kranj 5680

Prodam diatonično STARINSKO HARMONIKO, Tolar Janez, Prtovč 6, Železniki 5681

Prodam 3 kub. m SMREKOVH PLOHOV, Hafner, Godešič 31, Škofja Loka 5682

Prodam skoraj novo SPALNICO Kras, Bašelj Stane, Suška c. 11, Škofja Loka 5683

Prodam ZVOČNO SKRINJO montarbo, 60 W ter 120 W OJAČEVALEC YELO SO, cena 7.000 din, Lahko tudi na več obrokov, Kalan Brane, Podlubnik 160, Škofja Loka 5684

Prodam OTROŠKO POSTELJICO in chico STOLČEK, Kopalniška 3, Škofja Loka, tel. 61-644 5685

Prodam cementno STRESNO OPEKO folc in špičak in STABILIZATOR Iskra ter plinski ŠTEDILNIK Iskra, Zagar Vinko, Gorenja vas, Reteče 36, Škofja Loka 5686

Prodam brejo TELICO ali KRAVO ter borova in brezova DRVA, Lahovče 19, Cerklje 5687

Poceni prodam starejšo SLAMO-REZNICO z verigo in puhalnikom, Kranj, Struževo 13 5688

Prodam odlično ohranjen črnobel TELEVIZOR in električni ŠTEDILNIK, Urbanc, Seljakova 9, Stradnjača 5689

Prodam novo specialko - DIRKALNO KOLO, okvir št. 59, Kovor št. 74 5690

Ugodno prodam STROJ za PLETENJE singer - mimo matik, Knafelj Julka, Doslovčeva 25, Zirovnica 5691

Prodam 8 BETONSKIH STEBROV, Hraše 46, Smednik 5692

Prodam popolnoma nova vhodna VRATA, Potočnik Janko, Rovte 9, Podnart, tel. 70-119 5693

Prodam pet tednov stare NEMŠKE OVČARJE, brez rodovnika, Ogljed popoldan, Čater Ivan, Smarjetna gora 3, Kranj 5694

Prodam suho SENO iz kozolca, Sp. Brnik 28, Cerklje 5695

Prodam rotacijsko KOSILNICO, Praprotna polica 19, Cerklje 5696

Prodam DESKE za »pobjone«, Zalag 8, Cerklje 5697

Prodam dve OTROŠKI KOLESI, za starost od 6 do 10 let, Dobnikar, Gmajnica 30/2, Komenda 5698

Prodam belo MIVKO, cementno STRESNO OPEKO špičak in 500 kg ŽELEZA, Fi 10, Zupan Stefan, Cerklje 71 5699

Ugodno prodam eno leto starega NEMŠKEGA OVČARJA z rodovnikom, Zg. Bitnje 130 pri Puškarni 5699

Poceni prodam SEDEŽNO GARNITURO, Ergaver Breda, C. 1. maja 63, Kranj 5701

Prodajna CP Glas, Kranj, Stavček TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica, Ljubljana, Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1, - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 - Telefoni n. c. 23-341; glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341, Naročnina za prvo polletje 1980 din 200, Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodaj več brejih KRAV, rjavolisastih in črnobelih. Zaloga 4. Cerklje 5702
 Poceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO. Bambič, Sr. Bitnje 14. Zabicna 5703
 Prodaj KRAVO simenjalko, ki bo drugič teletila. Jerala, Podbrezje 111, Duplje 5704
 Prodaj neobzagan LES za ostrišje. Naslov v oglasnem oddelku. 5705
 Prodaj ŠOTOR za 4 osebe. Partizanska c. 44. Kranj 5718
 Poceni prodaj POHISTVO za dnevno sobo: omara, polkavč, 2 fotelja in mizica. Informacije po telefonu 23-218 popoldan 5719
 Prodaj rabljena lesena DVIŽNA GARAŽNA VRATA. 240 x 190 cm. Pot na Jošta 35, Kranj 5746
 Prodaj nekaj stropno-stenskih OBLOG. Strahinj 49. Naklo 5756

KUPIM
 Kupim KOVANJE in STARINE, stare okrog 100 let. Kličite po 15. uri po tel. 28-734 - Zgajnar, Gorenjskega odreda 14, Kranj 5597
 Kupim motorno KOSILNICO BCS 715. Aljančič, Podlublje 18, Tržič 5598
 Kupim manjši TRAKTOR s pogonom na štiri kolesa. Potočnik Franc, Nemilje 6, Zg. Bessnica 5747
 Kupim LES za ostrišje: 18 x 16 - 7 m - 4 kom., 20 x 22 - 6 m - 2 kom., 20 x 22 - 8 m - 2 kom., 14 x 16 - 9,50 - 28 kom., 20 x 22 - 5 m - 1 kom. Križnar Peter, Jegorovo 5, Škofja Loka 5748

VOZILA
 FIAT 125, italijanski, letnik 1970, generalno obnovljen, ugodno prodaj. Telefon 064-40-043 5450
 Prodaj OPEL REKORD, letnik 1974-75. Telefon 064-47-002 5452
 Ugodno prodaj FIAT 850 sport coupe, letnik 1970, registriran do maja 1981 in CZ-175. Reševa 14, telefon 26-153 5453
 Prodaj R-4, letnik 1977, cena 6,5 SM. Zrim, Zg. Brnik 49 5456
 Ugodno prodaj FIAT 850, neregistriran. Verdir, Zg. Duplje 13, telefon 47-152 5457
 Prodaj SKODO 100-L, letnik 1970, registrirano do junija 1981. Informacije po tel. 75-568 popoldan 5599
 Prodaj FIAT 850 special, motor po generalni. Mulej, Studenčice 1, Lesce 5601
 Prodaj ASCONO, letnik 1972. Špičarjeva 4, Radovljica za gostilno KOK 5602
 Prodaj MOTORNO KOLO APN-4. Ogleđ od 15. ure dalje. Gaspersin, Begunje 8 5603
 Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976. Ažman, Suha 6, Kranj 5604
 Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969, registrirano do maja 1981. Ogleđ vsak popoldan. Bregar Zofka, Nazorjeva 10, Kranj 5605
 MOTOR in SEDEŽE za ZASTAVO 101, prodaj. Škofič, Jezerska cesta 15, Kranj, tel. 26-989 5606
 Prodaj neregistrirano SIMCO 1100, letnik 1972. Križman, Gmajnica, Komenda, tel. 061-841-052 popoldan 5607
 Prodaj AUSTINA IMV 1300, registriranega do 1981. Telefon 23-806 5608
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976. Puce, Naklo 234 2757
 126-P, 36.000 km, registriran do januarja 1981, s parno številko, prodaj. Telefon 24-966 popoldan - Oblak 5609
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971, registrirano do maja 1981. Leskovec Brane, Veljka Vlahoviča 4, Kranj 5610
 Prodaj RENAULT 8, registriran do 31. 12. 1980, cena 2,3 SM. Serdar, Stara cesta 29, Kranj 5611
 Prodaj FIAT 126-P, letnik 1977. Manes, Dražgoška 6, Kranj 5612
 Prodaj VRATA, STEKLA in LUCI za SIMCO 1000. Srečnik, Bistrica 81, Tržič 5613
 Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1972. Žontar Franc, Sv. Duh 91 5614
 Prodaj dobro ohranjenega in neregistriranega ZAPOROŽCA zaradi boleznj. Telefon 26-716 v popoldanskem času. 5615
 Prodaj osebni avto NSU PRINZ, celega ali po delih. Koder Branko, Kokra 41, Jezersko 5616
 Prodaj karamboliran VW 1200, celega ali po delih. Prev. Miha, Dražgoše 6, Železniki 5617
 Prodaj PONY EXPRESS in MOTOR na tri prestave. Lapan Marko, Kranj, Kebetova 16, telefon 23-300 5618
 Prodaj zelo dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1973. Erlih Tone, Ulica XXXI. divizije, Kranj, telefon 24-880 5619
 Prodaj FORD TAUNUS - 1, 1300, letnik 1972. Repinc Jože, Mvkuš 4, Zg. Gorje 5620
 Prodaj TAM 550 - kasonar, letnik 1971 in ZASTAVO 101, letnik 1976. Stare Stefan, Luže 60, Senčur 5621
 Prodaj karambolirano ZASTAVO 750, letnik 1975. Gladek, Stara cesta 3, Kranj 5622

Prodaj AMI-8, letnik 1972. Ješe-tova 12, Kranj 5623
 Prodaj 126-P, prevoženih 13.000 km. Križnarjeva 5, Stražišče - Kranj 5624
 Prodaj STROJ za LADO (1200 standard) Batistič, Stražišče, Seljakova 7 5625
 Prodaj avto ZASTAVA 750, letnik 1974, v voznem stanju, registriran do maja 1981. Ogleđ v petek popoldne, soboto in nedeljo. Jamšek, Bašelj 27, Preddvor 5625
 Prodaj FIAT 125-PZ, letnik 1971, registriran do novembra 1980, vozen, cena 1 SM. Dopudja, Delavska 3, Stražišče, tel. 21-544 5626
 Prodaj ZASTAVO 750, starejši letnik. Zg. Bitnje 25, tel. 21-311 5627
 Prodaj tovorni avto MERCEDES 406-D (vozen z B-kategorijo) v račun vzamem tudi osebni avto. Jordan Jože, Sebenje 28, Tržič 5629
 Prodaj ohranjen in garažiran R-16. Puce, Naklo 234 5630
 Prodaj 126-P, letnik 1977 - oktober. Telefon 81-945 - v petek od 14. do 16. ure 5631
 Ugodno prodaj obnovljen BMW 1602, letnik 1969 za 9,5 SM, deloma tudi na kredit. Gostilna FORTUNA, Sp. Gorje 5632
 Prodaj dobro ohranjen MOTOR TOMOS 15 SL, letnik 1975. Arh. Bled, Jermanka 6 5633
 Prodaj AUSTIN 1300, letnik 1971. Cerklje 205, tel. 42-088 5634
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971, dobro ohranjeno. Klemenc, Glinje 1, Cerklje 5635
 Prodaj MOTOR, 125 ccm, MOTOR CROSS husqarna, letnik 1979. Filak Janez, Bistrica 182, Tržič, telefon 22-221 - int. 29-48 5636
 Ugodno prodaj AUDI 80-SL, letnik 1976 in novega GOLFA. Zima Zdravko, Žirovnica 59/a 5637
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1972. Bitenc, Zg. Bitnje 34 5638
 Prodaj 3 leta staro ZASTAVO 101, 30.000 km, garažirano in zaščiten z dinitrolom. Informacije po telefonu 064-44-577 - Kranj 5639
 Prodaj novo lično PRIKOLICO (130 x 80 x 50 cm), nosilnost 600 kg. Osterman, Kranj, Ul. XXXI. divizije 56 5640
 Ugodno prodaj zelo dobro ohranjeno VAUXHAL-VIVO - SL, 62 KM, belo s črno streho. Ogleđ vsak dan popoldan. Jugovic, Sv. Duh 2, Škofja Loka, tel. 60-252 5641
 Prodaj dobro ohranjen VW 1303-S, letnik 1973. Informacije po telefonu 28-723 5642
 Prodaj nov desni zadnji BLATNIK za DYANO-6. Informacije po tel. 26-312 popoldan 5643
 Prodaj PZ-124 z novim motorjem. Gorjanc, Tomšičeva 6, Kranj 5644
 Poceni prodaj R-4, letnik 1967. Lesce, Na trati 16, tel. 74-368 5645
 Prodaj SKODO Š-100, letnik 1971, registrirano do oktobra. Lahko tudi na potrošniško posojilo. Jenko Ivan, Gorenja vas, Reteče 45 5646
 Prodaj MOTOR CROSS CZ 175 enduro, letnik 1977. Krek Roman, Zakobiljek 1, Poljane 5647
 FORD CAPRY 1300-L, letnik 1972, prodaj ali zamenjam. Telefon 064-62-444 5648
 Prodaj MERCEDES 1113 kiper - »trombus«. Bertonec, Janez, Bukovica 8, Selca 5649
 Prodaj VW 1300, dobro ohranjen. Božnar Jože, Kremenk 2, Poljane 5650
 Prodaj tovorni avto MAN-635 s HIAB grabežem in HIAB - GRABEŽ, primeren tudi za večji traktor. Solar Marko, Dražgoše 19, Železniki 5651
 Ugodno prodaj FIAT 850, letnik 1971. Ogleđ vsako popoldne. Na Kresu 81, Železniki 5652
 Prodaj osebni avto WARTBURG, star dve leti. Goltz Anica, Tržič, Bistrica 24 5653
 Ugodno prodaj R-4, letnik 1977. Menart Karel, Zvirče 5/c pri Tržiču 5654
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970, registriran do novembra 1980. Informacije po tel. 26-349 od 16. do 18. ure 5655
 Prodaj ZASTAVO - KOMBI-BUS 430 TK, letnik 1974, ali zamenjam za osebni avto. Grašič Peter, Goriče 44, Golnik 5656
 Prodaj karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1975. Telefon 61-465 - int. 44 ali 60-014 popoldan 5657
 Prodaj SKODO 100, neregistrirano in MB, po delih. Meglič, Lom 19, Tržič 5658
 Ugodno prodaj športno opremljen CAPRI - 1500. V račun vzamem ZASTAVO 750. Informacije po tel. 70-080 od 20. do 21. ure 5659
 Poceni prodaj ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Varl Jernej, Ul. Milene Korbarjeve 11, Kranj 5660
 Prodaj AMI-8, letnik 1975, prevoženih 74.500 km. Ogleđ popoldan. Krfogec Leon, C. 1. maja 69, Kranj 5661
 Po zelo ugodni ceni prodaj KOMBI ZASTAVA 750, celega ali po delih, v voznem stanju. Pašič Besim, C. Zelezarjev 19, Jesenice 5662
 Prodaj FIAT 126-P, letnik 1977. Telefon 28-090 od 17. do 20. ure 5755

Prodaj dobro ohranjeno SIMCO 1005-LS, letnik 1978/79, registrirano do januarja 1981. Ogleđ popoldan. Pretnar, Valvazorjeva 11, Bled 5663
 Prodaj CROSS 50 junior. Udir, Moša Pijade 4, Kranj, tel. 21-971 popoldan 5664
 Prodaj odlično ohranjeno ZASTAVO 101, december 1977. Škantar Stane, Bled, Finžgarjeva 6 5665
 Prodaj DOBRO OHRANJEN AUDI 100, letnik 1970, registriran do aprila 1981. Finžgar Mirko, Bled, Finžgarjeva 8 5666
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974. Možgon, Podlubnik 158, Škofja Loka 5749
 Ugodno prodaj FORD TAUNUS 1300-L, letnik 1971. Voklo 54 ali telefon 064-49-114 5750
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1972, obnovljeno in registrirano do aprila 1981. Kekič, Jezerska c. 95, Kranj 5751
 Prodaj LADO 1600, maj 1980, 17,5 SM. Vidmar Drago, Kranj, Kebetova 20, tel. 22-374 5752
 Prodaj osebni avto MERCEDES 190-De. Stare, Tatinec 6, Preddvor 5753
 Kupim gretje ali motor za AMI-8. Bojrič, Gradnikova 91, Radovljica 5754

STANOVANJA
 V Radovljici, na Bledu, v Lescah ali v neposredni okolici, iščem SOBO s kopalnico, lahko tudi neopremljeno. Plačam dobro in tudi vnaprej. Ponudbe pod: Domačin 5706
 SOBO v Kranju ali okolici išče dijakinja. Informacije po tel. 26-647 5707
 Za eno, najmanj dve leti najajem družinsko STANOVANJE. Keleman Boro, Jezerska c. 94, Kranj 5708
 Upokojenka išče SOBO. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu ali varovala otroke. Ponudbe pod: Poštena 5709
 Oddam SOBO s kuhinjo proti predplačilu. Telefon 57-014 5710
 Komfortno štirisobno družbeno STANOVANJE v Kranju, brez centralne, sončno, v I. nadstropju, s telefonom, plin, vrt, zamenjam za dvosobno s telefonom in centralno na Planini. Kličite po tel. 25-264 5711
 Kupim STANOVANJE v Kranju, vselitev možna do 1981. Šifra: Gotovina 5712
 Dvema mladima fantoma oddam SOBO. Zlato polje 15/a, Kranj 5713
 Zamenjam trosobno STANOVANJE (95 kv. m) z garažo, za dvosobno ali enosobno s kabineto, starejšo, v bloku, brez centralne v Kranju - Zlato polje ali Vodovodni stolp. Kovor 74 5714
 Mlada zakonca brez otrok iščeta enosobno STANOVANJE ali GARDSONJERO, po možnosti s posebnim vhomom. Naslov v oglasnem oddelku 5715
 Mlad zakonski par išče STANOVANJE ali SOBO z možnostjo kuhanja in pranja. Šifra: Sva poštena 5716
 Fant in dekle iščeta STANOVANJE v Radovljici. Šifra: Resna 5717

POSESTI
 V najem vzamem LOKAL (približno 40 do 60 kv. m) po možnosti urejen (trofazni tok) za mirno obrt. v Kranju. Ponudbe pod: Plastika 5528

Kupim zazidljivo PARCELO v okolici Kranja. Pod šifro: Plačam v devizah 5720
 Ob prometni cesti v Kranju oddam takoj v najem PROSTOR za DELAVNICO, primerno tudi za skladišče. Možen odkup. Delavnica ima vodovod, trofazni tok in telefon. Ponudbe pošljite na »Glas« pod šifro: Dogovor 5721
 Prodaj starejšo manjšo HIŠO z vrtom, primerno za vikend v Bodeljski grapi pri Škofji Loki. Informacije Bodovlje 14, v Termiki 13. 7. - Korpič Marija 5722
 Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO z urejeno ali neurejeno dokumentacijo na območju Škofje Loke - Selške doline. Šifra: Devize 5723
 GARAŽO, primerno za skladišče, oddam v najem (na poti na Jošta) Informacije pri Jožu Dolencu, Kranj, Gasilska 16 5724
 Kupim enodružinsko HIŠO v Poljanski dolini nad Škofjo Loko. Naslov: Z. J., Novi svet 1, Škofja Loka 5725
 PARCELO (750 kv. m) pod Krvavcem, prodaj. Ponudbe pod: Šenturska gora 5726
 Prodaj visokopritlično HIŠO z vrtom na Polci pri Kranju. Informacije po tel. 75-678 od 15. do 20. ure 5727
 »BUFE« ali prostor primeren za bife, vzamem v najem, nekje v centru Bleda, Radovljice ali Jesenic. Ponudbe pod: center 5728

OBVESTILA
 IZDELUJEM betonske kvadre, na mestu gradnje. Kleč Jakob, Blejska Dobrava 152, Jesenice 5525
 TEČAJ za voznike B - kategorije, organizira MLADINSKI SERVIS - Kranj 5555
 Cenjene stranke obveščamo, da bo lokal zaradi letnega dopusta in čiščenja ZAPRT od 4. 7. do vključno 31. 7. 1980. SE PRIPOROČA SLAŠČICARNA »ŠINK« 5561
 Cenjene goste obveščamo, da bo GOSTILNA »NA SEDLU« v Čepuljah, zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 18. julija do 14. avgusta 1980. PRIPOROČA SE ZA NADALJNI OBISK! 5729
 BAGAT TEČAJ - KROJENJA in ŠIVANJA ter VEZENJA v Kranju, obvešča STUDENTKE, da v počitnicah lahko obiskujejo TEČAJ, ki se bo začel 14. 7. 1980 ob 15. uri. Prijave po tel. 47-256 ali Delavski dom - vhod VI 5730
 Sprejemam naročila za žetev s kombajnom. Stroj Franc, Dvorska vas 30, Begunje 5731
 ROLETE, ZALUZIJE in MARKIZE naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610 5732
 POPRAVLJAM vseh vrst transistorse sprejemnike, gramofone in kasetofone. Silvo Mulej, Staneta Žagarja 57, pri plinarni 5733
 PASNA SKUPNOST - VIŠELNICA prepevuje PAŠO na planini Pustovo polje - Staro Pokljuka, posebno Petru Zemva 5734
 Cenjene stranke OBVEŠČAM, da bo FRIZERSKI SALON »PUNKA«, zaradi letnega dopusta zaprt od 14. julija do 2. avgusta. SE PRIPOROČA HORVAT ANA! 5735
 DRUŠTVO INVALIDOV Škofja Loka obvešča svoje člane, da organizira 3. avgusta PIKNIK v Retečah (Vigred). Istočasno obveščamo, da je 16. avgusta organiziran IZLET v

PLANINSKO DRUŠTVO RADOVLJICA
 Sezonsko zaposlimo
OSKRBNIKA IN KUCHARICO
 v Roblekovem domu ter **SOBARICO**
 v Pogačnikovem domu
 Ostalo po dogovoru.
 Ponudbe na Planinsko društvo 64240 Radovljica.

Avstrijo s povratkom preko Italije. Prijave sprejemamo v sredah in sobotah v pisarni društva. VABLJENI! 5736

PRIREDITVE
 GASILSKO DRUŠTVO VOGLJE prireja v nedeljo, 13. 7. 1980, VELIKO VRTNO VESELICO. Igra priznani ansambel TRGOVCI VABLJENI! 5737
 GASILSKO DRUŠTVO TRBOJE priredi v nedeljo, 13. 7. 1980, ob 15. uri VELIKO VRTNO VESELICO z bogatim srečelovom in kegljanjem za kolo. Igra ansambel FRANCA MIHELICA. VABLJENI! 5738

ZAPOSLITVE
 Sprejem vajuca za stavbeno KLEPARSTVO, Janez Šifer, C. talcev 2, Škofja Loka 5362
 JUGOPLASTIKA KRANJ, Prešernova 18, sprejme trgovsko pomočnico 5738
 ŠOFER - B, C in E - kategorije išče redno zaposlitev. Šifra: 1. september 5739
 Zaposlim KV ali NKV delavca v CEMENTARSKI DELAVNICI. OD nad 10.000 din. Telefon 70-154 5740
 DELO NA DOMU nudim ŠIVILJI. Resne ponudbe pošljite: Vrhunc Marija, Radovljica, Tavčarjeva 3, tel. 75-034 5741

IZGUBLJENO
 Od Cerkelj do Škofje Loke sem 4. 7. 1980 izgubila ŽENSKO JAKONO, »jersej«, črne barve. Najditelja prosim, da jo vrne na naslov: Ruper Ana, Mestni trg 39, Škofja Loka (stroške poravnam) 5742
 Izgubila se je sobna MUCKA, vrste KHEMER, svetle barve, dolgogolaka. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne. Telefon 23-424 5743

OSTALO
 Spodaj podpisana LIDA TROJČEVA preključujem vse neresnične besede, ki sem jih govorila o tov. SLAVKI STANONIK in tov. SLAVKI ZLATANOVI. Lida Trojčeva, Škofja Loka, 11. 7. 1980 5744
 Iščem VARSTVO za 6-mesečno deklico na Kokrici ali v Kranju. Roblek, Kuratova 4, tel. 21-124 5745

ZAHVALA
 Ob nenadni in boleči izgubi naše drage mame in stare mame
FRANČIŠKE DERLINK
 roj. Kuhar
 se želimo zahvaliti vsem za izrečene iskrene besede sožalja, podarjene vence in cvetje in za slovo na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo tov. Francu Skumavcu za zadnje tople besede ob slovesu.
 Sinova Rado in Marjan, hči Nuša in njeni vnuki!
 Kranj, 5. julija 1980

ZAHVALA
 Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame, sestre in stare mame
HELENE REJEC
 se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem Osnovne šole Lucijan Seljak, vsem sodelavcem Save Kranj, sosedom ter drugim znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.
 Iskrena hvala najmlajšim iz Osnovne šole v Besnici.
 Zalujoči: sin Slavko z družino, sestre Mici, Kati in Joži z družinami ter drugi sorodniki!
 Besnica 7. julija 1980

Končno le pod svojo streho

Organizacija ne more delovati, kot bi morala, če nima svojih prostorov, so vedno znova ugotavljali šoferji in avtomehaniki kranjskega združenja, po lanskem občnem zboru so se pa resno zavzeli zanje in zdaj jih imajo: na Koroški cesti 17a (za Ghetaldusom). Skromno je, toda za najnujnejše sestanke, za delo združenja bo.

Albin Zevnik, predsednik Združenja šoferjev in avtomehanikov Kranj: »Zdaj, ko imamo svoje prostore, bo delo združenja bolj zaživelo in tudi članstvo se bo povečalo.« — Foto: D. Dolenc

svojo revijo Prometni vestnik. Zaželeno bi bilo, da bi vanjo tudi čim več dopisovali. Ugotavljajo pa, da nekateri člani tudi slabo plačujejo članarino in morali bi jo zdaj poravnati tudi za nazaj.

Jeseni bo izšel nov zakon o cestnem prometu, ki bo prinesel vrsto novosti, in združenje se že pripravlja, da bo za vse voznike priredil strokovna predavanja. Vsak voznik naj bi dobil brošuro z novim zakonom in vodje avtoparkov naj jih do časa naroče pri združenju.

Zelja združenja je tudi, da bi čim več članov imelo uniformo združenja. Temno modre so in potrebujejo jih, da so enotno oblečeni ob praznikih, paradah itd. Nekaj gre za uniforme iz članarine, nekaj so pa

prispevale tudi nekatere delovne organizacije. Med kranjskimi sta se najbolj odrezala Dinos in Alpetour. Vsaj deset bi jih radi vsako leto kupili, pravi tovariš Zevnik.

13. julij je praznik šoferjev in avtomehanikov. Predsednik kranjskega združenja želi vsem voznikom srečno vožnjo. In da bi bilo čim manj krvnega davka na cestah, naj avtomehaniki store vse, da bodo vozila vedno usposobljena za zahteve cestnega prometa. Šofer in avtomehanik bi morala biti najboljša prijatelja, pravi, kajti mehanik v cestnem prometu pomeni ravno toliko kot voznik.

Pa da bi se oboji pogosteje oglašali v prostorih njihovega združenja!

D. Dolenc

Med mrtvimi največ sopotnikov

V šestih mesecih je bilo na gorenjskih cestah manj prometnih nesreč in manj mrtvih kot lani v enakem obdobju — Vendar pa se vzroki nesreč ne menjajo veliko, še vedno prednjačijo neprimerne hitrost, vinjenost, neprevidni pešci — Manj nesreč je ob torkih in četrkih — Premalo se uporablja varnostni pas

V petih mesecih letošnjega leta se je na gorenjskih cestah pripetilo 168 prometnih nezgod z večjo materialno škodo in telesnimi poškodbami ali smrtjo. Največ nesreč se je pripetilo v kranjski občini, kjer je sicer tudi gostota prometa največja, in sicer kar več kot polovica vseh — 85. Tudi mrtvih je bilo v teh nesrečah največ na kranjskem področju — kar 10 od skupno 16 v petih mesecih. Ker pa je tudi pol leta že mimo, v juniju so bili na gorenjskih cestah še 4 mrtvi, je polletna statistika skorajda ugodna, lani se je namreč v prvem polletju pripetilo na cestah 245 hujših prometnih nezgod, v katerih je umrlo 23 ljudi.

Ker natančnejše statistike za šest mesecev še ni, so na voljo le doslej zbrani podatki za pet mesecev. V tem času je bilo v nesrečah poleg že omenjenih 16 mrtvih tudi 73 hujših poškodovanih in 64 lažje. Le 20 je bilo takih nezgod, v katerih ni bil nihče ranjen, vendar pa je bila materialna škoda velika. Sicer pa je približno ocenjena vsota razbite pločvine v petih mesecih ocenjena na povprečno 6,17 milijona novih din.

Prepoved vožnje ob določenih dnevih se vsaj deloma pozna tudi pri številu prometnih nezgod ob torkih in četrkih: v petih mesecih letos se je namreč le ob teh dneh pripetilo manj kot 20 nesreč, medtem ko se je v ostalih dneh več kot 20, ob sredah in petkih pa tudi več kot 30. Medtem ko jutranje ure niso posebno »nevarne«, pa najhujše »poka« — vsaj na gorenjskih cestah je tako — med 12. in 16. uro ter med 15. in 20. uro. Ze res, da je bilo med udeleženci prometnih nezgod s hujšimi posledicami največ voznikov osebnih avtomobilov — 188, vendar pa sta bila v teh nesrečah mrtva le 2 voznika; dosti bolj nevarno je biti sopotnik v avtomobilu — v petih mesecih — kar pet mrtvih sopotnikov.

»Brez dvoma bi lahko pri teh številkah o tragičnih posledicah ugotovili, da se varnostni pasovi še vse premalo uporabljajo,« meni inšpektor Jože Solar z UJV Kranj. »V teh nesrečah, ki so se pripetile letos, so bili varnostni pasovi uporabljeni le v 18 primerih: prav gotovo bi bile lahko posledice nesreč dosti milejše, če ne bi varnostnih pasov imeli v avtomobilu le za okras. Po predlogu novega zakona naj bi bilo prihodnje leto obvezno varnostni pas med vožnjo tudi uporabljati.«

Tako kot vedno doslej je večino nesreč zakrivila neprimerna hitrost, na drugem mestu pa je v petih mesecih bila vinjenost za volanom, sledijo pa nezgode pešcev predvsem zaradi nepravilnega prečkanja ceste, nepravilne hoje po cesti itd.

Ze samo število udeležencev v nesrečah, ki so sedli za volan vinjeni ali niso povsem trezni hodili po cesti, zgovorno priča, da se še nismo naučili tiste znane »če piješ ne vozi...«, pa čeprav je dobrih ali če hočete tudi slabih zgledov na cesti vsak dan dovolj. Pri tem vinjen voznik ali vinjen pešec nista v kdo ve kako različnem položaju: vsak od njiju tvega. Sicer pa je nesrečo tvegala prav gotovo večina voznikov, ko je sedla v avto, a so jim nadaljnjo vožnjo prepovedali miličniki. V petih mesecih so na gorenjskih cestah miličniki začasno odvzeli vozniška dovoljenja 703 voznikom motornih vozil, od tega večini zaradi alkohola v krvi. Več kot zgorevan — kar osupljivi je namreč podatek, da je bilo na primer med 30 vozniki, ki so dali v pregled kri zaradi suma vinjenosti, samo v maju kar 8 takih, ki so imeli v krvi več kot 2 promile alkohola, eden celo 2,9 promile. Tako vinjen voznik ne vozi avto, pač pa krsto — zase ali za druge udeležence v prometu.

L. M.

15 tisoč obiskovalcev

Cerklje — V ponedeljek zvečer so zaprli 14. razstavo cvetja in 11. razstavo lovstva, ki je bila v osnovni šoli Davorin Jenko odprta od 4. do 7. julija, pripravilo pa jo je domače turistično društvo. Letošnjo razstavo cvetja in lovstva si je ogledalo 15 tisoč obiskovalcev. Lahko rečemo, da so bile Cerklje v dneh razstave zelo lepo urejene in da je bil to praznik za celoten kraj. Omeniti velja, da si je med razstavo ogledalo več zanimivih kulturnih prireditev več kot 3000 obiskovalcev, največ pozornosti pa je bila deležna revija folklornih skupin Gorenjske, ki jo je pripravila Zveza kulturnih organizacij iz Kranja. Osrednji namen razstave je bil, da domačini in ostali obiskovalci razstave izboljšajo svoj bivalni prostor. Ta izziv je sprejela skoraj sleherna gospodinja doma iz vasi pod Krvavcem pri urejanju svojega doma in vrta, nekatere pa so med 250 razstavljalci odigrale pomembno vlogo. Med stalnimi razstavljalci velja še posebej pohvaliti: Arboretum Volčji potok, Rast in cvetličarne Ljubljana, Semesadiko Mengeš, Vrtnariji Čatež in Brdo, KŽK Vrtnarijo Zlato polje, cvetličarno Sever Francko, za kaktuse Grašič Magdo in Brezarjevo ter Lončarsko zadrugo Komenda.

J. Kuhar

Šest ranjenih na obvoznici — Ko je po mokri in spolzi obvoznici v sredo p klancu navzdol s 65 km na uro pripeljal tovornjak s priklopnikom, je njegov zadnji del začel opletati, tako da je pomedlo s ceste v ograjo nadvoze štiri avtomobile. Promet na kranjski obvoznici je bil zaradi te nesreče dve ur močno oviran. — Foto: UJV Kranj

NESREČE

PRIKLOPNIK POMETAL Z AVTOMOBILI

Kranj — Na kranjski obvoznici se je v sredo, 9. julija ob 12.20 pripetila huda prometna nezgoda v kateri so bili hujše ranjeni štirje ljudje, dva pa sta bila lažje. Voznik tovornega avtomobila s priklopnikom Jože Ferberžar (roj. 1959) iz Kočevja je peljal od Zlatega polja proti Savskemu mostu z neprimerno hitrostjo po mokri in spolzi cesti. V blagem desnem ovinku je priklopno vozilo zaneslo na nasprotni vozni pas, kjer je zadelo osebni avtomobil nemške registracije, vozil ga je Hans Joachim (roj. 1939). Priklopnik je odbilo in ga vrglo še v osebni avtomobil — Stefana Bohorja (roj. 1942) z Golnika in v osebni avtomobil Horsta Schumanna, le-tega pa je odbilo v avtomobil Janeza Benedika (roj. 1952) iz Kranja. V nesreči so voznika Joachimerja in njegovo ženo ter sopotnico, prav tako pa tudi voznika Bohorja prepeljali hudo ranjene v Klinični center; v nesreči pa so bili lažje ranjeni še sopotnica v Schumannovem avtomobilu in sopotnica v Bohorjevem avtomobilu Angela Likar. Škode na avtomobilih je za 400.000 din.

NEZGODA V KRIŽIŠČU

Kranjska gora — V sredo, 9. julija, ob 15. uri se je v križišču pri hotelu Kompas pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Peter Klofutar (roj. 1946) iz Kranjske gore je pripeljal po lokalni cesti in se v križišču nameraval vključiti na magistralno cesto. Pri tem je spregledal voznika osebnega avtomobila z jadrnico Janessa Alberta Koka (roj. 1939), ki je vozil proti Jesenicam. Čeprav je nizozemski voznik zaviral, ko se je voznik Klofutar vključeval v promet, pa sta avtomobila kljub temu trčila. Voznik Klofutar in oba otroka so bili pri tem lažje ranjeni. Škode na vozilih pa je za 46.000 din.

NEZGODA KOLESARJA

Kranj — V sredo, 9. julija, ob 10. uri se je v križišču Zupančičeve in Ceste 1. maja pripetila prometna nezgoda: kolesar Blaž Grašič (roj. 1902) iz Kranja je pripeljal po Zupančičevi in zavilj v levo proti Planini, pri tem pa se ni dovolj prepričal, če je prosto. Iz nasprotne smeri je prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila Milan Pristavnik (roj. 1948) s Pivke, ki je sicer zaviral in se umikal Grašiču, a je kljub temu trčil vanj. Ranjenega Grašiča so prepeljali v Klinični center.

S CESTE V PROMETNI ZNAK

Dorfarje — Na regionalni cesti Kranj—Škofja Loka se je v torek, 8. julija, ob 20. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila z motorjem Vladimir Kikovec (roj. 1957) iz Cerkelj je peljal proti Škofji Loki, v Dorfarjih pa je iz neznanega vzroka zapeljal v desno in trčil v prometni znak. Z zlomljeno nogo in pretresom možganov so ga prepeljali v Klinični center.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE

Žirovnica — V sredo, 9. julija, ob 19.35 se je na magistralni cesti v Žirovnici pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega vključevanja in prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Jože Teran (roj. 1943) iz Retenja je peljal proti Žirovnici in v križišču kljub prepovedi prehiteval nek avtomobil; prav tedaj pa je v križišču zapeljal na magistralno cesto voznik osebnega avtomobila Anton Logar (roj. 1933) z Jesenic. Voznik Teran se ni mogel več vrniti na svoj vozni pas in je kljub zaviranju trčil v Logarjev avtomobil. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica Slavka Logar, škode na avtomobilih pa je za 45.000 din.

PREHITRO PO OBVOZNICI

Kranj — Na kranjski obvoznici se je v ponedeljek, 7. julija, nekaj minut pred 6. uro zjutraj pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Rafko Mohar (roj. 1959) iz Kranja je vozil po obvoznici proti Laboram. Ko je peljal po klancu navzdol, se je pred njim kolona vozil ustavljala, zato je voznik Mohar zaviral, vendar pa na mokri cesti ni mogel pravočasno ustaviti in je zato trčil v avtomobil Francja Robide (roj. 1942) iz Sp. Dupelja, ki je pripeljal iz nasprotne smeri. V trčenju sta bila ranjena voznik Mohar in sopotnik Franc Pregelj iz Sp. Dupelja. Škode na avtomobilih pa je za 14.000 din.

CESTA NI BILA PROSTA

Radovljica — Na Grajski cesti se je v ponedeljek, 7. julija, pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznica osebnega avtomobila Darja Vernig (roj. 1953) iz Radovljice je v križišču Gradnikove in Gorenjske ceste zavijala v levo na prednostno Gorenjsko cesto, pri tem pa se ni dovolj prepričala, če je prosto. Zaradi tega je zaprla pot vozniku osebnega avtomobila Vincencu Paladoru (roj. 1947) iz Radovljice, ki je peljal iz centra proti Lescam. V trčenju je bila ranjena hčerka voznice Vernigove. Škode na avtomobilih pa je za 70.000 din.

TRČENJE V OVINKU

Radovljica — V ponedeljek, 7. julija, ob 15. uri se je na lokalni cesti Zapuže—Podvin pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi. Voznica osebnega avtomobila Anka Ivekovič (roj. 1919) iz Begunj je peljala proti Podvinu; v levi ovinku je zapeljala na levo stran vozišča ter zato trčila v prednji lev del osebnega avtomobila, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Igor Petrovič (roj. 1955) iz Begunj. V nesreči je bil lažje ranjen voznik Petrovič, škode na avtomobilih pa je za 30.000 din.

NEPREVIDEN PEŠEC

Bled — Na regionalni cesti Lesce—Bled se je v sredo, 9. julija, ob 23.45 pripetila prometna nezgoda. Mirkotu Zorku (roj. 1947) z Bleda, Zorko je peš hodil po desni strani ceste proti Bledu; v bližini križišča za Sobec ga je dohitel voznik osebnega avtomobila Kapsus Danimir (roj. 1949) z Bleda, prav tedaj pa je Zorko stopil proti sredini ceste, tako da ga je avtomobil kljub zaviranju zadel. V nesreči si je Zorko zlomil obe nogi in roko. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

L. M.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 12. julija 1980, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ

Central: Delikatosa, Maistrov trg 11 in Na vasi, Senčur od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa so odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Naklo v Naklem, Krvavec, Cerklje, hrib, Predvdor, Kočna, Zg. Jezersko, Na klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: Prodajalna SP Pri Mostu, Kranj, Vodopivčeva 16, prodajalna SP Oskrba, Kranj, C. Kokr. Odreda 9, prodajalna Emona — market, Kranj (Stražišče) Delavska 20.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatosa, Maistrov trg 11, Krvavec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi Senčur.

Živila: potrošniški center Planina II, Planina 63.

JESENICE

Delikatosa — Poslovalnica 7, T. tova 7 in Delikatosa — Kašta 4 na Plavžu, Tavčarjeva 6.

Zemeljski plaz

Podkoren — V sredo, 9. julija, ob 19.30 se je na magistralno cesto pri Zelencih vsul zemeljski plaz. Zemlja in kamenje je zasulo cesto v širini 20 metrov. Cestno podjetje Kranj je takoj začelo odstranjevati oviro, vendar je bil promet še včeraj dopoldne enosmeren. Zaradi dolgotrajnega deževja je tudi nevarnost, da se na cesto speljejo novi kubiki zemlje in kamenja.

oddelek

vam nudi

bogato izbiro moške, ženske in otroške obutve po ugodnih cenah

SKRB ZA VAŠE UDOBJE